

[Aleg. 181.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1888.

Wysoki Sejmie!

W projekcie budżetu przedłożonym Wysokiej Izbie przez Wydział krajowy i przekazany komisji budżetowej do roztrząśnienia, preliminowane wydatki skarbu krajowego w roku 1888 wynoszą ogółem . . . . . 3,869.648 zł.

Komisja budżetowa wpisawszy w poczet wydatków uchwalone już przez Wys. Izbę, obrachowała w załączonym projekcie budżetu wszystkie wydatki skarbu krajowego w 1888 roku na sumę . . . . . 4,417.035 „

Przeto wydatki obliczone przez komisję budżetową, po wpisaniu w ich poczet wydatków uchwalonych już przez Wys. Sejm, wynoszą więcej o . . . . . 547.387 zł.

Dochody własne skarbu krajowego w 1888 roku, według projektu budżetu przedłożonego przez Wydział krajowy, wynosić miały . . . . . 698.426 zł.

Komisja budżetowa wpisawszy w poczet dochodów resztę pozostałą z pożyczki krajowej z 1883 roku wynoszącą 214.104 zł., oblicza własne dochody skarbu krajowego w 1888 roku na . . . . . 889.626 „

Przeto wyżej od preliminowanych przez Wydział krajowy o . . . . . 191.200 zł.

Przewyżka więc wydatków nad dochody t. j. niedobór, miał wynosić według przedłożonego przez Wydział krajowy projektu budżetu (niewliczywszy jednak w ten budżet wydatków zaproponowanych dodatkowo przez Wydział krajowy) . . . . . 3,171.222 zł.

Zaś według projektu budżetu ułożonego przez komisję budżetową, odpowiednio jej wnioskowi i uchwałom po części przez Sejm powziętym, przewyżka wydatków nad dochody t. j. niedobór w 1888 wynosić ma . . . . . 3,527.409 zł.

Szczegółowe porównanie projektu budżetu na rok 1888 ułożonego przez komisję budżetową, odpowiednio załączonym tu jej wnioskowi i powziętym już po części uchwałom Wys. Sejmu, z projektem budżetu na tenże rok ułożonym przez Wydział krajowy, przedstawia następujący wykaz:

Rubryka	W y d a t k i	Według	Według	Z porównania	
		projektu	wniosków	Więcej	Mniej
		Wydziału	komisji bu-		
		krajowego	dżetowej	zł.	zł.
		zł.	a po części	zł.	zł.
			uchwał		
			Sejmu		
I.	Koszta reprezentacji kraju	104.390	102.176	—	2.214
II.	„ zarządu	238.789	243.752	4.963	—
III.	„ leczenia	700.000	693.000	—	7.000
IV.	„ szczepienia	56.900	56.900	—	—
V.	Wydatki sanitarne	8.000	8.000	—	—
VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	14.174	14.174	—	—
VII.	Na cele wykształcenia i oświaty	648.165	745.679	97.514	—
VIII.	Utrzymanie pomników historycznych	12.154	14.154	2.000	—
IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi	82.591	232.591	150.000	—
X.	Drogi krajowe	910.383	910.933	550	—
XI.	Dotacya dla zakładów krajowych	645	1.316	671	—
XII.	Wydatki na szupaństwo	27.000	27.000	—	—
XIII.	Budowy wodne	172.924	183.418	10.494	—
XIV.	Umarzanie pożyczek	417.841	417.841	—	—
XV.	Na cele rolnictwa i górnictwa	206.605	208.060	1.455	—
XVI.	Na cele przemysłu	93.392	93.492	100	—
XVII.	Rozmaite	175.695	464.549	288.854	—
	<u>Suma wydatków . . . . .</u>	<u>3,869.648</u>	<u>4,417.035</u>	<u>556.601</u>	<u>9.214</u>
				<u>547.387</u>	

Rubryka	D o c h o d y	Według	Według	Z porównania	
		projektu	wniosków	Więcej	Mniej
		Wydziału	komisji		
		krajowego	budżetowej	zł.	zł.
		zł.	zł.	zł.	zł.
I.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	226.406	226.406	—	—
II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	6.000	6.000	—	—
III.	Dochody z dróg krajowych	220.100	227.100	7.000	—
IV.	Nadwyżka dochodów od zakładów dotowanych	41.006	42.875	1.869	—
V.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	32.900	33.000	400	—
VI.	Zwroty pożyczek	40.032	8.689	—	31.343
VII.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5.400	5.400	—	—
VIII.	Dochody szkół i folwarku w Dublanach	44.452	43.502	—	950
IX.	„ „ „ w Czernichowie	39.610	39.610	—	—
X.	„ „ „ innych szkół krajowych	12.275	12.395	120	—
XI.	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	600	—	—
XII.	Dochody z przelania do Skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z r. 1866	18.067	18.067	—	—
XIII.	Rozmaite	11.578	11.578	—	—
XIV.	Reszta pozostała z pożyczki krajowej z r. 1883	—	214.104	214.104	—
	<u>Suma dochodów własnych . . . . .</u>	<u>698.426</u>	<u>889.626</u>	<u>223.493</u>	<u>32.293</u>
				<u>191.200</u>	

Do tego porównawczego wykazu wydatków i dochodów preliminowanych przez Wydział krajowy, z wydatkami i dochodami obrachowanymi przez komisję budżetową odpowiednio jej wnioskom a po części już uchwałom powziętym przez Wys. Sejm, dodać musimy następujące uwagi:

Wydział krajowy nie objął w przedłożonym przez siebie projekcie budżetu: po 1sze wydatku w sumie 395.085 zł. w. a. uchwalonego przez Wys. Sejm w skutek oddzielnego przedłożenia Wydziału krajowego i wniosków komisji administracyjnej, na utworzenie stałego funduszu dla pożyczania gminom na budowę koszar dla c. k. wojska. Po 2gie nie objął wydziałowy projekt budżetu sumy 150.000 zł. projektowanej na budowę koszar dla żandarmeryi, który to jednorazowy wydatek jest korzystny dla skarbu krajowego, bo zastąpi miejsce corocznego wysokiego czynszu płaconego przez tenże skarb krajowy za najem lokalu na pomieszczenie żandarmeryi. Wreszcie po 3cie nie obejmował także wydziałowy projekt budżetu, wniesionego później przez Wydział krajowy kredytu dodatkowego do rubryki VII w kwocie 5.000 zł. Natomiast projekt budżetu przedłożony przez Wydział krajowy obejmował wydatek 109.868 zł. dla pożyczania miastom na budowę koszar, który to wydatek wykreśliła z budżetu komisya w skutek uchwały Wys. Sejmu ustanawiającego oddzielny fundusz na te pożyczki. Jeżeli przeto porównamy ogół wydatków w projekcie budżetu ułożonym przez komisję budżetową, po wyłączeniu z niego tych trzech znacznych pozycji niezamieszczonych w projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy a wynoszących razem 550.085 zł., z ogółem wydatków preliminowanych w projekcie budżetu ułożonym przez Wydział krajowy na tenże rok, po wyłączeniu już z tego ogółu kwoty 109.868 zł. przeznaczanej na pożyczki dla miast budujących koszary, — ujrzymy, że ogół wydatków w projekcie budżetu ułożonym przez komisję odpowiednio wnioskom i dotychczasowym uchwałom Sejmu, jest więkjszy tylko o 107.170 zł. od ogółu wydatków projektowanych przez Wydział krajowy.

Mianowicie komisya budżetowa zdołała preliminować wydatki mniejsze niż Wydział krajowy w rubryce I. „na reprezentację kraju“ o 2.214 zł. i w rubryce III. „koszta leczenia“ o 7.000 zł. Natomiast w rubryce VII. „na cele wykształcenia i oświaty“ obliczyła komisya wydatki więcj o 97.514 zł. niż Wydział krajowy, a powody podniesienia się tych wydatków ze skarbu krajowego wykazała w szczegółowym sprawozdaniu. W rubryce XVII. „wydatki rozmaite“ komisya obrachowała je wyżej niż Wydział krajowy o 288.854 zł. w. a., ponieważ w tę rubrykę wpisała komisya uchwaloną przez Wys. Sejm sumę 395.085 zł. dla utworzenia funduszu na pożyczki miastom na budowę koszar, wykreślając z tejże rubryki sumę 109.868 zł. zamieszczoną w wydziałowym projekcie budżetu na tenże cel. Drobniejsze różnice w innych rubrykach wydatków między projektem budżetu wydziałowym a komisyjnym, przedstawił powyższy wykaz, zaś uzasadnione będą w szczegółowych sprawozdaniach komisyi.

Porównawszy ogół wydatków w 1888 roku obrachowanych przez komisję budżetową w załączonym projekcie budżetu na ów rok, na sumę	4,417.035 zł. w. a.
z ogółem dochodów własnych skarbu krajowego w 1888 roku-	
obrachowanych przez komisję budżetową na sumę	889.626 „ „ „
okazuje się niedobór w sumie	3,527.409 zł. w. a.

Lecz na tę wysokość niedoboru wpływa zamieszczenie w dziale wydatków sumy 395.085 zł. uchwalonej przez Wys. Sejm dla utworzenia oddzielnego funduszu na pożyczki dla miast budujących koszary; a Wys. Izba uchwalając ten wydatek w dniu 11 stycznia r. b. poleciła zarazem komisji budżetowej obmyślić jego pokrycie.

Gdyby ten wydatek wraz z całą resztą niedoboru na 1888 r. chciano pokryć dochodem z dodatku krajowego do podatków, należałoby ten dodatek pobierany w r. z. w wysokości 31 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, podwyższyć przeszło o 3¹/₂ centa. Komisya budżetowa sądzi, że nie odpowiedziałyby intencyom Wys. Izby proponując takie nagłe podwyższenie ciężaru nakładanego na podatkujących dla pokrycia wydatku przez

Wys. Izbę uchwalonego. Komisya mniema, że byłoby rzeczą niesłuszną wydatki takie nienależące właściwie do bieżącej gospodarki i przeznaczone raczej na inwestycje, pokrywać jedynie dochodem wpływającym do skarbu krajowego w skutek opodatkowania. Ciężar spowodowany nakładem produktywnym, winien być ile możności, rozkładanym na lata, inaczej wyczerpać może podatkową siłę kraju. Takie rozłożenie ciężaru następuje za pomocą pożyczki, której umorzenie rozłożone jest na lata. Przeto komisya budżetowa projektuje pokryć wydatek uchwalony dla utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę koszar, zaciągnięciem pożyczki krajowej przez wypuszczenie odpowiedniej ilości obligacyj, któreby przyniosły w gotówce 395.000 zł w. a. Kraj więc będzie tylko pośrednikiem między kapitalistami szukającymi bezpiecznego umieszczenia swoich kapitałów a miastami potrzebującymi kapitału na budowę koszar, zaś skarb krajowy ponosić będzie tylko ciężar opłacania procentów od tych pożyczek udzielanych bezprocentowo miastom, które same będą spłacać i umarzać te pożyczki. Z tych powodów komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy ustawę ad II. i powziąć uchwałę ad III.

Po wyłączeniu kwoty 395.000 zł. z ogólnego niedoboru w 1888 roku, wykazanego w sumie 3,527.409 zł., pozostaje niedobór wynoszący 3,132.409 zł. Natomiast dodać należy do tej sumy półroczny procent od zaprojektowanej właśnie pożyczki krajowej przez wypuszczenie obligacyj, któreby przyniosły w gotówce sumę 395.000 zł., i procent amortyzacyjny.

Spodziewając się, iż ta pożyczka zawarta będzie pod tymi samymi warunkami, pod którymi zaciągnięto pożyczki w 1883 i w 1884 r. — procent półroczny wynosiłby 9.256 zł. w. a. a procent amortyzacyjny 2.057 zł., razem 11.313 zł. Przeto cały niedobór w 1888 roku, który pokryć należy dochodem z dodatku krajowego do podatków wynosić będzie 3,143.722 zł. w. a.

Wprawdzie Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt, aby kraj wystąpił także jako pośrednik między spółkami wodnymi potrzebującymi kapitałów do wykonania robót melioracyjnych, a kapitalistami szukającymi bezpiecznego umieszczenia swoich kapitałów, t. j. aby Wysoki Sejm zaciągnął pożyczkę 800.000 dla utworzenia oddzielnego funduszu pożyczkowego, w którymby spółki wodne zaciągały pożyczki i do któregoby wpływały spłaty tych pożyczek przez spółki i procenta od nich. Komisya budżetowa w szczegółowym innym sprawozdaniu zdała już sprawę Wys. Sejmowi z tego projektu i zaproponowała zaciągnięcie oddzielnej pożyczki krajowej w sumie 700.000 zł. w. a. na utworzenie wspomnianego funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, który będzie funduszem zupełnie samoistnym. Przedstawiła także komisya w sprawozdaniu wspomnionem szczegółowym powody nakazujące, aby nie zaciągać jednej pożyczki krajowej dla utworzenia obu funduszy pożyczkowych, t. j. funduszu pożyczkowego na budowę koszar i funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych; zaś Wys. Sejm uchwałą swoją co do wniosków komisji załatwi zupełnie tę sprawę oddzielnie od przedstawionego projektu budżetu. Komisya budżetowa czyni tylko w sprawozdaniu o budżecie krajowym na r. 1888 powyższą wzmiankę o zaciągnięciu oddzielnej pożyczki krajowej na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, aby Wysokiej Izbie ułatwić pogląd na całe położenie finansów krajowych w 1888 roku.

Powyżej wykazany niedobór w budżecie na r. 1888 w sumie 3,143.722 zł. w. a. trzeba pokryć dodatkiem krajowym do podatków. Dochód z jednego centa dodatku do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich obliczył Wydział krajowy, na podstawie rzeczywistego przeciętnego dochodu z dwóch lat (1885 i 1886 r.), na 103.000 zł. Jakkolwiek komisya budżetowa zważywszy, że jeden cent dodatku krajowego w 1886 roku przyniósł rzeczywiście dochodu 106.842 zł., jak wykazało zamknięcie rachunków krajowych za ów rok; a jeden cent dodatku indemnizacyjnego w 1886 roku przyniósł z Galicyi i Krakowskiego dochodu 109.343 zł., jak wykazało także sprawdzone przez komisję zamknięcie rachunków indemnizacyjnych za r. 1886, sądzi, że jeden cent dodatku

krajowego w 1888 roku, w którym podatki nie są bynajmniej niższe jak w 1886 a zaległości dodatku krajowego pozostały dość znaczne, przyniesie więcej jak 103.000 zł. w. a.; jednak komisya niechcąc dochodu za wysoko preliminować, oblicza dochód z jednego centa dodatku krajowego w 1888 roku, zgodnie z Wydziałem krajowym, na 103.000 zł.

Przeto dla pokrycia wykazanego wyżej niedoboru w sumie	3,143.722 zł.
należy pobierać dodatek krajowy w wysokości takiej jak w r. z. to jest 31 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich, a dodatek ten przyniosłby dochodu wedle powyższego obliczenia	3,193.000 zł.
przeto po pokryciu niedoboru pozostałaby nadwyżka w dochodach	49.248 zł.

Jednak komisya winna nadmienić, że ta przewyżka dochodów będzie w znacznej części wyczerpaną, jeżeli Wydział krajowy pożyczkę krajową 700.000 zł. na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych zaciągnie w połowie r. 1888, i będzie trzeba jeszcze w b. r. zapłacić procent zwykły i amortyzacyjny od tej pożyczki krajowej.

Z powodów wyżej wyłuszczonych komisya wnosi :

Wysoki Sejm powziąć raczy uchwałę następującą :

I. Uchwała.

1. Dla pokrycia niedoboru w budżecie krajowym, ma być pobierany w 1888 roku dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich, po 31 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia oszczędności w jednej rubryce wydatków zwyczajnych, na potrzeby innych rubryk tychże wydatków zwyczajnych, jednak z tem zastrzeżeniem, iż Wydział krajowy usprawiedliwi każde zboczenie od uchwalonego budżetu.

II. Ustawa

z dnia . . . . . dla królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zaciągnięciu pożyczki w sumie 395.000 zł. w. a.

Za zgodą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki pod jak najkorzystniejszymi dla skarbu krajowego warunkami, w sumie 395.000 zł. w. a. i do wypuszczenia takiej ilości obligacyj długu krajowego, jaka okaże się potrzebną dla uzyskania w gotowiźnie sumy wyżej wymienionej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi skarbu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

III. Uchwała.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby dla pożyczki krajowej, mającej się zaciągnąć celem uzyskania sumy 395.000 zł. w. a., wyjednał, w drodze właściwej, uwolnienie od wszelkich opłat i należności skarbowych.

We Lwowie dnia 15. Stycznia 1888.

Przewodniczący:

Sprawozdawca:

Smarzewski.

Leon Chrzanowski.

Budżet krajowy na rok 1888.

Dochody.

Sprawozdawca poseł Kazimierz hr. Badeni.

Rubr. I.

„Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych“.

Wydział krajowy prelininuje z pozostałych rachunków w „dochodach“ na r. 1888 226.406 zł.

Wniosek ten oparty jest na wyniku zamknięć rachunkowych za r. 1886.

Komisya przeto wstawia zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego jako pozostałość z rachunków z lat ubiegłych. . . . . 226.406 zł.

Rubr. II.

„Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych“.

W r. 1888 przypuszczalny jest dochód z odsetek z następujących funduszów:

1. Uposażenie kasy krajowej . . . . . 376.263 zł.

2. Fundusz pożyczki krajowej z r. 1883 . . . . . 214.104 „

o ile nie wyda Wydział krajowy w r. 1888 kwoty 150.000 zł. przeznaczonej z tego funduszu uchwałą Wys. Sejmu na budowę koszar dla żandarmeryi.

Kapitały na budowę koszar dla wojska w latach poprzednich przeznaczone a dotychczas gminom nie wypłacone były dotąd lokowane i przyczyniały się do wzrostu tej pozycyi; obecnie w rachubę kapitałów tych brać nie można, wskutek uchwały Wys. Sejmu z d. 11. Stycznia r. b. polecającej utworzenie z tych kapitałów funduszu jednomilionowego na pożyczki dla miast na budowę koszar dla wojska.

Wydział krajowy prelininuje w tej rubryce 6.000 zł., a chociaż wniosek ten postawiony był przed uchwałą Wys. Sejmu dopiero co powołaną, komisya budżetowa sądzi, iż pomimo ubytku pewnej części kapitałów chwilowo lokowanych, propozycyę Wydziału krajowego utrzymać należy ze względu na wyższe wyniki lat poprzednich.

Wynikłość z r. 1885 wynosi . . . . . 9.128 zł.

„ „ 1886 „ . . . . . 7.371 „

„ „ 1887 „ . . . . . 7.756 „

Jeżeli się zatem przypuści, iż podatki w równej mierze wpływać będą jak w roku zeszłym, powinna w tej rubryce kwota przez Wydział krajowy proponowana się utrzymać i dlatego wnosi się zgodnie z Wydziałem krajowym:

2. „Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych“ . . . . . 6.000 zł.

Rubr. III.

„Dochody z dróg krajowych“.

W myśl wniosków swoich wstawia komisya w tę rubrykę:

3. Myta na drogach krajowych	216.000 zł.	
4. Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	840 „	
5. Grzywny za przestępstwa drogowe	260 „	
6. Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	10.000 „	
Suma rubr. III.		227.100 zł.

Rubr. IV.

„Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych“.

Według wniosków komisji o budżetach zakładów uposażonych ze skarbu krajowego mają wpłynąć do kasy skarbu krajowego:

7. Od funduszu policyi krajowej	5.814 zł.	
8. „ „ szpitala św. Łazarza w Krakowie	8.742 „	
9. „ „ „ lwowskiego	— „	
10. „ „ zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	28.319 „	
Suma rubr. IV.		42.875 zł.

Rubr. V.

„Zwroty zaliczek z lat ubiegłych“.

11. Dochód ze zwrotu zaliczek danych urzędnikom krajowym przyjmuje komisya na podstawie wyniku trzechletniego przecięcia w kwocie . . . . . 13.400 zł. zatem o 400 zł. wyżej od propozycyi Wydziału krajowego, który przyjmując tę samą podstawę zaokrąglił kwotę zniżając ją o 383 zł., komisya budżetowa zaś zaokrągla kwotę podnosząc przecięcie o 17 zł., co tem bardziej jest uzasadnionem, iż zaliczki przez Wydział krajowy urzędnikom udzielane co roku rosna i w r. 1886. wynosiły 25.604 zł. 41 ct.

12. Dochód ze zwrotu zaliczek od szpitali powszechnych wstawia komisya z uwagi na wynikłość przeciętną z lat 1884—1886 zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . 13.000 „

13. Zwroty od gmin za dawniejsze koszta leczenia oblicza komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie . . . . . 3.200 „ a to na podstawie wyniku ostatnich dwu lat.

14. Dochód od stron rozmaitych ze spraw drogowych na podstawie wyniku ostatnich trzech lat zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . 1.900 „

15. Dochód ze zwrotów rozmaitych na podstawie wyniku ostatnich 2 lat preliminaruje się zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie . . . . . 1.800 „

Suma Rubr. V. . . . . 33.300 zł.

Rubr. VI.

„Zwroty pożyczek“.

Z powodu wyłączenia w myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 22. Stycznia 1887 zwrotów pożyczek udzielonych na poparcie przemysłu z funduszu krajowego w ścisiejszem tego słowa znaczeniu, preliminaruje się dochody krajowego funduszu przemysłowego w osobnym preliminarzu a w rubryce VI. odpada dotychczasowy dział A. „Przemysł“.

Również odpada dział B. „Budowa koszar“, gdyż Wysoki Sejm uchwalił na posiedzeniu z dnia 11. Stycznia 1888. utworzenie funduszu jednego miliona, z którego bezprocentowe pożyczki gminom na budowę koszar udzielać się mają. Do tego funduszu wpływać mają począwszy od 1. Stycznia 1888 również i wszystkie zwroty z pożyczek dotąd już gminom na powyższy cel udzielonych.

W rubryce tej pozostają zatem tylko pożyczki rozmaite dane klasztorom, gminom, spółkom wodnym, reprezentacyom powiatowym lub pojedynczym osobom na specjalne cele.

Dochody te przyjmuje komisya według preliminarza Wydziału krajowego z wyjątkiem pozycyi 25., a mianowicie:

C. Rozmaite.

17. PP. Benedyktynek klasztor w Przemyślu, 15. rata bezprocentowej pożyczki 8.000 zł.	500 zł.
18. PP. Kanoniczki w Krakowie, 7. rata bezprocentowej pożyczki 1.750 zł.	175 „
19. Sanok gmina, 22. i 23. rata pożyczki 10.000 zł.	
a) w kapitale . . . . . 722 zł. 41 1/2 ct.	
b) w 6% odsetkach . . . . . 241 „ 58 1/2 „	964 „
20. Chłopezyce gmina, 10. (ostatnia rata) bezprocentowej pożyczki 1.000 zł.	100 „
21. Bzreszcze gmina, 10. (ostatnia) rata bezprocentowej pożyczki 1.000 zł.	100 „
22. Sanok, komitet parafialny obrz. łącz. od reszty długu 4.000 zł. z pożyczki pierwotnie w sumie 8.000 zł. zaciągniętej 3. rata (ostatnia)	
a) w kapitale . . . . . 1.333 zł. 33 ct.	
b) w 5% odsetkach . . . . . 66 „ 66 „	1.400 „
23. Skala, gmina od pożyczki 3.000 zł. 5 rata:	
a) w kapitale . . . . . 500 zł.	
b) w 5% odsetkach . . . . . 50 „	550 „
24. Fibich Władysław, właściciel kopalni w Kleciach:	
a) zwrot bezprocent. pożyczki 6.000 zł. 5. i 6. ostatnia rata . . . . . 2.000 zł.	
b) zapomoga 2.000 zł. warunkowo zwrotna . . . . . —	2.000 „

25. Uchwałą Wys. Sejmu z d. 13. Lipca 1880 przyznana została zawiązać się wówczas mającej spółce wodnej celem osuszenia gruntów wzdłuż Żabnicy położonych, w powiecie Tarnowskim, pożyczka z funduszu krajowego w kwocie 5.000 zł. oprocentowana po 5% i spłacalna w 10 latach. Wydział krajowy ułożył plan umorzenia w ten sposób, że każdego roku spółka obowiązana jest płacić kwotę 647 zł. 52 ct. Z obowiązku tego wywiązuje się spółka dotąd najsumienniejsz i spłaciła już rat 7 czyli łączną kwotę na kapitał wraz z procentami 4.532 zł. 64 ct. Obecnie wniosła spółka Żabnicka petycję do L. 500 s. | 403 p. w której prosi, aby ze względu na liczne inne zobowiązania, suma wypożyczona w kwocie 5.000 zł. uznana była za pożyczkę bezprocentową, czyli aby zapłacona dotąd kwota policzona została całkowicie na kapitał, i aby tym sposobem reszta długu Spółki, któraby w takim razie wynosiła tylko 476 zł. 36 ct. mogła być spłaconą w 3 równych ratach po 155 zł. 78 2/3 ct. w latach 1888, 1889 i 1890.

Koszta całej tej budowy wodnej wynoszą około 24.000 zł. a roboty odnośne ukończone zostały jeszcze w r. 1881.

Do przeniesienia . . . . . 5.789 zł.

Z przeniesienia . 5.789 zł.

Ze względu na znaczniejszy koszt budowy i dokładne wykonanie robót, dalej ze względu na stosunkowo nieznaczną pomoc, jaką Spółka ta z funduszków krajowych otrzymała, — uwzględniając dalej okoliczność, iż Spółka była jedną z pierwszych w kraju zawiązaną i powstała wówczas, kiedy nie było dla spółek wodnych tych pomyślnych okoliczności, które są dzisiaj, a nakoniec i ze względu na liczne spłaty, które jeszcze na spółce ciążyą, pomimo, iż roboty jak wyżej powiedziano, od lat przeszło 6 są już ukończone i spółka dotąd jak najsumienniej ze swych zobowiązań się uiszczala, — stawia komisya budżetowa wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uchwałą z d. 13. Lipca 1880, którą przyznano Spółce wodnej Żabnickiej pożyczkę 5%-ową w kwocie 5.000 zł., zmienia się w ten sposób, iż pożyczka ta ma się stać bezprocentową, — spłacona dotąd kwota 4.532 zł. 64 ct. ma być policzoną na kapitał, a resztującą sumę 467 zł. 36 ct. winna Spółka Żabnicka w trzech rocznych równych po sobie następujących ratach uiścić.

Na podstawie powyższej uchwały wstawia komisya budżetowa pod tę pozycyę . . . . . 156 zł.

26. Jasielska spółka wodna 6. rata od bezprocentowej pożyczki 1.500 zł. na regulacyę Wisłoka . . . . . 150 „

Przy tej pozycyi przechodzi się do porządku dziennego nad petycyą L. 1031.

27. Łańcut powiat 6. rata bezprocentowej pożyczki 4.500 zł. na budowę mostu na Wisłoce . . . . . 450 „

28. Moraczewski Kazimierz i Brudzewski Edward, przedsiębiorcy kopalni nafty w Krygu, zwrot bezprocentowej pożyczki 4.500 zł. 4 i 5 rata po 600 zł. . . . . 1.200 „

29. Chorzelewska spółka wodna dla odpływu wód w powiecie Mieleskim między Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Tarnobrzeską od pożyczki 6.300 zł. 2 rata:

a) w kapitale . . . . . 630 zł.

b) w 4% odsetkach . . . . . 214 „ 20 ct. 844 „

30. Głów, gmina w powiecie Tarnowskim, zwrot pożyczki bezprocentowej 500 zł. udzielonej na zakupno nasienia i żywności 3. rata . . . 100 „

Suma rubr. VI. . . . . 8.689 zł.

Rubr. VII.

„Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie“.

Na mocy przedłożonego osobnego budżetu tej szkoły wpisuje komisya w tę rubrykę dochodów następujące pozycyę:

31. Subwencya Skarbu Państwa . . . . . 5.000 zł.

32. Opłaty od uczniów . . . . . 300 „

33. Czyszn dzierżawny z ogrodu na Szumanówce . . . . . 100 „

Suma rubryki VII. . . . . 5.400 zł.

Rubr. VIII.

„Dochody krajowej szkoły rolniczej i folwarku w Dublanach“

Komisya budżetowa wpisuje w tę rubrykę obliczony przez nią, a zatwierdzony przez Wysoki Sejm dochód jak następuje:

34. Wyższa szkoła rolnicza w Dublanach	18.394 zł.
35. Szkoła parobków " "	2.988 "
36. Folwark " "	14.760 "
36 a) " " (z torfiarni)	6.120 "
37. Kurs gorzelnictwa " "	1.240 "
Suma rubr. VIII.	<u>43.502 zł.</u>

Rubr. IX.

„Dochody kraj. szkół i folwarku w Czernichowie“.

Na podstawie oddzielnych preliminarzy szkół i folwarku w Czernichowie oblicza komisya dochody tych zakładów następująco:

38. Szkoła szed. rolnicza w Czernichowie	20.600 zł.
39. " ogrodnicza "	2.600 "
46. Folwark "	16.410 "
Suma rubr. IX.	<u>39.610 zł.</u>

Rubr. X.

„Dochody innych szkół krajowych“.

Na podstawie oddzielnych preliminarzy wydatków i dochodów tych szkół w r. 1888 wpisuje komisya w rubrykę dochodów następujące pozycye:

41. Niższa szkoła rolnicza w Horodence	3.570 zł.
42. " " " w Jagielnicy	4.080 "
43. " " " w Kobiernicach	4.745 "
Suma rubr. X.	<u>12.395 zł.</u>

Rubr. XI.

„Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich“.

Szpitala krajowe zwracają skarbowi krajowemu za sprawdzanie rachunków aptekarskich, wykonywane kosztem tego skarbu, kwotę odpowiednią, z których to zwrotów dochód oblicza komisya zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego

44. na	<u>600 zł.</u>
------------------	----------------

Rubr. XII.

„Dochód z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z r. 1866.“

W myśl uchwały sejmowej z roku 1883 przelany został do skarbu krajowego cały ten fundusz w ogólnej kwocie 247.202 zł. 08 ct.

Fundusz ten wedle pierwotnego swego przeznaczenia rozpożyczony powiatom przed rokiem 1884 posiada z końcem roku 1887 w aktywach 86.719 zł. 26¹/₂ ct.

Według preliminarza Wydziału krajowego uczynić ma zwrot pożyczek od powiatów w roku 1888. 18.067 zł. i tę kwotę bez zmiany wstawia się w dochód

45.	18.067 zł.
-------------	------------

Rubr. XIII.

„Dochody rozmaite“.

W tej rubryce zamieszczone są oprócz dochodów przypadkowych także dochody, których nie można zaliczyć do żadnej z istniejących w budżecie rubryk.

Komisya budżetowa wpisuje w tę rubrykę zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego następujące pozycye:

46. Taksy kraj. archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie	200 zł.
47. Od c. k. Skarbu Państwa zasiłek dla biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym	1.000 „
48. Przypadkowe:	
a) Sprzedaż książek i druków	1.000 „
b) „ papierów wyszkartowanych i wzorów drukowych	100 „
c) Odsetki zwłoki za niewypłacone w terminach rozmaite należności	150 „
d) Różne drobne	90 „
49. Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (państwową);	
a) Buczacz rata roczna w kwocie	1.370 zł. 30 ct.
b) Czortków „ „ „	528 „ 99 „
c) Krosno „ „ „	746 „ 78 „
d) Limanowa „ „ „	469 „ 17 „
e) Nowy Targ „ „ „	361 „ 34 „
f) Sanok „ „ „	796 „ — „
g) Stanisławów „ „ „	944 „ 22 „
h) Tlumacz „ „ „	717 „ 69 „
i) Zaleszczyki „ „ „	603 „ 40 „
50. Czwarta i ostatnia rata ze subwencji państwowej na założenie i pierwsze urządzenie szkoły rolniczej w Kobiernicach	2.500 „
Suma rubryki XIII.	<u>11.578 zł.</u>

Rubr. XIV.

„Reszta z pożyczki krajowej z r. 1883.

Fundusz pożyczki kraj. z r. 1883. wynosi z końcem r. 1887. 237.204 zł., a po strąceniu kwoty rozporządzonej w budżecie funduszu pożyczki krajowej z r. 1873. na rok 1888. na wykupno wylosowanych obligacyj . . . . . 23.100 zł. pozostaje w tym funduszu 214.104 zł.

Z tej kwoty polecił Wys. Sejm na sesji bieżącej użyć 150.000 zł. na budowę koszar dla żandarmeryi — resztę zaś w kwocie 64.104 zł. proponuje komisya budżetowa włączyć do budżetu krajowego.

Na tej podstawie wpisuje się w tę rubrykę :

51. Na budowę koszar dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	150.000 zł.
52. Reszta z pożyczki krajowej z r. 1883.	64.104 „
Suma rubryki XIV.	<u>214.104 zł.</u>

Suma dochodów z rubryk.

	Wniosek kom. budż.	Wniosek Wydz. kraj.
I. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	226.406 zł.	226.406 zł.
II. Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	6.000 „	6.000 „
III. Dochody z dróg krajowych	227.100 „	220.100 „
IV. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	42.875 „	41.006 „
V. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	33.300 „	32.900 „
VI. „ pożyczek	8.689 „	40.032 „
VII. Dochody szkoły gosp. lasowego we Lwowie	5.400 „	5.400 „
VIII. „ szkół i folwarku w Dublanach	43.502 „	44.452 „
Do przeniesienia	<u>593.272 zł.</u>	<u>616.296 zł.</u>

	Wniosek kom. budż.	Wniosek Wydz. kraj.
Z przeniesienia .	593.272 zł.	616.296 zł.
IX. Dochody szkół i folwarku w Czernichowie	39.610 "	39.610 "
X. " innych szkół krajowych	12.395 "	12.275 "
XI. Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600 "	600 "
XII. Dochody z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z r. 1866	18.067 "	18.067 "
XIII. Rozmaite dochody	11.578 "	11.578 "
XIV. Reszta z pożyczki krajowej z r. 1883	214.104 "	— "
Razem dochody .	889.626 zł.	698.426 "

W porównaniu zatem do preliminarza Wydziału krajowego oblicza komisya dochody o 191.200 zł. wyżej.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
K. Badeni.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka III.

Dochody z dróg krajowych.

Sprawozdawca poseł Artur Potocki.

Pozycja 3.

Wydział krajowy preliniuje na dochód z myt krajowych kwotę . . . . . 214.000 zł.

W pozycji tej skonstatować należy zmniejszanie się stałe dochodów. Zamknięcia rachunkowe wykazują cyfry następujące:

w r. 1884. dochód z myt	229.575 zł.
„ „ 1885. „ „	229.951 „
„ „ 1886. „ „	218.019 „

Wynikłość tych trzech lat wskazywałaby na preliniowanie kwoty przeciętnej 225.848 zł. Ze względu jednak, że kontrakta dzierżawne na r. 1887. wykazują łączną kwotę 216.889 zł. Komisya budżetowa odstępując od kwoty przeciętnej preliniuje kwotę 216.000 zł. a więc o 2.000 zł. więcej od preliminarza Wydziału krajowego.

Pozycja 4.

„Odsetki zwłoki“ . . . . . 840 zł.

Pozycja 5.

„Grzywny za przestępstwa drogowe“ . . . . . 260 „
preliniuje się bez zmiany.

Pozycja 6.

Wydział krajowy preliniuje na datki dobrowolne na budowę dróg krajowych kwotę . . . . . 5.000 „

Ze względu, że w r. 1888. ma być wykończona droga krajowa Lwów-Stojanów i że z wykończeniem jej łączą się znaczniejsze prywatne konkurencye, Komisya budżetowa preliniuje jako dochód w tej pozycji o 5.000 zł. więcej a więc kwotę 10.000 zł.

Z powyższych powodów wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Budżet dochodów z dróg krajowych rubr. III.

Pozycja 3. „Myta na drogach krajowych“	216.000 zł.
„ 4. „Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne“	840 „
„ 5. „Grzywny za przestępstwa drogowe“	260 „
„ 6. „Datki dobrowolne“	10.000 „
	<hr/>
Suma rubryki III.	227.100 zł.

Przewodniczący:

Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:

Artur Potocki w. r.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL., U.S.A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL., U.S.A.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL., U.S.A.

CHICAGO, ILL., U.S.A.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL., U.S.A.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL., U.S.A.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka I.

Koszta reprezentacji kraju.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.

Na wydatki tą rubryką objęte preliniuje Wydział krajowy kwotę 104.390 zł., zatem więcej o 2.000 zł. od uchwalonej na rok 1887. Różnica ta okazuje się w poz. 3. a usprawiedliwia wynikłością roku 1885. i zamknięciem ostatnich rachunków. Koszta druków sejmowych bowiem są zależne nie tylko od czasu każdorazowego trwania Sejmu, ale także od obfitości wpływającego materiału, zatem ani przecięcie z lat ubiegłych, ani dokładne obliczenie rzeczywistej potrzeby ściśle wykazać nie może i dla tego należy przyjąć prawdopodobną potrzebę tak, jak ją Wydział krajowy preliniuje, aby nie popaść w mylne obliczenie, jak to miało miejsce w roku 1886-ym, gdzie na koszta druków Sejm 11.000 zł. uchwalił, a Wydział krajowy 17.269 zł. wydać musiał.

Komisja budżetowa przedstawia zatem Wysokiemu Sejmowi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i na podstawie uchwał sejmowych w Rubryce I. do przyjęcia:

A. Sejm krajowy.

Pozycya	1. Koszta podróży pp. Posłów podług uchwały sejmowej z 19 grudnia 1887 *)	4.486	zł.
"	2. Dyety pp. Posłów	36.000	"
"	3. Koszta druków	15.000	"
"	4. Spisywanie sprawozdań	4.200	"
"	5. Pisarze dzienni	650	"
"	6. Remuneracye urzędników	1.200	"
"	7. Służba	850	"
"	8. Opał	1.300	"
"	9. Oświetlenie	950	"
"	10. Zapuszczanie i mycie podłóg	120	"
"	11. Potrzeby kancelaryjne	160	"
"	12. Rozmaite drobne wydatki	260	"
		<u>65.176</u>	zł.

B. Wydział krajowy.

"	13. Marszałek krajowy	10.000	zł.
"	14. Sześciu Członków Wydziału krajowego	24.000	"
"	15. Zastępcy " " " " " "	2.000	"
"	16. Dodatek dla Członka Wydziału krajowego, mianowanego przez Marszałka zastępcą	1.000	"
	Suma rubryki I.	<u>37.000</u>	"
		102.176	zł.

Komisja budżetowa wnosi zatem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić na wydatki Rubr. I. objęte sumę 102.176 zł.

Przewodniczący :
Smarzewski.

Sprawozdawca :
Stanisław Jędrzejowicz.

*) Koszta podróży pp. Posłów wynosiły podług dotychczasowej normy od miejsca zamieszkania 7.132 zł., uchwałą więc sejmową z dnia 19. grudnia 1887 wprowadzoną została w tej pozycyi oszczędność 2 646 zł.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka II.

Koszta zarządu.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.

Na wydatki tą rubryką objęte preliniuje Wydział kr.	238.789 zł.
a ponieważ uchwalono na r. 1887 na koszta zarządu w ogóle	235.489 „
żąda zatem obecnie Wydział krajowy więcej o	<u>3.300 zł.</u>

W pojedynczych pozycyach tej rubryki preliniuje Wydział krajowy kwotę większą o	5.601 zł.
zniża zaś w innych pozycyach swe żądania o	2.301 „
tak iż preliminarz w tej rubryce jest w ogóle wyższy o	<u>3.300 zł.</u>

a mimo to w porównaniu z wynikłością r. 1886 niżony o 5.834 zł.

Preliminarz zwiększenia dotyczy przede wszystkim poz. 24 b., „Dyurniści dla oddziału rachunkowego“, obliczony wedle rzeczywiście ponoszonego kosztu. Pozycja ta w roku przeszłym została na podstawie wniosku komisji i uchwały sejmowej o 2.000 zł. obniżoną, jednakowoż Wydział krajowy nie był w możności z powodu wzrastających biurowych czynności w granicach przez Sejm uchwalonych pozostać, tak iż w r. 1887 konieczne przekroczenie o kwotę 1.928 zł. nastąpić musiało.

Już w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 22 stycznia 1886 r. płace dyetaryuszów oddziału rachunkowego z Rubr. I, II i XII w preliminarzu złączone zostały w jedną pozycję (Rubr. II p. 24 b.). Obecnie o ile komisja przekonać się mogła pracuje w tym dziale 41 dyurnistów obciążających budżet krajowy roczną kwotą 21.301 zł. 20 ct. Gdy jednak z tej pozycji potrącić należy 12 dyurnistów płaconych z funduszu propinacyjnego w kwocie łącznej 7.429 zł. 80 ct., przeto wniosek Wydziału krajowego dla pozostałych 29 dyurnistów oddziału rachunkowego, jest wedle rzeczywiście ponoszonego kosztu, uzasadniony.

Nieznaczne zwiększenia dotyczą poz. 24 a), 24 d), 24 e) i 24 f) pochodzące z obliczenia, iż r. 1888 jest przestępny.

W pozycji 24 a) mieści się płaca 10 dyurnistów i jednego aplikanta dla oddziału konceptowego z następującą dzienną płacą :

Braglewicz Leopold 3 zł. 50 ct., Drwęski Bronisław 4 zł. 46 ct., Rewakowicz Narcyz 1 zł. 50 ct., Balzer Franciszek 2 zł. 50 ct., Białobrzeski Marceł 2 zł. 50 ct., Szczerban Alexy 1 zł. 50 ct., Szim Józef 2 zł. 40 ct., Przyłuski Anastazy 1 zł., Sternal Marcin 1 zł. 60 ct., Kwiatkowski Wacław 1 zł. 10 ct. i Starzecki Daniel aplikant rocznie 500 zł.

Wysokość płacy dziennej niektórych dyurnistów jest rzeczywiście nie normalną, jednakowoż tu uwzględnić należy tę okoliczność, że prace biurowe w Wydziale krajowym z każdym rokiem wzrastają, tak że dyurniści pobierający wyższą płacę dzienną zastępują właściwie chwilowo nie dostateczne siły posad konceptowych etatem normalnym nie objętych.

Pozycja 26 f.) „Dodatki pięcioletnie urzędników“ . . . . . 13.240 zł.

czyli o . . . . . 930 zł.

więcej jak uchwalono na rok 1887.

Żądanie to uzasadnia Wydział krajowy potrzebą wypłacenia już w r. 1888 tych dodatków pięcioletnich urzędnikom, które tymże w myśl uchwały sejmowej z 3 stycznia 1874 roku przypadają.

Komisya przekonała się że dwa pięciolecia po 400 zł. dla będącego na urlopie Rady Mochackiego w roku 1888 nie potrzebują być płynne, a przeto poz. 26 f), nie o 930 zł. lecz tylko o 130 zł. zwiększenia wymaga.

Dalej w poz. 29. „Pensye i zaopatrzenia“, preliminuje Wydział krajowy kwotę 10.118 zł., a w porównaniu do kwoty uchwalonej na r. 1887 więcej o 974 zł.

Różnica ta jest wytłómaczoną, zamknięciem pensyi Karataickiej Zefii a natomiast przyznaniem pensyi wdowiej Sternalowej Emilii i Orzechowskiej Józefie, tudzież emerytury Zienkewiczowi Tytusowi.

Pozycya 30. „Dary z łaski“. W pozycyi tej preliminuje Wydział krajowy kwotę 1.200 zł., usprawiedliwioną uchwałami sejmowemi. Komisya budżetowa wnosi nadto w załatwieniu otrzymanych petycyj, subwencye jednorazowe dla Rozalii Piotrowskiej (L. S. 99/54) 200 zł., dla Wandy Dziubińskiej (L. S. 70/40) 200 zł. — z powodów dla których Wysoki Sejm i w roku przeszłym te same podania uwzględnił.

W poz. 31. „Potrzeby kancelaryjne“ preliminuje Wydział krajowy kwotę 17.800 zł.
czyli o . . . . . 1.000 zł.
więcej jak uchwalono na rok 1887.

Podwyższenie to znajduje uzasadnienie w poz. 31 a), przy wydawnictwie rozporządzeń krajowych, gdzie kwota na ten cel wydana, podług przedkładanych rachunków c. k. Namiestnictwu zwracaną bywa.

Zaś przy poz. 31. h) „na uzupełnienie biblioteki“ preliminowane podwyższenie usprawiedliwienia dostatecznego nie ma, gdyż wynikiłości na pozycyę tę wpływu mieć nie powinny.

Komisya budżetowa preliminuje zatem w pozycyi 31 od a) do h), włącznie 17.400 zł. czyli o 400 zł. mniej, aniżeli Wydział krajowy żąda.

W poz. 32 f), pompowanie wody do gmachu sejmowego, zamiast 500 zł., przyjmuje Komisya tylko 350 zł., opierając się na wynikiłości tego wydatku w dwóch ostatnich latach, tak iż na pokrycie pozycyi 32 od a) do m), włącznie nie 7.839 zł. ale 7.689 zł. preliminuje się.

Wszystkie inne pozycye preliminowane w tej samej wysokości jak w roku zeszłym, uznaje komisya za uzasadnione i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pozycya	17.	Płace urzędników oddziału	conceptowego	35.500 zł.
„	18.	„	„ rachunkowego	47.350 „
„	19.	„	„ kasowego	10.670 „
„	20.	„	„ technicznego	10.960 „
„	21.	„	„ sanitarnego	2.300 „
„	22.	„	„ statystycznego	3.540 „
„	23.	„	„ manipulacyjnego	17.860 „
„	24. a)	Dyurniści dla oddziału	conceptowego	8.455 „
„	24. b)	„	„ rachunkowego	13.871 „
„	24. d)	„	„ technicznego	4.580 „
„	24. e)	„	„ statystycznego	1.940 „
„	24. f)	„	„ manipulacyjnego	10.669 „
„	24. g)	„	na zastępstwo urzędników	1.120 „
„	25.	Zasługi 13-stu stróżów		3.900 „
„	26.	Emolumenta i pięciolecia		13.772 „
„	27.	Remuneracye		2.845 „

Do przeniesienia 189.632 zł.

	Z przeniesienia	189.632 zł.
Pozycya 28. Koszta podróży i diety		5.400 „
„ 29. Pensye i zaopatrzenia		10.118 „
„ 30. Dary z łaski		1.600 „
„ 31. Potrzeby kancelaryjne		17.400 „
„ 32. Gmach krajowy i jego utrzymanie		7.689 „
„ 33. a) Zaliczki na płace urzędników		6.000 „
„ 33. b) Zaliczka dla Antoniego Kraczyły, ekspedytora Wydziału krajowego, zwrotna w 120 miesięcz- nych ratach		1.000 „
„ 33. c) Zaliczka dla Zygmunta Kossowskiego, prakty- kanta rachunkowego, zwrotna w 120 miesięcz- nych ratach		900 „
„ 33. d) Zaliczka dla Jerzego Jabłonowskiego koncepti- sty Wydziału krajowego, zwrotna w 120 mie- sięcznych ratach		3.600 „
	Suma Rubryki II.	<u>243.339 złr.</u>

W rubryce tej załatwione są przychylnie pet. do L. 184, 213, 318, 40 i 54.

Nad petycją do L. s. 175, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przewodniczący :

Smarzewski, w. r.

Sprawozdawca :

Stanisław Jędrzejowicz, w. r.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

MEMORANDUM FOR THE RECORD
DATE: [illegible]
TO: [illegible]
FROM: [illegible]
SUBJECT: [illegible]

[The following text is extremely faint and largely illegible, appearing to be a detailed report or memorandum.]

[Additional faint text, possibly a signature block or a list of references.]

[The bottom portion of the page contains more faint text, which is mostly illegible.]

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka II.

Poz. 29. *z*đ).

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.

Poz. 29. *z*đ). Karpuszek Seweryn, inżynier biura melioracyjnego, pensya emerytalna
(preliminowana w rubr. XVII. poz. 256) . . . . . 413 zł.

Rubryka III.

Koszta leczenia ubogich chorych w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych.

(Sprawozdawca poseł Otton Hausner).

Wydział krajowy prelininuje koszta leczenia ubogich na rok 1888 w kwocie 700.000 zł., o 30.000 zł. wyżej niż na r. 1887, zaś o 27.446 zł. mniej od wynikłości roku 1886 i opiera tę kwotę na następującem obliczeniu:

Dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie	135.100 zł.
„ „ Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	124.000 „
„ „ szpitala św. Łazarza w Krakowie	123.000 „
„ 23 szpitali prowincjonalnych w kraju	203.702 „
razem . . .	<u>585.802 zł.</u>

Obliczenia tych szpitali nie są oparte na trzechletnim przecięciu, ale na szczegółowych prelininarzach głównie dla tego, że w ostatnich latach zalikwidowanie bardzo znacznych zaległości, dziś już bardzo zmniejszonych, spowodowało wyplatę wyjątkowo wysokich kwot. Uzasadnienie kwot prelininowanych w trzech krajowych zakładach: we Lwowie, Kulparkowie i Krakowie, zostało roztrząsane w osobnych sprawozdaniach komisji budżetowej o tych zakładach i kwoty prelininowane zostały uznane za prawdopodobne a zatem słuszne.

W następujących szpitalach Wydział krajowy opiera prelininowanie na trzechletnim przecięciu, mianowicie:

dla c. k. kliniki w Krakowie . . .	27.895 zł.
„ szpitali zagranicznych . . .	68.090 „
„ „ wojskowych . . .	1.604 „
„ innych wydatków (zaliczek i t. p.) .	9.460 „
razem . . .	<u>107.049 zł.</u>

doliczywszy tę sumę 107.049 zł. do poprzedniej 585.802 zł. otrzymujemy łączną sumę 692.851 zł.

Strąciwszy od powyższej sumy wydatków przeciętną wynikłość 3 lat ostatnich dochodów od gmin, od płacących za siebie i innych rozmaitych w łącznej kwocie 35.935 zł., pozostaje

kwota wydatków 656.916 zł., ze względu jednak, że w obliczeniu tem wstawione przeciętne kwoty są mniejsze od wypłaconych kwot w ostatnim roku 1886: o 737 zł. w klinice krakowskiej, o 121 zł. w szpitalach wojskowych i o 372 zł. w innych wydatkach, razem mniejsze o 1.230 zł., okazuje się po doliczeniu tej różnicy wynik 658.146 zł.

Uwzględniając dalej, że ilość dni leczenia w szpitalach krajowych i prowincjonalnych wzrasta ciągle, odpowiednio do wzrostu ludności i skutkiem wzmagającego się zaufania ludności ubogiej w skuteczność opieki szpitalnej, wynosiła bowiem: w r. 1884: 984.882 dni, w r. 1885: 1,047.727 dni a w r. 1886: 1,084.779 dni, wzrosła zatem w dwóch latach od 1884 do 1886 o 10%, — przypuszczać zatem należy, że i w r. 1888 liczba dni leczenia podniesie się o 5%, to jest o kwotę 32.907 zł. Po doliczeniu tejże otrzymamy 691.053 zł. Na podstawie tej preliminuje się okrągłych 700.000 zł., o 30.000 zł. więcej niż uchwalono na r. 1887.

Takie jest rozumowanie i na niem oparte cokolwiek komplikowane obliczenie Wydziału krajowego, od którego komisya w niektórych punktach cokolwiek odstępuje.

Z jednej strony wnosi, wstawić wydatek 23ech szpitali prowincjonalnych w kwocie 216.00 zł. o 12.298 zł. wyżej jak Wydział krajowy, dlatego, że w tych szpitalach wysoka wynikłość lat ostatnich nie została spowodowaną wyjątkowo znaczną wypłatą zaległości, jak w szpitalach krajowych, lecz polega na wzrastającej z każdym rokiem liczbie dni leczenia. Należy przeto dla szpitali prowincjonalnych preliminować co najmniej kwotę wydaną w ostatnim roku 1886 — 216.000 zł. Natomiast sądzi komisya, że skoro w klinice krakowskiej, szpitalach wojskowych i w wydatkach innych, gdzie wynik ostatniego roku 1886 był wyższy od trzechletniego przecięcia — z tego powodu dodano w obliczeniu 1.230 zł., — konsekwentnie należy przy szpitalach zagranicznych potrącić z obliczenia 1.215 zł., o którą to kwotę w tej pozycji wynik ostatniego roku był niższy od trzechletniego przecięcia. Dalej sądzi komisya że skoro liczba dni leczenia wzrosła z r. 1885 na 1886 tylko o 3.5% (z 1,047.727 na 1,084.779), przypuszczenie wzrostu wydatków w r. 1888 o 5% czyli 32.907 zł. jest cokolwiek wygórowane i $4\frac{1}{10}$ czyli 26.326 zł. jest prawdopodobniejszym preliminowaniem. Nareszcie uważa komisya zaokrąglenie o 8.947 zł. wyżej sięgające od kwoty mozolnem obliczeniem otrzymanej, za niewłaściwe i proponuje następujące obliczenie:

Krajowy szpital powszechny we Lwowie	135.100 zł.
„ zakład dla obłąkanych na Kulparkowie	124.000 „
„ szpital św. Łazarza w Krakowie	123.000 „
23 szpitali prowincjonalnych	216.000 „
Klinika	28.632 „
Szpitale zagraniczne	66.875 „
„ wojskowe	1.725 „
Różne wydatki	9.832 „
razem	<u>705.164 zł.</u>

Potrąciwszy wynik dochodów, nie przeciętny 3 lat, lecz ostatniego roku 1886 . . . . .

39.050 „

pozostaje . . . . . 666.114 zł.

a po dodaniu dla prawdopodobnego wzrostu dni leczenia o 4% więcej 26.326 „

otrzymujemy ostateczną sumę potrzebną . . . . . 692.440 zł.

czyli w zaokrągleniu . . . . . 693.000 zł.

Tę kwotę, o 7.000 zł. niższą od preliminowanej przez Wydział krajowy, komisya budżetowa wnosi wstawić.

W sprawozdaniu zeszłorocznem komisya budżetowa zwróciła uwagę Wydziału krajowego na według jej mniemania zbyt wysokie taksy leczenia w szpitalach: w Podhajeach, Sanoku, Samborze, Sokalu, Stryju i Tarnopolu, które to taksy według rzeczywistych potrzeb i według analogii z innymi szpitalami w podobnych warunkach znajdującymi się, dalyby się obniżyć

w Stryju o 6 ct. (z 60 do 54), w Samborze, Sanoku, Podhajcach i Tarnopolu o 5 ct. (z 60, 55 i 51 — do 55, 50 i 46 ct.), w Sokalu zaś o 3 ct. (z 50 do 47 ct.).

Wydział krajowy w sprawozdaniu o swych czynnościach do 30. Czerwca 1887 przyznał (str. 197) powyższym uwagom komisji słusność, wykazał nawet, że według wynikłości przeciętnej 3 lat ostatnich taksa leczenia dałaby się obniżyć w Stryju o 7 ct., w innych 5 wskazanych szpitalach o 2 do 5 ct., jednak, ze względu na długi w 5ciu szpitalach wynoszące od 1.810 zł. (w Podhajcach) do 26.303 zł. (w Stryju), które fundusz szpitalny spłacać musi, Wydział krajowy uznał za stosowne obniżyć takse leczenia w tych szpitalach dopiero po umorzeniu długów.

W Tarnopolskim szpitalu zaś Wydział krajowy, z uwagi na rozpocząć się mającą budowę nowego gmachu, odracza obniżenie taksy aż do ukończenia tej budowy.

Komisja tym motywom pozostawienia chwilowego wyższych taks leczenia w wymienionych szpitalach słusności odmówić nie może, ponieważ długi wymienionych szpitali polegają na pożyczkach zaciągniętych za zezwoleniem Wysokiego Sejmu, na mocy wyraźnych uchwał sejmowych; — i tak na posiedzeniu z dnia 24. Kwietnia 1876 Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu udzielenie gminie miasta Sanoka pożyczki 10.000 zł. z funduszków, jakimi rozporządza, na budowę szpitala, spłacalną z dochodów szpitala przez odciągania 8% z kosztów leczenia chorych.

Na tem samem posiedzeniu Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu udzielenie gminie miasta Stryja pożyczki 26.000 zł. na budowę i urządzenie szpitala pod tymi samymi warunkami i tak samo spłacalną.

Wydział krajowy w roku 1877 udzielił te pożyczki w myśl uchwały sejmowej, a pierwsza z tych pożyczek, Sanocka, będzie całkowicie umorzona 1go Maja 1893, druga zaś Stryjska 14go Listopada 1893.

Podobnie rzecz się ma w szpitalach w Samborze, Podhajcach i Sokalu. Obniżenie taks leczenia w miarę ścisłych potrzeb kuracyjnych zatem w tych szpitalach nastąpić może dopiero po umorzeniu pożyczek zaciągniętych w myśl uchwał sejmowych.

Komisja w przeszłym roku również zwróciła uwagę Wydziału krajowego na ogromne różnice, jakie zachodzą w stosunku liczby chorych płacących za siebie do liczby chorych na koszt kraju leczonych w poszczególnych szpitalach i sądziła, iż rażąco mała liczba chorych płacących za siebie: w Tarnopolu (6%), w Brodach (5.5%), w Podhajcach i Sokalu (5%), w Złoczowie i Tarnowie (4%), w Jasle (3%) a szczególnie w Wadowicach (1%) powinna powodować scisle dochodzenia Wydziału krajowego, czyli przyczyną tego niekorzystnego stosunku nie jest po części przynajmniej lekkomyślne wystawianie świadectw ubóstwa przez zwierzchności gminne i uchylanie się służbodawców od obowiązku płacenia za sługi w powiatach do okręgu wymienionych szpitali należących.

Wydział krajowy w swej odpowiedzi na te wskazówki (str. 198 sprawozdania z czynności) twierdzi, że powody tych różnic pochodzą przeważnie od miejscowych stosunków, przyznaje jednak, że w niektórych miejscach (Jasło, Gorlice) starostowie z największą łatwością uwalniają chlebodawców od płacenia za swoje sługi. Następnie dodaje, że ludność we wschodniej części Galicyi, nawet zamożniejsza, chętniej idzie leczyć się do szpitali, podczas gdy w zachodniej części zamożniejsi leczą się zwykle w domu, wzywając lekarzy do siebie, że mała ilość płacących za siebie w Brodach i Tarnopolu pochodzi z przyczyny nędznego pomieszczenia chorych i że Złoczów, Sokal, Podhajce są miasta dość znacznie usunięte od większego ruchu handlowego i t. d.

Komisja nie wszystkim tym zarzutom może przyznać słusność.

I tak, jeżeli starostowie w niektórych miejscowościach uwalniają „z największą łatwością“ służbodawców od płacenia, należy poczynić kroki, ażeby rząd skłonił tych starostów do ścisłego przestrzegania obowiązków ciążących na służbodawcach. Brak płacących za siebie w szpi-

talu Wadowickim trudno tłómaczyć usposobieniem lub zwyczajami ludności w zachodniej Galicyi, ponieważ w Bochni, Białej i Nowym Sączu, t. j. w miastach równie w zachodniej części kraju znajdujących się, stosunki są daleko lepsze. Złoczów, ze stacją na głównej linii kolei Karola Ludwika o dość znacznym obrocie towarowym, przez którą przechodzą pociągi kurierskie z Wiednia do Odessy, nie może być uważany za miasto usunięte od ruchu handlowego. Zresztą stosunek chorych płacących za siebie do leczonych na koszt kraju w r. 1887 uległ pewnym zmianom. Dziś najniekorzystniejszym okazuje się w Żółkwi (3·2% samopłacących), w Złoczowie (1·4% samopłacących) i w Wadowicach (0·8% samopłacących). Szczególnie w dwóch ostatnich szpitalach należy ściśle dochodzić, czyli między chorymi leczonymi na koszt kraju nie znajdują się tacy, którzy powinni by płacić za siebie. Komisya jednak uchwały nie wnosi, sądząc że wskazówka wystarczy, aby spowodować Wydział krajowy do stosownych kroków.

Lwów dnia 4. Stycznia 1888.

Zastępca przewodniczącego :

Artur Potocki w. r.

Sprawozdawca :

Otton Hausner w. r.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubr. IV.

Koszta szczepienia.

Sprawozdawca poseł Goldman.

Wydział krajowy preliminuje w tej rubryce ogólną kwotę 56.900 zł. o 1.000 zł. więcej niż na r. 1887, zaś o 2.875 zł. mniej od wynikłości roku 1886. Preliminarz Wydziału krajowego ma za podstawę przecięcie z trzech lat 1884—1886 przeto

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Poz. 35. Utrzymanie i odświeżanie krowianki	1.600 zł.
„ 36. Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy	55.000 „
„ 37. Premie dla lekarzy odszczególniających się przy szczepieniu ospy	300 „
Suma rubryki IV.	<u>56.900 zł.</u>

Rubr. V.

Wydatki sanitarne.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i zgodnie z cyfrą uchwaloną na r. 1887 komisya budżetowa wnosi:

Poz. 38. $\frac{1}{3}$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych	8.000 zł.
--	-----------

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Goldman.

Budżet krajowy na rok 1888.

(Rubr. VI. poz. 39—49.)

Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

Sprawozdawca poseł Stanisław Stadnicki.

Wydział krajowy prelininuje w tej rubryce na rok 1888., od dłuższego już czasu stale przez Wysoki Sejm uchwalane wydatki; nadto wstawia w budżet po raz drugi pozycye 45. i 48. subwencyonując instytucye, których pożyteczna działalność zaprzeczyć się nie da; wreszcie prelininuje pod pozycyą 49. dla świeżo powstałej a wielce użytecznej instytucyi „Towarzystwa lecznicy lwowskiej“, której wzrost i rozwój już w drugim roku istnienia okazał się znakomitym a w swych skutkach mógłby korzystnie oddziaływać przyczyniając się do zmniejszenia kosztów leczenia w szpitalach lwowskich, — kwotę o 500 zł. wyższą od przeszłorocznej.

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym uchwalenie wszystkich pozycyj bez zmiany; mniema jednak, iż jest jej obowiązkiem wyrazić nadzieję, iż w przyszłości niektóre pozycye bez uszczerbku dla instytucyi pod względem wysokości subwencyi zmniejszone być mogą.

Nie ulega wątpliwości, iż wysokość subwencyi dla instytucyi dobroczynnych w Krakowie pod pozycyami 41., 42. i 43. uwidoczniiona, nie stoi w stosunku rzeczywistej potrzeby tychże, jeżeli się zważy, iż ofiarność prywatnych osób i dochody z majątku zakładowego niektórych z tych instytucyj umożliwiają nie tylko ich istnienie lecz i rozwijanie się swobodne bez nadmiernego obciążania funduszu krajowego.

Tem bardziej zaś uzasadnionem okaże się powyższe twierdzenie, jeżeli co do przyszłości zwrócimy uwagę na powstać mające w Krakowie instytucye i zakłady dobroczynne, dzięki niezwykłej hojności zapisom ś. p. Anny Helclowej i Ks. Lubomirskiego.

Polecając powyższe uwagi światłej rozwadze Wydziału krajowego, wypadłyby zgodnie z wnioskami komisji budżetowej wydatki uchwalone na rok 1888. do Rubr. VI. jak następuje:

Rubryka VI. poz. 39. Szpitale Sióstr miłos. w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	900 zł.
„ 40. Szpital Sióstr miłosierdzia w Nowosiólkach	300 „
„ 41. Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424 „
„ 42. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	1.000 „
„ 43. Komitet ochronek w Krakowie	550 „
„ 44. Towarzystwo ochronek chrześciańskich we Lwowie	500 „
„ 45. Zarząd zakładu osieroconych dziewcząt im. ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyśle	500 „
„ 46. Zarząd Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831. w Krakowie	2.000 „
„ 47. Komitet wykonawczy Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831. we Lwowie	1.500 „

Do przeniesienia . . . . . 12.674 zł.

	Z przeniesienia	12.674 zł.
Poz. 48.	Zakład dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie, pod nazwą: „Przytulisko św. Józefa“	500 „
„ 49.	Towarzystwo lecznicy lwowskiej, do rozporządzałości Wydziału krajowego	1.000 „
	Razem	14.174 zł.

Tem samem załatwione petycje pod L.: 458 S./366 p., 73 S./43 p., 357 S./276 p.,
534 S./434 p., 560 S./458 p., 865 S./729 p., 906 S./762 p.

Co do dalszej petycji, która Komisji budżetowej przekazaną została a do Rubr. VI.
się odnosi, Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją L. 76 S./46 p., Tercyarzy świeckich w parafii mielnickiej o zapomogę,
przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przewodniczący:

Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:

Stanisław Stadnicki w. r.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka VII.

Wydatki na cele wykształcenia i oświaty.

Sprawozdawca poset Władysław Sapięha.

Pozycya 50. Akademia umiejętności w Krakowie . . . . . 25.000 zł.
Komisyja budżetowa wnosi podwyższenie subwencyi udzielanej dotąd w kwocie 18.000 zł.
na 25.000 zł., uwzględniając tym sposobem petycyę wniesioną przez Akademię umiejętności
do L. 411.

Zważywszy ważne momenta, które w petycyi tej Akademia dla poparcia swego żądania przytacza — komisyja budżetowa uznaje za właściwe umieścić w sprawozdaniu pismo to, wystosowane do Wysokiego Sejmu w całej treści.

Petycyja Akademii umiejętności brzmi jak następuje :

L. S. 411. pet. 329.

Wysoki Sejmie!

„Od pierwszego swego zawiązku pobierała Akademia umiejętności w Krakowie od Wysokiego Sejmu roczną subwencyę, zrazu 15.000 zł. później 18.000 zł. a suma ta, dołączona do innych dochodów, wystarczała na pokrycie niezbędnych jej potrzeb. Oparta o podstawę finansową przeszło 30.000 zł. rocznego dochodu, mogła Akademia we wszystkich gałęziach nauki polskiej zainicyować i pobudzić pracę umiejętną, skupić około siebie szerokie grono badaczów i zawiązać stosunki z całym światem naukowym zagranicy. Jeżeli też dzisiaj nauka polska, metoda jej i wyniki stały się ważnym czynnikiem naszego narodowego życia i bytu, jeżeli one stały się pierwiastkiem siły naszej i znaczenia na zewnątrz, to znaczną część tej zasługi może Akademia przyznać sobie a raczej tym, którzy ją stworzyli i podtrzymują. Im dłużej jednak około rozbudzenia ruchu naukowego pracowała Akademia, tem więcej dawała się jej uczuć niedostateczność materialnych środków.

Spółeczeństwo polskie niezapomniało wprawdzie i w tym kierunku o Akademii; nie mija rok, żeby kilka znacznych nieraz darów nie przypadło Akademii w udziale, lecz ofiarodawcy nie zawsze zdają sobie sprawę z istotnego zadania Akademii, zakreślają też swym legatom najczęściej specyalne przeznaczenie na stypendya szkolne, któremi Akademia może administrować, ale które dochodów jej nie powiększają. Tak samo znaczna darowizna Szczawnicy powiększyła trudy Zarządu Akademii, zmuszając go do administrowania zakładem kąpielowym, ale dotychczas przynajmniej nie przyniosła Akademii najmniejszego pożytku, gdyż Akademia uważa za swój obowiązek, ażeby dochody ze Szczawnicy obracać na podniesienie i ulepszenie tego zdrowego zakładu. Tak więc dochody Akademii z fundacyj i darów prywatnych dosięgły dotychczaszaledwie kwoty 8.562 zł. do czego dodawszy 18.000 zł. subwencyi krajowej i 12.000 zł. subwencyi

państwowej, otrzymamy kwotę 38.562 zł. rocznego dochodu, a zatem niewiele więcej od tego, czem Akademia już w pierwszych swoich latach rozporządzała.

Niestosunkowo w obec tego wzrosły potrzeby Akademii a to z dwóch odrębnych przyczyn. Jedna z nich jest pomyślnym objawem. Rozszerzyło się grono ludzi pracujących nad rozwojem umiejętności polskiej, przybyło i przybywa z każdym rokiem wielu młodych a dzielnych badaczy. Nadsyłają oni Akademii rozprawy swoje i dzieła, lub też biorąc udział w komisjach Akademii, przygotowują do ogłoszenia materiały naukowe, źródła historyczne i t. p. Gdy też Akademia układała budżet swój na rok 1888 i gdy wszystkie jej wydziały i komisye zestawiły to, co na ten rok przygotowały i ogłosić mogą, pokazało się że na ogłoszenie tego, na zaspokojenie swoich rzeczywistych potrzeb potrzebowała by właściwie 68.548 zł. t. j. o 30.000 zł. rocznie więcej.

Nie jest to suma jakaś niezwykła, gdyż inne Akademie, jak wiedeńska, berlińska, petersburska a nawet peszteńska rozporządzają rocznie krociowym dochodem. Są one zaś w położeniu o wiele od naszego lepszem, bo nie są jedynem ogniskiem naukowego życia. Obok nich istnieje i powstaje mnóstwo naukowych towarzystw, które osobnymi rozporządzają środkami. U nas w ostatnich czasach rzecz się ma odwrotnie. W obec ucisku, jaki narodowość polska cierpi w Rosssyi i w Prusiech, znikają tam lub słabną instytucye, które niegdyś w pracy naukowej polskiej ważnym były czynnikiem a cały ciężar utrzymywania tej pracy spada coraz więcej na Akademię.

Czując też niezmierną odpowiedzialność, jaka ciąży na Akademii w utrzymaniu nauki polskiej i rozwoju języka polskiego w chwili obecnej, kiedy w dwóch dzielnicach wypowiedziano im zagładę, Akademia nie mogła się cofnąć przed przedstawieniem tej okoliczności rozprawie Wysokiego Sejmu i przed wniesieniem prośby, ażeby Wysoki Sejm subwencją Akademii z 18.000 zł. przynajmniej na 25.000 zł. rocznie podwyższyć raczył.

Budżet swój szczegółowy z alegatami załącza Akademia pod /. a zarazem donosi, że równocześnie udała się do Wysokiego c. k. Rządu z prośbą o podwyższenie jej subwencji państwowej.“

Potrzeba podwyższenia subwencji, którą Wys. Sejm od chwili powstania Akademii umiejętności w budżet krajowy wstawia, jest tak dobitnie i przekonująco w petycji wykazana, iż jest zbytecznem przytaczać wiele innych powodów przemawiających za uwzględnieniem życzenia Akademii. Rozporządzając znaczniejszym funduszem, Akademia zdoła rozszerzyć zakres prac swoich dotychczasowych i nie schodząc ze swego naukowego stanowiska, większy wpływ wywierać będzie na ogół oświeconego naszego społeczeństwa. O środkach prowadzących do tego celu n. p. o subwencyonowaniu dzieł obejmujących całe gałęzie wiedzy lub o wydawaniu dawnych pisarzy polskich myślała już nie raz Akademia, jak to z jej rozpraw się okazuje, podjąć się jednak nie mogła dla braku funduszków. Niezawodnie jednym z najsilniejszych argumentów przemawiających za pomnożeniem środków na rzecz tej instytucji jest ten, iż w obecnej smutnej dobie, w której prześladowanie narodowości polskiej pod zaborem pruskim i rosyjskim jest do tego stopnia posuniętem, iż nawet na polu literatury stawiane są silne przeszkody, — Akademia krakowska jest jedynem ogniskiem, w którym poważna praca literacka skupić się może.

(Pozycya 51 i 52. Sprawozdawca poseł Stanisław Madeyski.)

Pozycya 53.	Szkoła żeńska w Jaworowie pp. Bazylianek (pet. L. 487/391)	500 zł.
Pozycya 54.	Szkoła żeńska w Krakowie	2.500 „
Pozycya 55.	Szkoła żeńska w Krakowie św. Tomasza (L. 866/730)	500 „
Pozycya 56.	Szkoła żeńska w Krakowie pp. Augustyanek	500 „
Pozycya 57.	Szkoła żeńska we Lwowie pp. Benedyktynek ormiańskich	1.000 „

Pozycya 58.	Szkoła żeńska w Starym Sączu pp. Klarysek	750 zł.
Pozycya 59. a)	Szkoła żeńska w Stryju subwencya dotychczasowa	500 „
Pozycya 59 b)	„ „ „ datek jednorazowy (L. p. 378)	300 „

Komisya budżetowa proponuje, w załatwieniu petycyi dyrekcji wyższej szkoły żeńskiej w Stryju, przyznanie i na rok 1888. jednorazowej zapomogi w kwocie 300 zł., a to z tego powodu, iż szkoła ta bez zwiększonej subwencji krajowej w roku 1888. istnieć nie mogłaby, gdyż gmina, której zarząd dotąd powierzony jest c. k. komisarzowi rządowemu, nie może przyznąć się dawniej udzielaną pomocą.

Pozycya 60.	Szkoła żeńska w Sanoku	200 zł.
Pozycya 61.	Szkoła żeńska w Jaśle (L. 382/301)	300 „
Pozycya 62.	Szkoła ludowa OO. Dominikanów we Lwowie dla nauczyciela języka ruskiego	200 zł.
Pozycya 63.	Szkoła wyznaniowa izraelicka w Brodach	6.000 „
Pozycya 64.	Zakład głuchoniemych we Lwowie (L. 33/7):	
	a) na stypendya dla 50 wychowanków	6.000 „
	b) na utrzymanie zakładu	500 „
Pozycya 65.	Szkoła głuchoniemych Bardacha Izaaka we Lwowie (L. 229/160)	300 „
Pozycya 66.	Zakład ciemnych we Lwowie	2.000 „
Pozycya 67.	Szkoła gimnastyczna „Sokół“ we Lwowie	750 „
Pozycya 68.	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, X. rata na umorzenie pożyczki 100.000 zł. na budowę gmachu	7.000 zł.
	(Pozycye 69 do 76. Sprawozdawca poseł Stanisław hr. Badeni).	
Pozycya 77.	Stypendya dla uczniów i uczennic Seminarjów nauczycielskich i kursów przygotowawczych	30.000 zł.
Pozycya 78.	Dla uczniów internatu przy seminarjum naucz. w Krakowie	3.000 „
Pozycya 79.	Internatowi św. Jozafata:	
	a) na utrzymanie 7 uczniów Seminarjum nauczyc. w bursie	1.050 „
	b) na rozszerzenie zakładu jednorazowo (L. 212/143)	3.000 „

Do pozycyi tej odnosi się petycyja przez Komitet, zarządzający bursą św. Jozafata wniesiona.

W petycyi tej Komitet zarządzający podnosi najpierw, iż do postawionego warunku przez Wys. Sejm przy zawotowaniu subwencji na rok 1887. w zupełności się zastosował. Oprócz 7 uczniów z funduszu krajowego utrzymywanych — własnymi środkami utrzymywał w ubiegłym roku szkolnym 7 seminarzystów.

Następnie Komitet wykazuje konieczność rozszerzenia zakładu przez dobudowanie sali na 11 łózek. Plan tej budowy załączając, uprasza Komitet o przyznanie kwoty 3.890 zł. na pokrycie kosztów budowy, a ponieważ po przybudowaniu tej sali zwiększyć będzie można liczbę uczniów z dniem 1. Września 1888 roku — przeto Komitet uprasza równocześnie o podwyższenie subwencji krajowej na utrzymanie seminarzystów.

Dalej proponuje Komitet wyznaczenie przez Wys. Sejm delegata, który miałby wejść w skład Komitetu jako stały członek — a nareszcie przewodniczący komitetu wyraża gotowość oddania realności, w której dotąd internat się mieści, a która jest jego własnością prywatną — na własność kraju — pod warunkiem, że Towarzystwo św. Wincentego à Paulo będzie w interesie zarządzać.

Uznając prawdziwą użyteczność tej instytucyi, popartej zresztą bardzo chlubnem świadectwem Dyrekcji męskiego seminarjum nauczycielskiego we Lwowie, Komisya budżetowa nie może doradzać W. Sejmowi przyjęcia na kraj tego zakładu, wnosi jednak wstawienie w budżet

krajowy kwoty 3.000 zł. na pokrycie częściowe kosztów powiększenia Zakładu i 1.050 zł. na utrzymanie siedmiu internistów.

Pozycya 80. (Sprawozdawca poseł Bobrzyński.) Internat ruski ks. Zmartwychwstańców we Lwowie	4.500 zł.
Pozycya 81. Jedno stypendium im. Matejki dla uczniów szkoły Sztuk pięknych w Krakowie	1.000 zł.
Pozycya 82. Wydawnictwo ruskich książek szkolnych	2.000 „
Pozycya 83. Wydawnictwo nowych podręczników dla szkół średnich, do rozporządzalności c. k. Rady szkolnej krajowej, a względnie komisji książek szkolnych, przez tęż Radę ustanowionej	1.000 zł.
Pozycya 84. Zasiłek dla czasopisma „Szkola“ L. 201/132	500 „
Pozycya 85. Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“ L. 312/241	500 „
Pozycya 86. Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“ L. 536/436	400 „
Pozycya 87. Zasiłek dla ruskiej gazety szkolnej (do rozporządzalności Wydziału krajowego), L. 619/511	500 zł.
Pozycya 88. Zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej, pracującej w Archiwum Wartykańskim pod kierunkiem profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego Dra Smolki	1.500 zł.
Pozycya 89. Witowski Hipolit, były dyrektor szkoły żeńskiej w Belzie, zaopatrzenie dożywotnie	300 zł.
Pozycya 90. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, do dyspozycji Wydziału krajowego	2.000 zł.

Petycyje do tej pozycji należące odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia, a mianowicie:

Zefira Ćwiklińskiego L. 669/553.
 Malwiny Janowskiej L. 728/609.
 Michała Jaronia L. 672/556.
 Bernarda Jarosiewicza L. 670/554.
 Antoniego Bielewicza L. 751/632.
 Kazimierza Spolińskiego L. 557/455.
 Eugeniusza Steinsberga L. 573/470.
 Ludwika Stasiaka L. 463/371.
 Stanisława Bryniarskiego L. 350/269.
 Izaaka Gottlieba L. 352/271.
 Karola Sporna L. 265/195.
 Antoniego Zembaczyńskiego L. 104/59.
 Juliana Hawla L. 263/193.
 Stanisława Lewandowskiego L. 268/198.
 Marcina Gużkowskiego L. 310/239.
 Tytusa Słowika L. 806/684.
 Antoniego Goligowskiego L. 810/688.
 Władysława Czechowicza L. 930/783.
 Teodora Demkowa L. 989/829.
 Borysa Jankowskiego L. 1.134/948.
 Mieczysława Zawiejskiego L. 554/452.
 Kazimierza Chodzińskiego L. 555/453.
 Izydora Weina L. 1.192/993.
 Stanisława Fabiańskiego L. 1.327/1.111.

Pozycja 91. Na ekskursye naukowe uczniów c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie. Pomimo uznanej użyteczności takich ekskursyi — komisya budżetowa nie może doradzać Wys. Sejmowi przyjęcia wniosku Wydziału krajowego aby na cel ten wstawić w budżet krajowy na r. 1888 kwotę 400 zł. Szkoła politechniczna lwowska jest zakładem rządowym, na którego kierownictwo W. Sejm bezpośrednio żadnego nie ma wpływu. Dlatego zdaniem komisji przedewszystkiem obowiązkiem jest Rządu dostarczać funduszków uczniom Politechniki lwowskiej, aby mogli w towarzystwie profesorów odbywać ekskursye, które niezawodnie do uzupełnienia nauk teoretycznych bardzo przyczynić się mogą. Wydział krajowy przez szereg lat z funduszu dyspozycyjnego udzielał subwencji na te wycieczki. Komisya nie przesądza czy nadal Wydział krajowy z tego funduszu zechce dostarczać środków na ten cel, kładąc głównie nacisk na to, iż rzeczą jest c. k. Rządu przyjść z funduszków państwowych z pomocą.

Pozycja 92. Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwo dzieł i peryodycznych pism ludowych	3.000 zł.
Pozycja 93. Dla Towarzystwa „Proświta“, na wydawnictwo pism ludowych	1.000 zł.
Pozycja 94. Na stypendyum dla ucznia Wydziału lekarskiego w Krakowie, oddającego się studjom w szkole operacyjnej	500 zł.
Pozycja 95. Dla wydawnictwa dziełek ludowych we Lwowie L. 1.131/945	1.000 „
Pozycja 96. Towarzystwu „Przymierze Braci“ we Lwowie L. 358/277	300 „
Pozycja 97. Towarzystwu oświaty ludowej we Lwowie, jednorazowo L. 1.071/888	100 „
Pozycja 97 a. Wydziałowi Towarzystwa galicyjskiego leśnego na wydawnictwo „Sylwana“ jednorazowo L. 760/638	100 zł.
Pozycja 97 b. Kruczkowski Leopold, nauczyciel, dodatek pięcioletni w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 21. Stycznia 1887	30 zł.
Pozycja 97 c. Gromadka Jan, nauczyciel, dodatek pięcioletni w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 21. Stycznia 1887	40 zł.
Pozycja 97 d. Lisiewicz Jan, były nauczyciel, stałe zaopatrzenie roczne w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 12. Grudnia 1885 (LW. 65.378)	125 zł.
Pozycja 97 e. Towarzystwu „Szkolna pomoc“, jednorazowo L. 618/510	100 „
Pozycja 97 f. Towarzystwu „Akademickie Bractwo“ jednorazowo L. 106/61	200 „
Pozycja 97 g. Bursie Tarnopolskiej, jednorazowo L. 804/682	200 „
Pozycja 97 h. E. Lewickiemu na wydawnictwo „Halicko-ruskiej biblioteki“ do rozporządzałości Wydziału krajowego, z zastrzeżeniem, aby w miarę postępu wydawnictwa wypłacał przyznaną subwencyę L. 324/245	200 zł.
Pozycja 97 i. Towarzystwu oświaty ludowej w Krakowie, jednorazowo L. 214/145	100 „
Pozycja 97 j. Towarzystwu imienia Mickiewicza, na wydawnictwo pamiętnika, jednorazowo, L. 986/826	200 zł.

Przejsie do porządku dziennego proponuje komisya budżetowa nad następującymi petycyami:

Smągłowskiego Bolesława L. 1.011/846.

Towarzystwa „Wzajemnej pomocy uczniów filozofii“ w Wiedniu L. 1.132/946.

Komitetu zajmującego się urządzeniem szkoły żeńskiej PP. Dominikanek w Rawie ruskiej L. 389/308.

Bursy w Brzeżanach L. 461/369.

Agnieszki Buffe w Krakowie L. 266/196.

Leonardy Hemmermüller L. 228/159.

Wydziału Towarzystwa „Bratniej pomocy“ słuchaczów wszechnicy lwowskiej L. 535/435.

Towarzystwa „Wzajemnej pomocy“ uczniów Akademii górniczej w Leoben L. 460/368.

Bursy w Przemyślu L. 459/367.

Stowarzyszenia Polaków w Peszcie w. 359/278.

Wydziału Czytelni akademickiej we Lwowie L. 503/406.

Przytuliska studenckiego w Wiedniu L. 105/60.

Zarządu instytutu głuchoniemych dla młodzieży izraelskiej w Wiedniu L. 143/87, motywując tem, iż już podobny zakład, będący pod kierownictwem Izaaka Bardacha we Lwowie, otrzymuje stałą roczną subwencją z funduszu krajowego w kwocie 300 zł., że więc biedna młodzież izraelska ma sposobność w kraju odpowiednie wychowanie otrzymać.

Towarzystwa pomocy dla biednych studentów w Wiedniu L. 178/121.

Bursy w Tarnopolu L. 1019/853.

Zarządu centralnego stowarzyszenia wzajemnej pomocy dyetaryuszów L. 667/551.

Bursy Jakubowicza w Brzeżanach L. 1173/978.

Towarzystwa pomocy naukowej we Lwowie L. 1009/844.

Stanisława Konopki L. 750/631.

Wreszcie przekazana komisji budżetowej petycja L. 108/63, wniesiona przez Oskara Kolberga, o subwencją na wydawnictwo dzieła etnograficznego załatwioną jest już tym sposobem, iż przez podwyższenie dotacji krajowej na rzecz Akademii Umiejętności, dostarcza Wys. Sejm tejże funduszu większego w ogóle na wydawnictwa, a przeto i na wydanie tego dzieła, jeżeli Akademia uzna to za stosowne.

Przewodniczący:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Władysław Sapięha.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka VII.

Poz. 51 i 52.

Sprawozdawca poseł Madeyski.

Poz. 51. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego (uchwalono dnia 3. Stycznia 1888)	. . . . .	577.684 zł.
Poz. 52. Sześciu Członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł.	. . . . .	7.200 „

Budzet krajowy na rok 1888.

ROZDZIAŁ VII

Dotyczy 51 i 52

Dotyczy 51 i 52

Dotyczy 51 i 52

Sprawozdanie dodatkowe

komisji budżetowej w sprawie podwyższenia kredytu w Rubr. X. poz. 12. preliminarza wydatków krajowego funduszu szkolnego na rok 1888.

Wysoki Sejmie!

W Rubr. X. poz. 12. preliminarza wydatków krajowego funduszu szkolnego na r. 1888 Wysoki Sejm na wniosek komisji budżetowej uchwalił „Na wynagrodzenie nauczycieli i nauczycielek za godziny nadobowiązkowe“ kwotę przez Radę szkolną krajową zgodnie z Wydziałem krajowym proponowaną 3.500 zł.

Rada szkolna krajowa przesyłając Wydziałowi krajowemu preliminarz wydatków na r. 1888, wyraziła już wówczas obawę, że kwota powyższa, którą sama preliminowała, nie wystarczy, opierając się na tem, że już w roku 1886 przekroczono kredyt, wydano bowiem w tej Rubryce w tymże roku razem 10.436 zł.

W chwili układania preliminarza na rok 1888 Rada szkolna nie miała jeszcze podstawy do obliczenia wysokości, jakiejby dosięgnął rzeczywisty wydatek w tej Rubryce w ciągu roku 1887. Dopiero w odezwie z dnia 5. Grudnia 1887 doniosła Rada szkolna Wydziałowi krajowemu, że wydatek ten za rok 1887 do owego czasu doszedł do wysokości 14.758 zł., w skutek czego pragnąc uniknąć prawdopodobnego przekroczenia budżetu w r. 1888 odniosła się do Wydziału krajowego celem uzyskania w Rubryce X. poz. 12. kredytu dodatkowego w kwocie 5.000 zł.

Wydział krajowy popiera żądanie Rady szkolnej krajowej, znajdując je przez to usprawiedliwionem, że zwiększenie się wydatku w Rubryce przytoczonej wynika z art. I. ustawy z dnia 2. Lutego 1885 Dz. ust. kraj. Nr. 28, stanowiącego o zaprowadzeniu nauki półdiennej uzupełniającej, której zarządzenie pociąga obowiązek wynagradzania nauczycieli za godziny nadobowiązkowe.

Komisya budżetowa uznaje żądanie Rady szkolnej krajowej za uzasadnione, i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Kredyt dodatkowy do Rubr. X. poz. 12. preliminarza Wydatków krajowego funduszu szkolnego na r. 1888 „Na wynagrodzenie nauczycieli i nauczycielek za godziny nadobowiązkowe“ w kwocie 5.000 zł.

We Lwowie dnia 14. Stycznia 1888.

Przewodniczący:
Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:
Madeyski w. r.

Rubryka VII.

Poz. 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76.

Sprawozdawca poseł Stanisław hr. Badeni.

Poz 69. „Teatr polski w Krakowie“.

Wydział krajowy preliniuje subwencyę w kwocie . . . . . 8.000 zł.
t. j. w tej samej wysokości, jaką Wys. Sejm w ostatnich latach teatrowi polskiemu w Krakowie przyznawał.

Z uwagi, że komisya artystyczna przez Wydział krajowy w Krakowie ustanowiona, w dwóch wyczerpujących sprawozdaniach wyraża swe uznanie dla przedsiębiorstwa teatru i oświadcza się za wypłaceniem subwencyi bez żadnych zastrzeżeń, komisya budżetowa wnosi pod *poz. 69. „Teatr polski w Krakowie“* . . . . . 8.000 zł.
do rozporządzalności Wydziału krajowego.

Poz. 70. „Teatr polski we Lwowie“ — zasilek stały preliniuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 4.200 zł.

Poz. 71. „Teatr polski i opera polska we Lwowie“.

Przyznanie subwencyi w kwocie 10.000 zł. dla dramatu i komedyi nie może zdaniem komisji ulegać żadnej wątpliwości, gdyż dział ten w ostatnich latach rozwijał się pomyślnie a subwencyę na ten cel przez Wys. Sejm udzielaną, jako zasłużoną i dobrze użytą uważać należy.

Patrząc na działalność obecnej Dyrekcyi teatru w tym dziale, można mieć uzasadnioną nadzieję, iż to, co jeszcze stanowi wielce ujemną stronę obecnie, a mianowicie brak umiejętnie ułożonego repertoaru, brak odpowiedniego i choćby w przybliżeniu jednostajnego stosunku między pojedynczymi działami przedstawień teatralnych, widoczna a rażąca przypadkowość w ustanowieniu repertoaru, w ciągu roku bieżącego — usuniętem zostanie.

Natomiast zaś ciągle niepowodzenia opery w ostatnich kilku latach nasunęły komisji wątpliwości, czy może Wys. Sejmowi doradzać nadal uchwalenia subwencyi w kwocie 10.000 zł. dla opery, a to tem bardziej, że wszelkie dotąd przez Wys. Sejm na wniosek komisji budżetowej uchwalane zastrzeżenia, ani sposób uchwalenia tej subwencyi „do rozporządzalności Wydziału krajowego“ pożądanego nie przyniosły rezultatu. W roku zeszłym komisya artystyczna orzekła, iż z 20 przedstawień opery danych w styczniu i w lutym 1887, tylko 10 odpowiadało wymaganiom artystycznym, — Wydział krajowy przeto odmówił żądaniu Dyrekcyi wypłacenia całej subwencyi a wypłacił jej tylko 1/3 część.

W ciągu lata nastąpiła zmiana częściowa w Dyrekcyi. W jesieni b. r. zgłosiła się nowa Dyrekcyja z prośbą o wypłacenie reszty subwencji. Żądanie to według dosłownego brzmienia uchwały sejmowej uzasadnione nie było, gdyż warunek przez Wys. Sejm do subwencji dla opery przywiązany t. j. wykonanie oper podczas 30 przedstawień odpowiadające wymaganiom artystycznym, wypełniony nie został.

Wydział krajowy jednak, zbadawszy stosunki przedsiębiorstwa teatralnego, przekonał się, iż w obec strat materyalnych, jakie przedsiębiorstwo w ciągu lata poniosło, Dyrekcyja bez wypłacenia zaległych subwencji za r. 1887, opery na r. 1888 zorganizować nie zdoła.

Wydział krajowy nie chciał wziąć na siebie odpowiedzialności zwinięcia zupełnego opery i subwencyę wypłacił, pozostawiając Sejmowi dalszą w tej sprawie decyzję.

Nowo zorganizowana w listopadzie 1887 opera, nie tylko nie zasługiwała na subwencyę, lecz nie odpowiadała nawet najskromniejszym wymaganiom. Dyrekcyja widocznie sama przekonana, iż opera taka powodzenia mieć nie będzie i o subwencyonowaniu takiej opery mowy być nie może, w połowie grudnia sprowadziła innych śpiewaków, tak że obecnie przypuszczać można, iż w roku bieżącym Dyrekcyja będzie w stanie urządzić 30 przedstawień opery, odpowiadających wymaganiom artystycznym; jeżeli Dyrekcyja pamiętać będzie, iż sprowadzanie śpiewaków nie jest jedynym, lecz dopiero pierwszym warunkiem powodzenia opery, jeżeli zechce i potrafi repertuar nowymi lub przynajmniej tu niesłyszanymi operami urozmaicić, w ogóle publiczność dla opery zainteresować a tem samem i ruch muzykalny we Lwowie ożywić, będzie udzielenie subwencji na r. 1888 uzasadnione.

Pomimo szeregu niepowodzeń opery, komisya i dziś jeszcze nie może doradzać Wys. Sejmowi odmówienia subwencji dla opery, która przed laty z tylu trudnościami i świetnemi nadziejami powstała; trudno bowiem zapomnieć, że opera lwowska choć w pewnej części z artystów włoskich złożona, jest operą polską, że ona wyrabia i wykształca polskich artystów, że daje możność przedstawienia dzieł polskich muzyków, usłyszenia znakomitych polskich śpiewaków, a nakoniec, że przyczynia się do podniesienia miasta, którego rozwój materyalny i moralny obojętnym Wys. Sejmowi być nie może.

Będzie rzeczą Wydziału krajowego, by wspólnie z komisją artystyczną z jednej strony czuwał nad pomyślnym i prawidłowym rozwojem teatru i opery, z drugiej zaś strony wypłacenie subwencji ściśle i bezwarunkowo uczynił zawisłem od spełnienia warunku przez Sejm postawionego. Obowiązkiem jest również Wydziału krajowego po skończonym tegorocznym sezonie opery w porozumieniu z komisją artystyczną a ewentualnie i Dyrekcyją teatru zastanowić się nad pytaniem, czy Wys. Sejmowi wniosek na uchwalenie subwencji na r. 1889 przedłożonym być ma. Na podstawie powyższych uwag komisya budżetowa wniosła:

Poz. 71. „Teatr polski i opera polska we Lwowie“ do rozporządzalności Wydziału krajowego:

a) dramat i komedia	10.000 zł.
b) opera	10.000 „

z zastrzeżeniem, iż zostanie przez rzeczoznawców stwierdzone, że wykonanie oper podczas 30 wieczorów odpowiadało wymaganiom artystycznym.

Poz. 72. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“.

Wydział krajowy w sprawozdaniu z czynności podaje do wiadomości Sejmu, iż teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ rozwija się pomyślnie, — preliminarzuje się przeto zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . 6.000 zł.

Poz. 73. Towarzystwo muzyczne w Krakowie
preliminarzuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 800 zł.

Poz. 74. Towarzystwo muzyczne we Lwowie

preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 3.000 zł.
 Tem samem załatwioną jest petycja L. 417, którą Wydział galic. Towarzystwa muzycznego przedłożył sprawozdanie z czynności za rok ubiegły.

Poz. 75. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“

preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 300 zł.
 Nad petycją L. 38. Zarządu Towarzystwa „Harmonia“ o udzielenie jednorazowej subwencji w kwocie 1.000 zł., przechodzi się do porządku dziennego z powodu, iż Wys. Sejm udzieleniem rocznej stałej subwencji, cele Towarzystwa dostatecznie popiera.

Poz. 76. Towarzystwo śpiewackie „Lutnia“ we Lwowie,

„na utrzymanie szkoły śpiewu choralnego i solowego“.

Z uwagi na pomyślny rozwój szkoły śpiewu „Lutni“, tudzież że w szkole istnieje bezpłatny kurs śpiewu choralnego — preliminuje komisya subwencję w kwocie . . . 300 zł. t. j. o 100 zł. więcej niż na rok 1887 Sejm uchwalił.

Nad petycją Zarządu „Lutni“ o stałą roczną subwencję w kwocie 1.100 zł. przechodzi się do porządku dziennego.

Nadto wnosi komisya budżetowa:

Nad petycjami: L. 62. Towarzystwa muzycznego imienia „Moniuszki“ w Stanisławowie o subwencję — L. 630. komitetu muzyki miejskiej w Tarnopolu o udzielenie zapomogi, — L. 680. Stowarzyszenia straży ochotniczej w Tarnowie o subwencję dla szkoły tego stowarzyszenia — przechodzi się do porządku dziennego z powodu, iż nie może być zadaniem funduszu krajowego subwencyonować wszystkie stowarzyszenia muzyczne i muzyki w miastach prowincjonalnych.

Co rok liczniejsze wchodzi do Sejmu petycje o subwencje lub o stypendya na kształcenie się w śpiewie i w muzyce. W roku bież. wnieśli petycje podobnej treści:

Teresa Patkiewicz.
 Marya Frenkel-Niwińska.
 Felicja Romanowska.
 Helena Towarnicka.
 Mieczysław-Bazyli Kotkowski.
 Rudolf Bernhardt.
 Helena Łobaczewska.
 Władysław Paszkowski.
 Amalia Abendroth.
 Władysław Łomiński.
 Olimpia Dworska.
 Wanda Podgórska.
 Janina Babińska.
 Piotr Karpiński.
 Helena Lipiera.
 Ksawery Laskowski.
 Fryderyka Silberstein.
 Jan Meisenhälter.
 Hermina Assing.
 Władysław Dębski.
 Bolesław Godlewicz.
 Bolesław Gelb.

Marya Sidorowicz.
 Wincenta Bielańska.
 Karolina Eberbach.
 Kazimiera Heller.
 Anastazy Izak.

Wysoki Sejm przeznacza co roku dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach 2.000 zł. Gdy kwota ta stosunkowo nieznaczna a liczba kompetentów co roku wzrasta, przeto komisya budżetowa sądzi, iż stypendyum lub zasiłek z tej pozycyi otrzymać powinni tylko ci, którzy wykazą, iż obok talentu i głosu nabyli już u miejscowych nauczycieli lub w miejscowych szkołach muzycznych dostatecznego wykształcenia; stypendyum lub zasiłek może i powinien im być dany tylko w tym celu, by wykształcenie muzyczne już nabyte, przez kilkomiesięczną lub co najwięcej jednoroczną naukę u znakomitych nauczycieli we Włoszech lub Wiedniu, uzyskali lub udoskonalili.

Zdaniem komisyi budżetowej jest obowiązkiem Wydziału krajowego przy udzieleniu stypendyum zapewnić się, iż ono na ten a nie na inny cel użytym zostanie i w tym celu rozdzielić je na kwartalne raty.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycye LL. 685, 192, 321, 10, 97, 753, 11, 12, 512, 555, 552, 575, 610, 611, 686, 687, 830, 847, 782, 722, 754, 469, 176, 747, 13, 191, 270, — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia odnośnie do poz. 90. Rubr. VII., polecając w szczególności petycye: Maryi Frenkel-Niwińskiej, Wincenty Bielańskiej, Teresy Patkiewicz, Karoliny Eberbach i Anastazy Izak.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Stanisław hr. Badeni.

Budżet krajowy na rok 1888.

(Rubr. VIII. poz. 98—103).

Utrzymanie pomników historycznych.

Sprawozdawca poseł Stanisław Stadnicki.

Zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, preliminuje Komisya budżetowa w tej rubryce wszystkie od szeregu już lat w tej samej wysokości projektowane pozycje wydatków.

Nadto wstawia Komisya budżetowa nową pozycję 98. b. z kwotą 1.000 zł. w uwzględnieniu petycyi do L. 353 S./272 p. jako datek jednorazowy na restaurację dzieł sztuki kościoła parafialnego w miasteczku Bieczu i motywuje konieczną potrzebę tego wydatku tem, iż świątyni tej — według fachowego zdania panów konserwatorów uważanej za jedną z najwspanialszych budowli średniowiecznych a równocześnie za jeden z najważniejszych zabytków architektury w całym kraju naszym — grozi nieunikniona w niedalekiej przyszłości ruina, jeżeli się szybko nie przystąpi do gruntownej restauracyi tejże.

Komisya budżetowa czyniąc choć w części i w miarę możności zadość życzeniom wyrażonym w petycyi, nie widzi potrzeby wnoszenia żądanej rezolucyi do rządu o przyczynienie się do restauracyi kościoła w Bieczu, gdyż nie może ulegać wątpliwości, iż rząd, z tytułu patronatu kościoła tego, zechce się ściśle do ciężących na nim obowiązków zastosować.

Dalej preliminuje Komisya budżetowa pozycję 98 c. z kwotą 500 zł. w uwzględnieniu petycyi do L. 274 S./204 p. jako datek jednorazowy na dokończenie restauracyi dzieł sztuki w kościele św. Anny w Krakowie.

Równocześnie wyraża Komisya niepłonną nadzieję, iż zespolonym usiłowaniam panów konserwatorów starożytności w Galicyi powiedzie się z większym skutkiem jak dotąd wyjednać u centralnej Komisji dla zabytków sztuki w Wiedniu odpowiednią słusznym kraju naszego żądaniom pomoc z funduszków państwowych.

Nareszcie preliminuje się pod poz. 98 d. subwencję na dalsze wykopaliska w Haliczu 200 zł. i pod poz. 98 e. na odnowienie starożytnych obrazów w Nadwornie . . . . . 300 „

Zgodnie z wnioskami Komisji budżetowej wypadłyby wydatki uchwalone na rok 1888. do Rubr. VIII. jak następuje :

Rubr. VIII. poz.	98 a. Restauracya pomników w ogóle, sporządzanie i publikacya naukowych i urzędowych spisów pomników znajdujących się w naszym kraju	1.500 zł.
„	98 b. Subwencya na restaurację dzieł sztuki kościoła parafialnego w Bieczu, datek jednorazowy	1.000 „
„	98 c. Subwencya na restaurację dzieł sztuki kościoła parafialnego Św. Anny w Krakowie, datek jednorazowy	500 „
„	98 d. Subwencya na dalsze wykopaliska w Haliczu	200 „
„	98 e. Subwencya na odnowienie starożytnych obrazów w Nadwornie	300 „
„	99 Stały datek roczny do renty dożywotniej dla Schmidaciężyńskiego, w skutek zakupna jego zbioru gem i kamei na rzecz Muzeum narodowego w Sukiennicach w Krakowie	1 000 „
	Do przeniesienia	4.500 zł.

		Z przeniesienia	4.500 zł.
poz. 100	Badanie i ocalanie zabytków historycznych, piśmieni- nych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie		500 „
„ 101	Stała subwencya roczna dla Muzeum narodowego w Krakowie		500 „
„ 102	Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:		
	a) Dyrektor we Lwowie		1.200 „
	b) Dyrektor w Krakowie		1.000 „
	c) Adjunkt we Lwowie, płaca 1.200 zł., dodatek akty- walny 200 zł. i pierwszy dodatek pięcioletni o 80 zł. rocznie, oraz drugi od 13. Października 1888. r.		1.497 „
	d) Adjunkt w Krakowie, płaca 1.200 zł., dodatek akty- walny 200 zł. i pierwszy dodatek pięcioletni o ro- cznych 80 zł. oraz drugi od 1. Września 1888. r.		1.507 „
	e) 4 aplikantów we Lwowie, adjutum po 300 zł.		1.200 „
	f) 2 aplikantów w Krakowie, adjutum po 300 zł.		600 „
	g) Czynsz za najem lokalu we Lwowie		600 „
	h) Stróże		600 „
	i) Opał, potrzeby kancelaryjne i różne inne wydatki		450 „
		Razem	14 154 zł.

Tem samem załatwiono petycje pod l. 353 S./272 p., 274 S./204 p., 748/629 i 177/120. Co do dalszych petycyj, które Komisji budżetowej przekazane zostały a do Rubr. VIII. się odnoszą, Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. 176 S./119 p, Ks. Krukowskiego, proboszcza kościoła św. Floryana w Krakowie o subwencję na odnowienie pomników rektorskich w tymże kościele, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Petycje L. 496 S./400 p. i 48 S./18 p. obu stróżów krajowych Archiwów aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie i Lwowie o stabilizowanie i podwyższenie im płacy — przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy preliminarzu budżetu na rok 1889.

Przewodniczący:

Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:

Stanisław Stadnicki w. r.

Rubr. IX.

Kwaterunkowe Żandarmeryi.

(Sprawozdawca p. K. Badeni).

W rubr. IX. uchwalony był kredyt na r. 1887 w kwocie	77.587 zł.
na r. 1888. prelininuje Wydział krajowy	82.591 „
	zatem <i>więcej</i> o 5.004 zł.
a w porównaniu do wynikłości z r. 1886 w kwocie	77 914 zł.
więcej o	4.677 zł.

Zwyczaj ta pochodzi z pomnożenia korpusu żandarmeryi krajowej o 4 oficerów i 164 ludzi.

Stan całego korpusu żandarmeryi wynosi obecnie 1.734 żandarmów, z których 227 przeznaczonych jest do kontroli katastru bydła, tak, że 1.507 żandarmów pełni obecnie służbę bezpieczeństwa publicznego w kraju.

Na r. 1888. *zaprowadżono* nowe posterunki w Horodnicy pow. Husiatyn, w Trzebini pow. Chrzanów, w Uścierykach pow. Kossów, w Lubieńcach i Ławocznem pow. Stryj, w Stojanowie, pow. Kamionka, w Suchowoli pow. Brody, w Komańczem i Szczawnem pow. Sanok, w Dobry pow. Limanowa, i w Piwniczny pow. Sącz; dalej *zamieniono* ekspozytury na posterunki w miejscowościach: Mszana pow. Gródek, Żółtańce pow. Żółkiew, Krasne pow. Złoczów i Rozdół pow. Mikołajów.

Zniesiono zaś posterunek w Nowem siole pow. Stryj, zaprowadzając tamże ekspozyturę i zniesiono zupełnie ekspozyturę w Turyńce pow. Żółkiew.

W końcu *przeniesiono* posterunki z Dobrowody do Iwańczyny, z Stop do Bogdanówki i z Horodyszcza do Kranzbergu. Wszystkich posterunków wraz z ekspozyturami jest obecnie w kraju 357.

Czynsze na pomieszczenie nowo ustanowionych posterunków i ekspozytur wynoszą 2.800 zł.

Wskutek zmiany kontraktów dla umieszczenia posterunków dawniej istniejących nastąpiło zmniejszenie o 748 zł. 95 ct., powiększenie zaś o 2.736 zł. 59 ct., zatem *czyste powiększenie wynosi* 1.987 zł. 64 ct., i jest uzasadnione powiększonym stanem żandarmów o 160 ludzi.

Ogólne powiększenie kwaterunkowego żandarmeryi w porównaniu do budżetu z r. 1887 wynosi 3.095 zł.

Drobne potrzeby na utrzymanie korpusu żandarmeryi prelininowane są wyżej od roku zeszłego o 1.909 zł. co równie w powiększeniu stanu znajduje swe uzasadnienie.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. IX. poz. 103. Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń, zapalanie lamp i dostarczanie miotel	5.407 zł.
„ „ 104. Oświetlenie koszar	1.966 „

Rubr. IX. poz.	105.	Uzupełnienie i utrzymanie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących	575 „
„	„	106. Uzupełnienie i utrzymanie sprzętów i pościeli dla niższych stopni	20 „
„	„	107. Uzupełnienie i utrzymanie sprzętów i pościeli dla żołnierzy	1.870 „
„	„	108. Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych	639 „
„	„	109. Pranie bielizny pościelnej dla żołnierzy, furyerów i woźnych	2.121 „
„	„	110. Naprawa bielizny pościelnej	185 „
„	„	111. Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosien-nych i słomianych	493 „
„	„	112. Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	1.157 „
„	„	113. Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	4.557 „
„	„	114. Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych	654 „
„	„	115. Opał i oświetlenie pomieszczeń oficerów rachmistrzów, furyerów i woźnych	848 „
„	„	116. Rozmaite inne wydatki	500 „
„	„	117. Najem pomieszczeń i koszar	60.299 „
„	„	118. Na urządzenie nowych koszar otworzyć się mających	300 „
„	„	119. Na podwyższenie czynszów najmu i na pomnożenie ilości posterunków	1.000 „
		Suma rubr. IX, ...	<u>82.591 zł.</u>

Przewodniczący:

S m a r z e w s k i w. r.

Sprawozdawca:

Kazimierz Badeni w. r.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka IX.

Poz. 119. a.

Sprawozdawca poseł Kazimierz hr. Badeni.

Poz. 119 a). Na wybudowanie własnego domu dla c. k. Żandarmeryi we
Lwowie (uchwalono dnia 19. Grudnia 1887) . . . . . 150.000 zł.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka X.

Drogi krajowe.

Sprawozdawca poseł Artur Potocki.

Wydział krajowy preliniuje w rubryce X. na r. 1888. „Wydatki“ w ogólnej kwocie 910.383 zł., więcej o 28.722 zł. aniżeli wynosił budżet uchwalony na rok 1887, w porównaniu z wynikłościami roku 1886. więcej o 25.035 zł.; zaś w porównaniu z wynikłością r. 1885. więcej o 13.489 zł.

Zastanawiając się nad podwyższeniem się kwoty preliniowanej, przedewszystkiem zaznaczyć należy, że Wydział krajowy preliniuje o 20.000 zł. więcej na budowę dróg krajowych, o 10.000 zł. więcej na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych, obydwie kwoty w porównaniu z uchwalonym budżetem na rok 1887. Te dwie cyfry tłómaczą w zupełności zwiększenie się ogólnej kwoty budżetu rubryki X., inne zaś pozycje przedstawiają drobne, a usprawiedliwione różnice, względnie do lat ostatnich wpływają na budżet dodatnio.

Obydwie kwoty podwyższające budżet, a mianowicie preliniowana o 20.000 zł. więcej na budowę dróg krajowych, również jak kwota 10.000 zł. preliniowana wyżej na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych, stanowią niejako powrót do preliminarza zwyczajnego, od którego odstąpiło się w latach ostatnich ze względu koniecznych, wyjątkowych oszczędności i trudności budżetowych.

Komisyja budżetowa, zanim przystąpi do zdania sprawy z poszczególnych pozycji budżetu drogowego, wyraża przekonanie, że budżet drogowy na rok 1888. oceniać należy bez tych wyjątkowych względów, które nią w ostatnich dwu latach kierowały.

Przystępując do szczegółów.

Pozycja 120.

Wydział krajowy preliniuje na płace urzędników i sług . . . . . 88.232 zł. czyli o 462 zł. więcej niż uchwalono na rok 1887.

Różnica ta usprawiedliwioną jest przyjęciem trzech droźników więcej na nowo wybudowanych drogach, (450 zł.) i różnicą 12 zł. w dyurnach ze względu na rok przestępny.

Pozycja 121.

Wydział krajowy preliniuje na pięciolecia dla inżynierów i konduktorów 3.529 zł. a więc o 102 zł. więcej niż uchwalono na rok 1887. Różnice są prawnie wyjaśnione.

Pozycja 122.

Wydział krajowy preliniuje na ryczałty kwotę 9.836 zł., równą uchwalonej na r. 1887.

Pozycja 123 i 124.

„Koszta kancelaryjne i koszta na umieszczenie biur“, kwoty równe preliniowanym na rok 1887.

Pozycja 125.

Preliniuje Wydział krajowy na remuneracye i stałe zapomogi kwotę . . . 5.601 zł. a więc o 98 zł. więcej niż uchwalono na rok 1887. Różnica ta wyjaśnioną jest zmianami w pięcioleciach i odpowiednią kompensacją w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 10. października 1883.

Pozycja 126 i 127.

Wydział krajowy preliniuje bez zmian: na sprawienie wzorów i naczyń 1.500 zł.
i na kosztą podróży . . . . . 4.500 zł.

Pozycja 128.

„Budowa dróg krajowych.“ W pozycji tej preliniuje Wydział krajowy o 20.000 zł. więcej niż uchwalono na r. 1887.

Zachodzi w tej pozycji pewna cyfrowa różnica pomiędzy budżetem a sprawozdaniem Wydziału krajowego a mianowicie: w budżecie preliniowana jest na dalszą budowę drogi Rzeszów-Nadbrzezie kwota 70.000 zł., zaś na drogę Borszczów-Kołodziany 50.000 zł., w sprawozdaniu zaś z czynności Wydziału krajowego wykazana jest potrzeba na Rzeszów-Nadbrzezie kwoty 75.000 zł., zaś na Borszczów-Kołodziany 45.000 zł. Różnica ta wyjaśnia się okolicznością, że budżet krajowy zestawionym był wcześniej aniżeli sprawozdanie, budżet był jeszcze oparty na podstawach mniej szczegółowych, aniżeli kwoty w sprawozdaniu preliniowane.

Ze względu, że zmniejszenie kwot preliniowanych na dalszą budowę dróg Rzeszów-Nadbrzezie i Borszczów-Kołodziany, musiałoby albo opóźnić wykończenie tych dwu dróg po za rok 1889, albo zwiększyć znacznie budżet roku 1889., Komisya budżetowa zgadza się z preliniarzem Wydziału krajowego wstawiając na drogę Rzeszów-Nadbrzezie 75000 zł., a na Borszczów-Kołodziany 45.000 zł. Również pozostawia się kwotę 20.000 zł. preliniowaną przez Wydział krajowy na dokończenie drogi Lwów-Stożanów ze względu, że ukończenie budowy tej drogi da możność Wydziałowi krajowemu wcześniejszego ściągnięcia odnośnych dobrowolnych zobowiązań konkurencyjnych.

Pozycja 129.

Wydział krajowy preliniuje na utrzymanie dróg krajowych łączną kwotę 471.353 zł a więc o 1.963 zł. mniej aniżeli uchwalono na rok 1887. pomimo, że w tym roku budżetowym jest 14.73 kilometrów więcej do utrzymania. Porównanie tych dwu kwot wykazuje dalej, że przeciętne utrzymanie jednego kilometra preliniowane było na rok 1887. w kwocie 272 zł. 84 ct., zaś na rok 1888, preliniowana jest przeciętnie kwota 269 zł. 45 ct., a więc o 3 zł. 39 ct. niższa. Porównywując zaś kwotę preliniowaną z wynikłościami czterech lat ostatnich okazuje się stosunek następujący: utrzymanie jednego kilometra drogi w roku 1883 wynosiło 270 zł. 55 ct., w roku 1884., po potrąceniu wydatków nadzwyczajnych spowodowanych klęską elementarną, wynosił koszt utrzymania jednego kilometra 271 zł. 62 ct., w roku 1885. wynosił koszt utrzymania jednego kilometra 267 zł. 98 ct. w roku 1886 wynosił koszt utrzymania jednego kilometra 276 zł.

Jeżeli zwróci się uwagę, że w roku 1886. wyjątkowe okoliczności wpłynęły na podwyższenie przecięcia, jeżeli uwzględni się dalej, że utrzymanie dróg w ostatnich latach budowanych, kosztuje znacznie więcej aniżeli cyfry przeciętne, to stwierdzić należy, iż koszt utrzymywania dróg krajowych dąży stale do zmniejszania się.

Komisya budżetowa nie widzi więc powodu zmniejszenia kwoty przez Wydział krajowy w tej pozycji preliniowanej.

Pozycja 130.

Wydział krajowy preliniuje na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych kwotę . . . . . 140.000 zł.
a więc o 10.000 zł. więcej aniżeli uchwalono na r. 1887. Od r. 1883. preliniował Wydział krajowy w tej pozycji corocznie kwotę 140.000 zł. w myśl uchwały sejmowej z r. 1882. orzekającej, że czem bardziej zmniejszać się będą wydatki na budowę dróg nowych, tem wyższe kwoty uchwalac należy na zasiłki dróg powiatowych i gminnych. Uchwalane kwoty przez Wys. Sejm w tej pozycji przedstawiają się: w r. 1883. 100.000 zł., w r. 1884. 100.000 zł., w r. 1885. 100.000 zł., w r. 1886. 140.000 zł., w r. 1887. 130.000 zł.

Ze względów na wstępie wypowiedzianych, również ze względu licznych zgłoszeń do Wydziału krajowego o zasiłki na drogi powiatowe i gminne, Komisya budżetowa pozostawia bez zmiany kwotę preliminowaną przez Wydział krajowy.

Pozycja 131.

„Na budowę i utrzymanie dojazdów kolejowych“ preliminarz Wydział krajowy kwotę . . . . . 15.000 zł.

W pozycji tej, niezależącej wprost od ingerencyi Wydziału krajowego, nie da się wprowadzić względ na przecięcia z lat poprzednich. Komisya budżetowa pozostawia bez zmiany preliminarz Wydziału krajowego.

Pozycja 132.

Wydział krajowy preliminarz na utworzenie zakładowego funduszu pożyczkowego kwotę ; . . . . . 20.000 zł.
w rubryce wydatków nadzwyczajnych.

Według uchwały Wys. Sejmu z dnia 13. października 1882. winien był Wydział krajowy preliminarzować w tej pozycji kwotę 30.000 zł., którą zmniejszano w czterech latach ostatnich z powodów wyjątkowych.

Komisya budżetowa nie podnosi kwoty ze względu, że pozycja na zasiłki bezzwrotne podwyższoną zostaje w stosunku do roku przeszłego.

Pozycja 133.

„Budowa i utrzymanie domków mytniczych“.

Pozycja 134.

„Koszta komisyjne“ i

Pozycja 135.

„Przerwy z powodu wypadków elementarnych“ przyjmuje się bez zmiany.

Pozycja 136. do 145.

„Zaopatrzenia“ przyjmuje Komisya bez zmiany.

Nadto wstawić należy jako pozycję 145 b.) Natalia Łuniewska wdowa po inżynierze asystencie zmarłym w listopadzie b. r. rocznie 350 zł.

W załatwieniu petycji L. 633 S. 752 p. Natalii Łuniewskiej preliminarz Komisya budżetowa ze względu na długą chorobę jej męża i wyjątkowo trudne położenie jednorazowo z łaski 150 zł.

Petycja L. 178 S. 247 Eleonory Rondenwald wdowy po konduktorze dróg krajowych jednorazowo z łaski 50 zł.

Petycję L. 274 S. 355 drożników krajowych powiatów Cieszanowskiego i Jarosławskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Z powyższych powodów wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Preliminarz wydatków w rubr. X. na drogi krajowe:

A. Koszta zarządu	114.638 zł.
B. Budowa dróg krajowych	140.000 „
C. Utrzymanie dróg krajowych	471.353 „
D. Zasiłki	175.000 „
E. Wydatki na myta	6.500 „
F. Zaopatrzenia	3.442 „
<hr/>	
Suma rubryki X.	910.933 zł

Przewodniczący:
Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:
Artur Potocki w. r.

The first part of the document is a letter from the Secretary of the Board of Directors to the shareholders. It is dated the 1st day of January, 1900.

The second part of the document is a report on the business of the company during the year 1899. It is dated the 31st day of December, 1899.

The third part of the document is a report on the financial condition of the company at the end of the year 1899. It is dated the 31st day of December, 1899.

The fourth part of the document is a report on the operations of the company during the year 1899. It is dated the 31st day of December, 1899.

The fifth part of the document is a report on the assets and liabilities of the company at the end of the year 1899. It is dated the 31st day of December, 1899.

The sixth part of the document is a report on the income and expenses of the company during the year 1899. It is dated the 31st day of December, 1899.

The seventh part of the document is a report on the dividends paid to the shareholders during the year 1899. It is dated the 31st day of December, 1899.

The eighth part of the document is a report on the general management of the company during the year 1899. It is dated the 31st day of December, 1899.

The ninth part of the document is a report on the future prospects of the company. It is dated the 31st day of December, 1899.

The tenth part of the document is a report on the recommendations of the Board of Directors to the shareholders. It is dated the 31st day of December, 1899.

The eleventh part of the document is a report on the resolutions of the Board of Directors. It is dated the 31st day of December, 1899.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka **XI.**

Sprawozdawca poseł Otton Hausner.

Poz. 146. Krajowy szpital powszechny we Lwowie	766 zł.
„ 148. Fundusz podrzutków we Lwowie	550 „
(wedle specjalnych preliminarzy).	

Rubr. XII.

Wydatki na szupaśnictwo.

(Sprawozdawca p. K. Badeni).

Wydział krajowy prelininuje w tej rubryce ryczałtowo . . . . . 27.000 zł.

Wprawdzie podług przecięcia z ostatnich 3 lat wypadłoby prelininować tylko 23.200 zł.; przeciętna powyższa stanowi jednak wynik wydatków po strąceniu dochodów, a gdy te ostatnie z powodu spłacenia zaległości zmniejszają się corocznie, musi to zmniejszenie dochodów wpłynąć na podwyższenie kosztów tej rubryki.

Już zamknięcie rachunkowe za r. 1886. wykazuje w tej rubryce przekroczenie o 3.670 zł., rachunki z roku bieżącego wykazują, że ilość szupasowanych osób zwiększa się corocznie.

Z powyższych powodów prelininuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego t. j. o 4.000 zł. więcej, jak w roku zeszłym.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W rubryce XII. budżetu krajowego wstawia się na pokrycie kosztów szupasowania 27.000 zł. wal. austr.

Przewodniczący :
Smarzewski.

Sprawozdawca :
Kazimierz Badeni.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka XIII.

Budowy wodne i melioracye.

Sprawozdawca poseł Jan Stadnicki.

A. Biuro melioracyjne.

Poz. 151. W tej pozycji pod lit. *a*) Wydział krajowy preliminuje jak w roku zeszłym na płace sześciu inżynierów na dodatki za plany dla tychże i na dodatek pięcioletni dla jednego inżyniera łączną kwotę . . . . . 9.950 zł.

pod lit. *b*) na płace inżynierów asystentów, Wydział krajowy preliminuje jak w roku zeszłym 4 800 zł., a na dodatki za plany dla 7 inżynierów asystentów po 200 zł. = 1.400 zł., t. j. o 50 zł. więcej niż w roku zeszłym z powodu przyznania inżynierom asystentom jednakowego dodatku za plany — razem przeto 6.200 zł.

pod lit. *c*) na pomocników technicznych płatnych dziennie 2.643 zł. tj. o 143 zł. więcej niż w roku zeszłym, ściśle podług stanu z r. 1887 i z uwzględnieniem, że rok 1888 jest rokiem przestępnym, że przeto dyurna nieco więcej wynosić muszą. Komisya budżetowa nie wnosi zmniejszenia tego wydatku, jednak nie może nie zwrócić uwagi Wysokiego Sejmu, że w wydatkach preliminowanych pod lit. *c*) są objęte wydatki na dwóch pomocników, z których jeden w biurze melioracyjnym bynajmniej zajęty nie jest, lecz użyty jest wyłącznie do prowadzenia szkona departamentu II-go, drugi zaś jest przydzielony do expozytury w Sanoku, a przeto płaca jego winna być uwidocznioną pod lit. *e*) tejże samej rubryki;

pod lit. *d*) preliminuje po raz pierwszy Wydział krajowy na pomoc techniczną dla nowo utworzonej expozytury krakowskiej 600 zł. Wydatek ten wydaje się Komisji budżetowej zupełnie uzasadniony przez wykaz prac, które wykonała expozytura krakowska od 15. Maja do 1. Listopada 1887., a który to wykaz znajduje się w szczegółowym sprawozdaniu Wydziału kr. o popieraniu kultury krajowej na polu melioracyi i budowli wodnych str. 49—51.

Wreszcie pod lit. *e*) preliminuje Wydział kr. jak w roku zeszłym na utrzymanie expozytur w Tarnowie i Sanoku po 200 zł. razem 400 zł. i na expozyturę w Krakowie 300 zł., razem . . . . . 700 zł.

Suma pozycyi 151 Rubr. XIII. wynosi według preliminarza Wydziału kr. 20.093 zł. t. j. o 943 zł. więcej niż preliminowano na r. 1887. i tę kwotę Komisya budżetowa wnosi do przyjęcia Wysokiemu Sejmowi.

152. Na sprawienie, uzupełnienie, naprawę narzędzi, oraz zakupno potrzeb rysunkowych. Wydział krajowy preliminuje jak w roku zeszłym 500 zł.

- Poz. 153. Na dozorców drenarskich preliniuje się o 240 zł. więcej niż w roku zeszłym, gdyż przy expozyturze krakowskiej podobnie jak przy expozyturze tarnowskiej, potrzeba stałych dozorców drenarskich okazuje się konieczną, inaczej liczne zgłoszenia i prace podjęte w celu osuszenia pól za pomocą drenów, nie mogłyby być wykonane. Przeto w tej pozycji preliniuje Wydział kr. 480 zł., a Komisya budżetowa tak co do tej, jak i co do poprzedniej pozycji stawia wnioski zgodne z preliminarzem Wydziału kr.
- „ 154. Na utrzymanie stacyj ombrometrycznych i wodoskazowych preliniuje Wydział kr. na r. 1888. kwotę 1.500 zł. tj. o 300 zł. więcej niż w roku poprzednim.

Komisya budżetowa opierając się na uchwale Wysokiego Sejmu, powziętej na wniosek Komisji gospodarstwa krajowego, mocą której Wysoki Sejm na założenie 13 nowych stacyj ombrometrycznych pomnaża kredyt w wysokości 2.000 zł. i poleca wstawić tę kwotę w pozycji 154 a), wnosi wstawienie pod poz. 154 kwoty preliniowanej przez Wydział krajowy . . . . . 1.500 zł.
a pod poz. 154 a) kwoty uchwalonej przez Wysoki Sejm w wysokości . . . . . 2.000 zł.

B. Wykonanie budowli wodnych.

Następnie Komisya budżetowa wstawia w budżet na r. 1888. pod „ 155. następujące kwoty poprzednio przez Wysoki Sejm uchwalone :

a) Na regulację Dunajca od Jurkowa, do mostu pod Melsztynem, III. rata (ost.)	3.127 zł.
b) Na regulację Sanu pod Bolestraszcami, II. rata (ostatnia)	3.000 „
c) Na regulację Dunajca od mostu krajowego pod Gołkowicami, do mostu kolejowego pod Nowym Sączem, I. rata	2.000 „
d) Na roboty ochronne na Dunajcu pod Olszynami	798 „
e) Na roboty ochronne na Dunajcu pod Rostoką	124 „
f) Na budowę opaski kamiennej na Dunajcu pod Strugą ad Tęgoborze	1.295 „
g) Na roboty ochronne na Sanie pod Krzyweżą	1.625 „
h) Na obwałowanie Wisły pod Chwałowicami, II. i ostatnia rata	1.500 „
i) Na regulację Wisłoki pod Mokrczem	2.131 „
k) Na regulację Sanu pod Sobiecinem	7.000 „
l) Na regulację Dunajca pod Wróblowicami	3.000 „
m) Na regulację Raby pod Stadnikami, I. rata	813 „
n) Na regulację Dunajca pod Wielogłowami	666 „
o) Na regulację Dunajca pod Kurowem	975 „
p) Na regulację Dunajca pod Czorsztynem	1.075 „
r) Na regulację Popradu pod Biegonicami	1.267 „
s) Na regulację Sanu pod Składem solnym I. rata	4.150 „
t) Na regulację Wisłoka pod Wiśniową I. rata	488 „
u) Na regulację Wisłoka pod Markuszową I. rata	569 „
w) Na regulację Wisłoka pod Dobrzechowem I. rata	488 „
z) Do dyspozycji Wydziału krajowego	5.000 „

Ogółem w poz. 155 . . . . . 41.091 zł.

„ 156. W tej pozycji preliniuje Wydział krajowy na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych na zasadzie ustawy państwowej z dnia 30. Czerwca 1884. dz. ust. państw. nr. 116, a mianowicie :

1. Na regulację Nowego Brnia IV. rata	18.235 zł.
2. Na osuszenie bagien Rudnickich III. rata (ostatnia)	7.013 „

Do przeniesienia . . . . . 25.248 zł.

	Z przeniesienia	25.248 zł.
3. Na regulację Łęgu III. rata		14.000 „
4. Na regulację Kisieliny III. rata		11.666 „
5. Na regulację Starego Brnia III. rata (ostatnia)		8.500 „
6. Na regulację Wisłoka III. rata		7.740 „
7. Na regulację Gnilej Lipy III. rata		13.500 „
8. Na regulację Trześniówki II. rata		17.700 „
9. Na regulację Krzemienicy i Babulówki I. rata.		12.400 „
10. Na osuszenie bagien Oleskich I. rata		4.000 „
	Ogółem w poz. 156.	<u>114.754 zł.</u>

Komisya budżetowa wnosi uchwalenie tej kwoty w myśl obowiązujących specjalnych krajowych ustaw melioracyjnych.

W poz. 157 Komisya budżetowa wstawia uchwaloną przez Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 22. Grudnia 1887 kwotę 3.000 zł. na przeprowadzenie zdjęć niwelacyjnych i studyów dla powiatów, spółek wodnych i gmin.

Niniejszem sprawozdaniem załatwioną jest petycja 486/pet. 390.

Przewodniczący:

Artur Potocki w. r.

Sprawozdawca:

J. Stadnicki w. r.

Budżet krajowy na rok 1888.

Bulbryka XIV.

Odsetki od pożyczek i umarzanie tychże.

Sprawozdawca poseł Skałkowski.

Uchwałą z dnia 21. Stycznia 1887. polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził konwersyę 5% pożyczek, zaciągniętych w galic. kasie oszczędności na budowę kulparkowską w sumie 40.400 zł. i na budowę pralni w szpitalu lwowskim w sumie 22.500 zł. — dalej konwersyę 5% pożyczki galic. kasy oszczędności ciężącej na realności szkoły gospodarstwa lasowego, 5% pożyczki kasy oszczędności miasta Krakowa ciężącej na Czernichowie i 5% pożyczki Towarzystwa kredytowego ciężącej na Dublanach, niemniej też by poczynił odpowiednie kroki względem konwersyi pożyczki zaciągniętej w krakowskiej kasie oszczędności na budowę szkoły sztuk pięknych, tudzież pożyczki zaciągniętej w galic. kasie oszczędności na rzecz szpitala sióstr Miłosierdzia we Lwowie i w krakowskiej kasie oszczędności przez tamtejszy Zbór izraelicki.

Wydział krajowy przystąpił do przeprowadzenia konwersyi pożyczek ciężących na krajowej szkole gospodarstwa lasowego i na Dublanach, a w preliminarzu na rok 1888. zamieścił już w dziale wydatków raty od pożyczek konwersyjnych.

Co do pożyczki ciężącej na Czernichowie, zaniechano konwersyi z powodu małej już reszty kapitału dłużnego; co do pożyczek zaciągniętych w galic. kasie oszczędności na budowę kulparkowską i na pralnię w szpitalu lwowskim — uważa Wydział krajowy konwersyę przez zaciągnięcie pożyczki w banku krajowym jako niekorzystną, z powodu obniżonego kursu listów zastawnych; — wreszcie co do konwersyi pożyczki zaciągniętej na szkołę sztuk pięknych w Krakowie, tudzież pożyczki zaciągniętej przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia we Lwowie na szpital lwowski tegoż zgromadzenia i pożyczki zaciągniętej przez Zbór izraelicki, od których to trzech pożyczek fundusz krajowy raty amortyzacyjne opłaca — nie zostały ukończone dotyczące rokowania.

Nie przyszła także do skutku zamierzona przez Wydział krajowy konwersya pożyczki w banku dla krajów koronnych w sumie 600.000 zł. zaciągniętej, a to z powodu chwiejnych w r. 1887. kursów papierów wartościowych i obniżanie się tych kursów, w obec czego zamierzona konwersya przez emisyę obligacyj nie przyniosłaby już spodziewanych korzyści dla funduszu krajowego.

Komisya budżetowa uznaje, że przeprowadzenie konwersyi w porze niewłaściwej mogłoby narazić fundusz krajowy na znaczne straty, wynikające z obniżonego kursu, bądź z 4 $\frac{1}{2}$ % listów banku krajowego, bądź też obligacyj pożyczki krajowej, — że zatem korzystniej będzie jeszcze przez pewien czas opłacać wyższe raty amortyzacyjne, a konwersyę odroczyć do chwili, w której kursa wspomnianych efektów będą podwyższone i ustalone.

Komisya nie wątpi, że skoro taka chwila nadejdzie, Wydział krajowy nie omieszką z niej skorzystać i na mocy udzielonego mu przez Wysoką Izbę upoważnienia — konwersyę przeprowadzić.

Zwraca jednak komisya uwagę Wydziału krajowego, że co do pożyczek w galic. kasie oszczędności zaciągniętych — należałoby jeszcze poczynić starania celem konwersyi tych 5% pożyczek na 4½% pożyczki w teje kasie oszczędności, z nowym planem umorzenia.

Wysoki Sejm, udzielając uchwałą z dnia 21. Stycznia 1887. upoważnienie do zaciągnięcia 4½% pożyczek na konwersyę 5% długów w galic. kasie oszczędności zaciągniętych, nie oznaczył zakładu, w którym te konwersyjne pożyczki zaciągnięte być mają.

Ponieważ galic. kasa oszczędności rozpoczęła w roku 1887. udzielać 4½% pożyczki na hipotekę, przeto najkorzystniej byłoby uzyskać w galic. kasie oszczędności takie pożyczki, na spłatę dłużnych tej instytucyi 5% pożyczek; tym sposobem uniknęłoby się wszelkiej strawy na kursie listów zastawnych i nie zachodziłaby potrzeba opłacania dodatku na administracyę, co przy konwersyi przez zaciągnięcie pożyczek w banku krajowym przyczynia się do podrożenia uzyskanego na tej drodze kredytu.

Uzyskanie zaś 4½% pożyczek hipotecznych w galic. kasie oszczędności na rzecz funduszu krajowego nie powinno by zbyt wielkich przedstawiać trudności, skoro osobom prywatnym taki kredyt hipoteczny udzielonym bywa.

Gdy niepodobna przewidzieć, czyli w ciągu roku 1888. stosunki targu piędźnego pozwolą na korzystne przeprowadzenie konwersyi przez emisję obligacyj pożyczki krajowej, na spłatę wierzytelności banku dla krajów koronnych względnie przez zaciągnięcie pożyczek 4½% w banku krajowym na spłatę długów hipotecznych, — niemniej też — gdy uzyskanie 4½% pożyczek w galic. kasie oszczędności na spłatę 5% wierzytelności tej instytucyi — od jej przyzwolenia zależy — komisya budżetowa w preliminarzu wydatków na rok 1888. korzyści z ewentualnej konwersyi nie bierze w rachunek i wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące pozycye wydatków w rubryce XIV. budżetu:	
Poz. 158.	umorzenie pożyczki 27.000 zł. z funduszu domestykalnego na budowę kulparkowską — II. rata kapitału i 4½% odsetki . . . . . 1.485 zł.
„ 159.	raty amortyzacyjne od pożyczki 40.400 zł., zaciągniętej w galic. Kasie oszczędności na budowę kulparkowską — z 5% odsetkami i podatkiem dochodowym . . . . . 2.785 „
„ 160.	raty amortyzacyjne od pożyczki 10.000 zł., zaciągniętej w galic. Kasie oszczędności przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia z 5% odsetkami i podatkiem dochodowym . . . . . 669 „
„ 161.	raty amortyzacyjne od pożyczki 600.000 zł. z Banku dla krajów koronnych — z odsetkami 4·9% i podatkiem dochodowym . . . . . 48.252 „
„ 162.	rata amortyzacyjna pożyczki 5.000 zł., zaciągniętej przez Zbiór izraelicki w Krakowie w tamtejszej Kasie oszczędności — z 5½% odsetkami i kosztami stempłowemi . . . . . 380 „
„ 163.	umorzenie i oprocentowanie 4½% pożyczki krajowej z r. 1883 w sumie 3,800.000 zł. z podatkiem, kosztami stempłowemi i insercyjnemi . . . . . 226.311 „
„ 164.	spłata i oprocentowanie kapitałów dłużnych funduszowi szpitala św. Łazarza w Krakowie w sumie 346.796 zł. 34 ct. . . . . 20.808 „
„ 165.	umorzenie i oprocentowanie 4½% pożyczki krajowej z r. 1884, w sumie 1,000.000 zł. z podatkiem, kosztami stempłowemi i insercyjnemi . . . . . 59.841 „
	Do przeniesienia . . . . . 360.531 zł.

	Z przeniesienia	360.531 zł.
Poz. 166.	raty amortyzacyjne od pożyczki 22.500 zł. z galic. Kasy oszczędności na budowę pralni w szpitalu lwowskim z odsetkami 5% i podatkiem dochodowym	2.195 „
„ 167.	raty amortyzacyjne od pożyczki 70.000 zł. z Banku krajowego na budowę prawego skrzydła w szpitalu lwowskim — z odsetkami 4½% i dodatkiem na administrację	7.135 „
„ 168.	umorzenie i oprocentowanie 4½% pożyczki krajowej z r. 1885, w sumie 354.800 zł. z podatkiem dochodowym, kosztami stemplowymi i insercyjnymi	21.245 „
„ 169.	na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z r. 1873	26.735 „
	Suma rubryki XIV.	<u>417.841 zł.</u>

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Skatkowski.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka XV.

Pozycya 171 i 172.

Sprawozdawca poseł Skalkowski.

Poz. 171. Inżynier górnik przy Wydziale krajowym — zgodnie z preliminarzem	
Wydziału krajowego	1.980 zł.
„ 172. Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego — według osobnego preliminarza .	12.160 „

Za Przewodniczącego :
Artur Potocki.

Sprawozdawca :
Skalkowski.

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka XV.

(Pozycje: 173 do 181, 182, 183, 183 a) i 202 a)

Sprawozdawca posel Abrahamowicz.

Poz. 173.	Szkoła wyższa rolnicza w Dublinach (wedle specjalnego preliminarza — uchwała Sejmu z dnia 10. Stycznia 1888)	37.817 zł.
„ 173 a).	Kahane Zygmunt, profesor wyższej szkoły rolniczej w Dublinach — bezprocentowa zaliczka na płacę	1.300 „
„ 174.	Szkoła parobków w Dublinach (wedle specjalnego preliminarza — uchwała Sejmu z dnia 10. Stycznia 1888)	12.604 „
„ 175.	Folwark w Dublinach (wedle specjalnego preliminarza — uchwała Sejmu z dnia 10. Stycznia 1888)	14.212 „
„ 175 a).	Na wyrabianie torfu prasowanego w Dublinach	5.975 „
„ 176.	Kurs gorzelnictwa w Dublinach (wedle specjalnego preliminarza — uchwała Sejmu z dnia 10. Stycznia 1888)	1.765 „
„ 177.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	36.250 „
„ 178.	„ ogrodnicza „ „	3.265 „
„ 179.	Folwark „ „	14.321 „
	(Poz. 177 do 179 wedle specjalnych preliminarzy).	
„ 180.	Szkoła niższa rolnicza w Horodence	9.866 „
„ 181.	„ „ „ „ Jagielnicy	9.560 „
„ 182.	„ „ „ „ Kobiernicach	10.020 „
	(Poz. 180 do 182 wedle specjalnych preliminarzy — uchwała Sejmu z dnia 10. Stycznia 1888).	
„ 183.	Szkoła weterynaryi we Lwowie — zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	2.780 „
„ 183 a).	Na 5 stypendyów dla uczniów szkoły kucia koni we Lwowie	250 „
„ 202 a).	Dla tygodnika rolniczego — jednorazowo	300 „

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubryka XV.

Poz. 181. a).

Sprawozdawca poseł Struszkiewicz.

Poz. 181. a). Na zakupno gruntu dla szkoły rolniczej w Jagielnicy — uchwała sejmowa z dnia 10. Grudnia 1887 . . . . . 1.200 zł

Prace i zarobki

W. 1928 r.

Pracownicy państwowych

Wzrost zarobków pracowników państwowych w 1928 r. w porównaniu z 1927 r. — tabela 1

Budżet krajowy na rok 1888.

Rubr. XV.

Pozycje 184—192 włącznie. (Str. 58.)

Sprawozdawca poseł Stanisław Stadnicki.

Poz. 184.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	1.000 zł.
„ 185.	Na wydanie atlasu geologicznego kraju wraz z tekstem (uchwalono dn. 22. Grudnia 1887.)	1.000 „
„ 186.	Towarzystwo rolnicze we Lwowie	3.000 „
„ 187.	Towarzystwo rolnicze w Krakowie	3.000 „
„ 188.	Towarzystwo tatrzańskie w Krakowie	400 „
	Tem samem załatwiono petycją l. 662 s./546 p. Nad petycją l. 663 s./547 p. Towarzystwa Tatrzańskie o pożyczkę 3.000 zł. na wybudowanie domu gościnnego przy Morskiem Oku w Tatrach.	
	Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego.	
„ 189.	Badania głębszych pokładów ziemi (uchwalono dn. 22. Grudnia 1887.)	5.000 „
„ 189.a.	Na badanie kraju celem zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania (uchwalono dn. 22. Grudnia 1887.)	500 „
„ 190.	Na chemiczno-technologiczne studia przeróbki nafty i wosku ziemnego (uchwalono dn. 22. Grudnia 1887.)	500 „
„ 191.	Na stację doświadczalną produktów naftowych (uchw. dn. 22. Grudnia 1887.)	900 „
„ 192.	Na zalesienie wydm piaszczystych:	
	a) w okręgu roboczym Niskim	700 „
	b) „ „ Jarosławsko-Cieszanowskim	450 „
	c) „ „ Jaworowsko-Mościskim	820 „
	d) „ „ Tarnobrzeskim	650 „

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Stanisław Stadnicki.

Budżet na rok 1888.

Rubryka XV.

Pozycje 193 do 198.

Na cele rolnictwa i górnictwa.

Sprawozdawca poseł Władysław Sapieha.

Pozycja 193.	Dla dwóch uczniów, którzy ukończyli wyższą szkołę rolniczą w Dublanach, na kształcenie się na nauczycieli szkół średnich	1.600 zł.
„ 194.	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	500 zł.
„ 195.	Dla uczniów szkoły leśnictwa we Lwowie	1.500 zł.
„ 196.	Dla górników oddających się specjalnie zawodom bardziej krajowi potrzebnym	2.000 zł.
„ 197. a.	Na wydawnictwo czasopisma „Górnik“	400 zł.
„ 197. b.	Dla Kółek rolniczych w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4. Stycznia 1888. do dyspozycji Zarządu głównego	2.000 zł.
„ 198.	Na koszt strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcia miejsc zarazy za pomocą wojska i żandarmeryi	1.000 zł.

Odnoszące się do powyższych pozycji petycje Wydziału czytelnicy polskiej akademików górniczych w Leoben L. 617/509, Maurycego Webera słuchacza akademii górniczej w Leoben L. 242/173 i Aleksandra Folusiewicza słuchacza kursu górnictwa L. 1.174/979, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przewodniczący :
Smarzewski

Sprawozdawca :
W. Sapieha

Budżet krajowy na rok 1888.

Ru.br. XV.

Pozycya 199, 200, 201, 202.

Sprawozdawca poseł Dawid Abrahamowicz.

Poz. 199.

Na roboty dodatkowe przy budowie gmachu szkolnego w Dublanach, preliminuje Wydział krajowy, jako resztę dotacyi, przyznanej zeszłoroczną uchwałą Sejmu	. 3.715 zł.
Na koszta urządzenia gromochronów	. 600 „
Na 12 konsoli pod wagi	. 480 „
Komisya budżetowa zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wstawia resztę dotacyi w myśl kosztorysu zawartego w sprawozdaniu Wydziału krajowego z 18. grudnia 1886.	. 3.715 „
Na koszta urządzenia gromochronów	. 600 „
Razem	. <u>4.315 zł.</u>

Natomiast co się tyczy preliminowanych 480 zł. na zakupno 12 żelaznych konsoli z płytami marmurowymi pod wagi, to uważa urządzenie takie podstaw, za zbyt kosztowne i nader przytem zbytckowne.

Wagi bowiem ustawić można na zwykłych stołach dębowych — i to po dwie lub trzy wagi na jednym stole.

O ile zaś chodzi o wagi na płyny, których jednak nie potrzeba wiele, gdyż używane są one wyłącznie w laboratorium chemicznem, to jednak pod te mogą być podstawy z płytami zakupione.

Kwota 200 zł. na zakupno podstaw pod wagi, okazać się powinna zupełnie wystarczającą i dla tego zamiast preliminowanych na ten cel 480 zł. wstawia się na zakupno podstaw (konsol) pod wagi . . . . . 200 zł.

Poz. 200.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, a w myśl uchwały sejmowej z 10. grudnia 1887. wstawia się na podręczniki dla niższych szkół rolniczych . . . . . 500 zł.

Poz. 201 uchyla się.

„ *202.*

Na dwa stypendya dla kandydatów na nauczycieli rybactwa . . . . . 500 „

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Dawid Abrahamowicz.

Rubryka XVI.

Na cele przemysłu.

Sprawozdawca poseł M. Bobrzyński.

Komisya budżetowa przyjmuje pozycye proponowane w rubryce tej przez Wydział krajowy z następującymi zmianami i uwagami.

1. Szkole fachowej stolarstwa w Stanisławowie (poz. 218), gmina i powiat odmówiły na rok 1888. drobnych subwencyj płaconych dotychczas w kwocie 50 zł. i 100 zł., tak, że utrzymanie tej szkoły spada niemal wyłącznie na fundusz krajowy. Sprzeciwia się to zasadzie uchwalonej przez Wysoki Sejm i stanowiłoby dowód, że szkoła ta w Stanisławowie nie ma warunków. Dla tego komisya budżetowa wykreśla dla szkoły tej wydatek nadzwyczajny 250 zł., zaś wydatek zwyczajny 950 zł. zniża na 800 zł., zalecając Wydziałowi krajowemu zwinięcie tej szkoły z końcem roku szkolnego 1887/8, jeżeli gmina Stanisławów i powiat nie zapewnią tej szkole stałej subwencyi w kwocie 400 zł., tj. w tej kwocie, o którą subwencyą krajową na r. 1888. się obniża.

2. Warstat garncarski w Toustem (poz. 223) nazwany jest „powiatowym“, chociaż Rada powiatowa odmówiła mu drobnej subwencyi dotychczasowej, (przenosząc ją na inną szkołę fachową w Toustem). Albo więc warsztat ten należy zamienić na „krajowy“, albo też zwinąć.

3. Fundusz rezerwowy na cele szkolne (poz. 243) wypada podnieść z 2.000 zł. na 2.800 zł., a to z powodu uchwał powziętych przez komisją szkolną i przemysłową, a w szczególności 1.) ażeby umożliwić już w r. 1888. założenie uzupełniających szkół przemysłowych w Wieliczce, Bochni, Śniatynie, Samborze i Gródku, gdzie zwinięte być mają męskie szkoły wydziałowe, 2.) ażeby szkołom przemysłowym zapewnić inspekcją.

4. W poz. 245. preliminarzu Wydział krajowy na prenumeratę czasopism i zakupno dzieł fachowych dla komisji przemysłowej 200 zł., zaś na sprawienie szafy na te dzieła 300 zł. Komisya budżetowa sądzi, że biura komisji przemysłowej nie należy odłączać od biura Wydziału krajowego, i że tworzenie osobnej biblioteki komisji przemysłowej w obec istniejącej biblioteki Wydziału krajowego jest niewłaściwem, dlatego skreśla się kwotę 300 zł. na sprawienie szafy.

5. Gdy Wydział krajowy w motywach preliminarza w skutek polecenia Wys. Sejmu przedłożył budżety szczegółowe pojedynczych szkół i zakładów przemysłowych subwencyonowanych z funduszu krajowego, komisya budżetowa zbadawszy te budżety, nie znalazła przeciw nim nic

do zarzucenia oprócz kwestyj podniesionych powyżej pod 1) i 2). Uchwała Wysokiego Sejmu zatwierdzająca preliminarz rubryki XVI. będzie też mieściła w sobie zarazem, że Wys. Sejm oba budżety szczegółowe przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości.

6. Jak zwykle tak i tego roku wniesiono do Wys. Sejmu cały szereg petycyj mających związek z rubryką XVI., chociaż załatwienie tych petycyj albo wprost do Wydziału krajowego należy, albo też przez Wysoki Sejm tylko na podstawie opinii Wydziału a względnie komisji dla spraw przemysłu nastąpićby mogło. Gdy zaś pomiędzy temi petycjami wiele pochodzi od szkół otrzymujących stały zasiłek, byłoby rzeczą właściwą, ażeby Wydział krajowy pod tym względem je pouczył, petycye takie sobie przedkładać polecił i z opinią swoją Wys. Sejmowi je przedstawiał.

Komisya budżetowa wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Następujący preliminarz rubryki XVI. budżetu:

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
XVI.		Na cele przemysłu.			
		I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.			
		(Wieczorne szkoły dla terminatorów.)			
	203	W Brzeżanach	500	—	500
	204	„ Drohobyczu	600	200	800
		„ Jaśle	—	—	—
	205	„ Jarosławiu	700	—	700
	206	„ Kołomyi	500	200	700
	207	„ Krakowie	1.500	—	1.500
	208	„ Lwowie (izraelicka, imienia Marka Bernsteina)	300	—	300
	209	„ Nowym Sączu	500	200	700
	210	„ Przemyśle	600	—	600
	211	„ Rzeszowie	600	200	800
	212	„ Stanisławowie	500	100	600
	213	„ Tarnowie	500	—	500
			6.800	900	7.700
		II. Szkoły fachowe połączone z warsztatami.			
		A. Dla wyrobów z drzewa i z łożyny.			
	214	Szkoła koszykarska w Jarosławiu	1.000	—	1.000
	215	„ „ w Jaśle	300	—	300
	216	Krajowa szkoła kołodziejstwa i bednarstwa, w połączeniu z kuźnią do kucia wozów w Kamionce Strumiłowej	2.680	600	3.280
	217	Na naukę biegłości ręcznej w szkołach ludowych, mianowicie na kurs wakacyjny tejże nauki dla nauczycieli ludowych w Sokalu	800	—	800
	218	Szkoła i warsztat wzorowy dla stolarstwa i tokarstwa w Stanisławowie	800	—	800
	219	Warsztat wzorowy kołodziejski w połączeniu z kuźnią do kucia wozów w Toustem	1.320	—	1.320
	220	Krajowy warsztat wzorowy dla stolarstwa i wyrobu zabawek drewnianych w Żywcu	800	—	800
			7.700	600	8.300
		Do przeniesienia	14.500	1.500	16.000

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
XVI.		Z przeniesienia	48.310	5.782	54.092
		IV. Koszta administracyi.			
	245	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł fachowych do biblio- teki Wydziału krajowego	200	—	200
	246	Biuro komisji krajowej dla spraw przemysłu	1.200	—	1.200
			1.400	—	1.400
		V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.			
	247	Na zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	7.000	—	7.000
	248	Dotacja krajowego funduszu przemysłowego, (IIga rata)	30.000	—	30.000
			37.000	—	37.000
		VI. Szkoły handlowe.			
	249	Szkoła handlowa w Krakowie	1.000	—	1.000
		Suma rubryki XVI.	87.710	5.782	93.492

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby szkołę i warsztat stolarstwa i tokarstwa w Stanisławowie zwinął z końcem roku szkolnego 1887/8, jeżeli gmina i powiat stanisławowski nie udzielił jej na ten rok subwencji w kwocie łącznej 400 zł. i jeżeli takiej subwencji na lata następne jej nie zapewnią.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby dla warsztatu garncarskiego w Toustem zapewnił subwencję ze strony Rady powiatowej, a gdyby to okazało się niemożliwem, ażeby zakładowi temu albo nadał charakter zakładu krajowego albo jako mniej potrzebny zwinął.

IV. Petycye pod l. 299, 300, 357, 298, 48, 303, 302, 316, 799, 548, 950, 45, 456, 2, 370, 389, 544 wniesione przez Towarzystwo pedagogiczne, szkołę Bernsteina, Justynę Gostyńską, Siostry Miłosierdzia w Przeworsku, Towarzystwo tatrzańskie, Rozalię Charzewicz, Zygmunta Langmanna, Julię Mleczek, Kamillę des Loges, Ludwika Veltzé i kurs handlowy w Stanisławowie, — odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie komisji dla spraw przemysłu do załatwienia, względnie do postawienia wniosków na następnej sesji sejmowej.

V. Gdy cały szereg stowarzyszeń rękodzielników z celem przeważnie towarzyskim uprasza o subwencye a udzielanie takich subwencji nie może być zadaniem funduszu krajowego, przeto komisya budżetowa wnosi:

Nad petycjami do l. 33, 279, 144, 715, 757, 780, 827 stowarzyszeń rzemieślniczych w Tarnowie, Lwowie, Przemysłu, Stanisławowie i Brodach, przechodzi się do porządku dziennego.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
M. Bobrzyński.

Budżet krajowy na r. 1888.

Rubryka XVII.

Rozmaite wydatki.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.

Pozycya 250	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30.000 zł.
" 251	Pożyczka bezprocentowa na budowę koszar dla c. k. armii — w myśl uchwały sejmowej z dnia 11. Stycznia 1888 roku . . . . . Odnosne do tej pozycyi petycyje gmin miasta Jarosławia i Sambora odstępuje się Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego załatwienia.	395.085 "
" 252	Dla księży unitów chełmskich	1.500 "
" 253	ubwencya dla kolei drugorzędnej szerokotorowej ze Lwowa na Żółkiew do Rawy z przeznaczonych 100.000 zł. uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 9. Października 1882 roku, II rata	33.334 "
" 254	Korosteńskiej Felicji byłej nauczycielce szkoły ludowej przy klasztorze pp. Klarysek w Starym Sączu, stały dar z łaski roczny na czas od dnia uchwały, aż do odwołania w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 22. Stycznia 1887 roku	80 "
" 255	Córee ś. p. Jana Lama L. p. 1.449 jednorazowo	500 "
" 256	Dla pogorzalców gminy miasteczka Sasowa w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 7. Grudnia 1887 roku, jednorazowo . . . . . Tą uchwałą załatwiono zarazem petycyę L. 457.	2.000 "
" 257	Dla zarządu krajowego związku ochotniczej straży ogniowej we Lwowie L. p. 717 Wysoki Sejm przyznaje jednorazowo do rozporządzalności Wydziału krajowego kwotę	300 "
" 258	Dla Dyrekcyi gal. Stowarzyszenia opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie L. p. 550 jednorazowo	100 "
" 259	Towarzystwo ochronki dziewcząt sierot w Stanisławowie L. p. 788 jednorazowo	100 "
" 260	Emilii Sternalowej, wdowie po adjunkcie kasowym Wydziału krajowego L. p. 175, przyznaje się jednorazowo	150 "
" 261	Ludwice Ilnickiej, wdowie po strózu Wydziału krajowego, który utracił życie przy czynnościach służbowych L. p. 268 jednorazowo	50 "
" 262	Komitet parafialny w Zalesiu, na budowę nowej cerkwi L. p. 150	50 "
" 263	Komitetowi parafialnemu w Smreczu powiat Turka, na budowę cerkwi L. p. 98	50 "
" 264	Komitetowi budowy kościoła w zakładzie zdrojowym w Krynicy L. p. 944	500 "
" 265	Dla Heleny Skwarczyńskiej, wdowy po Pawle Skwarczyńskim L. p. 854 jednorazowo	300 "
" 266	Na kolonję leczniczą w Rymanowie	300 "
" 267	Kruszyńska Eugenia, wdowa po profesorze zakładu Czernichowskiego, wskutek petycyi L. 246 jednorazowo	150 "

- Petycyje L. 58 (Zygmunta Stęczyńskiego) — L. 238 (Izaaka Katz)
 „ 242 (Albina Kazatel) — L. 376 (Antoniny Przygodzkiej)
 „ 395 (Dominika Zahajkiewicza) — L. 433 (Magistratu miasta Lwowa)
 „ 460 (Julii Szaszkievicz) — L. 519 (Marcyanny Zakrzewskiej) i p. L. 1.104

Galicyjskiego Tow. pszczelniczo ogrodniczego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Następnie raczy Wysoki Sejm przejść do porządku dziennego nad następującymi petycyjami:

- L. p. 37 (Józefa Zaleska o zapomogę) — L. p. 39 (Katarzyna Markowska o zapomogę)
 L. p. 47 (Klasztor OO. Reformatów w Jarosławiu o zasiłek na restaurację) — L. p. 56 (Ewa Gościńska o zapomogę) — L. p. 90 (A. Komarowa o zapomogę) — L. p. 91 W. Łopuszańska o zapomogę) — (L. p. 117 L. Lewkowicz o wsparcie) — L. p. 118 (M. Swoboda o zapomogę)
 L. p. 142 (Konwent pp. Sakramentek we Lwowie o subwencję) — L. p. 149 (Komitet paraf. w Obertynie o zapomogę) — L. p. 151 (Centr. Wydział Towarzystwa Kaczkowskiego o zapomogę)
 L. p. 179 (P. Małachowski o zapomogę) — L. p. 266 (Stan. Leszczyński o zapomogę) — L. p. 267 (Sapałaczyńska Joanna i Leontyna o dar z łaski) — L. p. 331 (Józefa Orzechowska o podwyższenie pensyi) — L. p. 373 (Art. Marie o subwencję) — L. p. 385 (Komitet cerkiewny w Mostkach o subwencję) — L. p. 450 (Teofila Kordasiewicz o zapomogę) — L. p. 464 (Gmina w Prysium o zapomogę) — L. p. 515 (Henryk Hupezcyc o zaliczkę na płacę) — L. p. 517 (Ant. Oźwadowa o podwyższenie pensyi) — L. p. 559 (Róża Łysakowska o zapomogę) — L. p. 593 (Gmina Tarnawica o zapomogę) — L. p. 617 (Tytus Zienkowicz o podwyższenie emerytury) — L. p. 620 (Jurko Zieleniak o zapomogę) L. p. 652 (Gmina Stronibaby o zapomogę) — L. p. 678 (Komitet kościelny w Stryju o subwencję) — L. p. 679 (Komitet parafialny w Kozowie o zapomogę) L. p. 689 (ks. M. Węgrzynowicz o zapomogę) — L. p. 690 (M. Błoński o zapomogę) — L. p. 691 (Elżbieta Klimkiewicz o zapomogę) — L. p. 696 (M. Ukrainka o zapomogę) — L. p. 721 (Komitet paraf. w Sasowie na bud. cerkwi) — L. p. 724 (Ks. P. Podkowicz o zapomogę) — L. p. 727 (Matylda Masser o zapomogę) — L. p. 728 (Albina Stanisław o zapomogę) L. p. 734 (Gmina Makowie o zapomogę) — L. p. 750 (Zarząd zakładu pp. Bazylianek we Lwowie o subwencję)
 L. p. 759 (Straż ochotnicza w Mogilanach o zapomogę) — L. p. 871 (pogorzelnicy Bzowicy o zapomogę) — L. p. 823 (Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia w Krakowie o zapomogę) — L. p. 845 (Drukarnia w Czerwniowcach o zapomogę) — L. p. 856 (Roz. Lewkowicz o zapomogę) — L. p. 949 (Barbara Linkowska o zapomogę) — L. p. 966 (Gmina Bełzec o zapomogę) — L. p. 981 (Sieroty po Bojarskim byłym sekretarzu Stanów o podwyższenie zaopatrzenia) — L. p. 982 (Bedlińska wdowa po prywatnym oficjaliście o wsparcie) — L. p. 933 (Elżbieta Popielowa o zapomogę) — L. p. 994 (Marya Starzewska o wsparcie) — L. p. 1.002 (Komitet straży pożarnej w Łapanowie o zasiłek) — L. p. 1.114 (A. Kwiatkowska wdowa po prywatnym inżynierze o zapomogę).

Przewodniczący:

Smarzewski

Sprawozdawca:

Stanisław Jędrzejowicz

Sprawozdanie dodatkowe

komisji budżetowej do Rubr. VII. wydatku funduszu krajowego.

Petycyą Zofii Iwanickiej, kierującej prywatną 8-klasową szkołą żeńską wydziałową w Przemyślu.

Zważywszy, że według zgodnej opinii Magistratu miasta Przemyśla i Rady szkolnej okręgowej w Przemyślu, szkoła prywatna petentki odpowiada w sposób zadawalniający rzeczywistym potrzebom ludności miasta Przemyśla i najbliższej okolicy; zważywszy, że szkoła ta w r. 1885. skromnymi środkami prywatnymi założona dla prawidłowego działania potrzebuje materialnego poparcia; komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla 8-klasowej prywatnej szkoły żeńskiej p. Zofii Iwanickiej w Przemyślu wyznacza się na rok szkolny 1887/8 subwencję w kwocie . . . . . 500 złr.

We Lwowie dnia 19. Stycznia 1888.

Zastępca przewodniczącego:

Artur Potocki, w. r.

Sprawozdawca:

W. Sapięha, w. r.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o petycyach odnoszących się do preliminarza krajowego funduszu szkolnego.

Wysoki Sejmie!

I. Petycyje trzydziestu sześciu nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych o zapomogę, mianowicie: Nr. 234/pet.165, 502/p.405, 542/p.442, 543/p.443, 570/p.467, 601/p.497, 603/p.499, 608/p.504, 658/p.542, 689/p.573, 792/p.670, 794/p.672, 798/p.676, 854/p.718, 855/p.719, 892/p.748, 916/p.772, 917/p.773, 919/p.775, 920/p.776, 921/p.777, 982/p.822, 983/p.823, 984/p.824, 1008/p.843, 1041/p.868, 1137/p.951, 1138/p.952, 1164/p.969, 1171/p.976, 1183/988, 1198/p.999, 1273/p.1066, 1274/p.1067, 1323/p.1107, 1358/p.1137.

Wniosek do I. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

II. Petycja Rady szkolnej miejscowej w Ulanowie o przyznanie płacy nauczycielce robót ręcznych tamże Nr. 291/220.

Wniosek do II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia tej nauczycielki przy rozdawaniu remuneracyi z poz. 21 Rubr. XIII. Wydatków kraj. funduszu szkolnego.

III. Dwadzieścia petycyj byłych nauczycieli emerytów, wdów i sierót po nauczycielach o zapomogę, dar z łaski lub podwyższenie emerytury: L. 34/p.8, 98/p.53, 100/p.55, 607/p.503, 655/p.540, 673/p.557, 674/p.558, 814/p.692, 815/p.693, 816/p.694, 862/p.726, 948/p.798, 985/p.825, 1021/p.855, 1045/p.872, 1172/p.977, 1175/p.980, 1278/p.1071, 1328/p.1112, 1329/p.1113.

Wniosek do III. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

IV. Petycyę dwudziestu sześciu gmin o zasiłek z krajowego funduszu szkolnego na budowę szkół Nr. 140/p.85, 513/p.413, 514/p.414, 589/p.485, 590/p.486, 647/p.532, 717/p.598, 757/p.635, 772/p.650, 838/p.705, 842/p.709, 889/p.745, 993/p.831, 994/p.832, 1001/p.836, 1003/p.838, 1108/p.922, 1251/p.1044, 1255/p.1048, 1256/p.1049, 1265/p.1058, 1266/p.1059, 1312/p.1097, 1313/p.1098, 1379/p.1153, 1346/p.1126.

Wniosek do IV. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycyę gminy Dołhomościska o zasiłek 400 ztr., odstępuje się Wydziałowi kraj. do uwzględnienia z funduszu szkolnego z r. 1872 Nr. 1379/p 1153.

II. Wszystkie inne petycyę gmin odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia przy wydatku z poz. 53, 54 Rubr. XXIII. Wydatków kraj. funduszu szkolnego.

V. Petycyę nauczycieli z Brzyszczyk i Sobniowa o podwyższenie płacy Nr. 795/673.

Wniosek do V. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania a ewentualnie do przedłożenia Sejmowi odpowiedniego wniosku.

(Dodatkowo do Rubr. XX. wydatków krajowych funduszu szkolnego jako nowa pozycya 48/a).

VI. Wydział krajowy po porozumieniu się z Radą szkolną krajową proponuje, ażeby Julii Oleksinowej wdowie po nauczycielu szkół ludowych, przyznać w drodze łaski stałe zaopatrzenie z funduszu krajowego w kwocie rocznej 80 zł. Wydział krajowy usprawiedliwia swój wniosek słusznym względem na skuteczną służbę męża petentki jako nauczyciela tymczasowego przy rozmaitych szkołach ludowych od r. 1852 do r. 1885 (lat blisko 33), tudzież na opłakane położenie wdowy pozostałej z dwojgiem nieletnich i niezaopatrzonych dzieci.

Komisya budżetowa uznając przytoczone motywa wnosi dodatkowo do preliminarza krajowego funduszu szkolnego Rubr. XX.

Wniosek do VI. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Julii Oleksinowej, wdowie po tymczasowym nauczycielu szkół ludowych, przyznaje się w drodze łaski stałe zaopatrzenie z krajowego funduszu szkolnego w kwocie rocznej 80 zł.

VII. Petycyę Pauliny Biechońskiej właścicielki 7-klasowego zakładu wychowawczego żeńskiego w Brzeżanach o subwencyę na zakupno narzędzi fizykalnych, rysunkowych i gabinetu zoologicznego Nr. 735/pet. 616.

Wniosek do VII. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

VIII. Petycyę gminy Horodnicy o subwencyę celem utworzenia fundacyi stypendyjnej dla biednych uczniów tej gminy uczęszczających do szkół wyższych.

Wniosek do VIII. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przechodzi się do porządku dziennego.

Lwów 19. Stycznia 1888.

Zastępca przewodniczącego :

Artur Potocki.

Sprawozdawca :

Madeyski.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

FUNDUSZ CHORYCH I POŁOŻNIC.

(Sprawozdawca: p. Otton Hausner).

Preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1888. wykazuje wydatki w kwocie 180.453 zł. a dochody w kwocie 182.227 zł. Nadwyżka zatem według prelimitowania Wydziału krajowego wynosiłaby 1.774 zł. Komisya budżetowa na podstawie wynikłości r. 1886. i według rzeczywistych nieodzownych potrzeb, wnosi wstawić wydatki w kwocie 182.993 zł., o 2540 zł. więcej niż prelimitował Wydział krajowy, dochody zaś przyjmuje bez zmiany w wysokości 182.227 zł.

Preliminuje zatem komisya niedobór do pokrycia w kwocie 766 zł.

A) WYDATKI.

Kwota prelimitowana przez Wydział krajowy na r. 1888. (180.453 zł.) jest o 2.045 zł. wyższą od uchwalonej na rok 1887. (178.408 zł.). Mianowicie wydatki na fundusz chorych (165.867 zł.) są o 2.170 zł. wyższe od zeszłorocznych (163.697 zł.), zaś wydatki na fundusz położnic (14.586 zł.) o 125 zł. niższe od zeszłorocznych (14.711 zł.).

Zamknięcia rachunkowe ostatnich lat sześciu wykazują w wydatkach szpitala lwowskiego następujące kwoty:

Rok	zł.
1881	163.948
1882	175.034
1883	184.693
1884	186.759
1885	185.655
1886	179.781

zatem przeciętny wydatek w sześcioleciu 1881/1886. wynosił 179.311 zł. przeto wydatek prelimitowany na rok 1888. jest wyższy od wynikłości ostatniego roku 1886. o 672 zł., zaś od przeciętnej wynikłości sześcioletniej wyższy o 1.142 zł.

Komisya budżetowa wnosi: w rubr. I. podwyższyć wydatki o 2.000 zł., w rubr. II. obniżyć wydatki o 560 zł., zaś w rubr. III. o 100 zł. więcej, w rubr. XI. podwyższyć o 1.000 zł., tak że wydatki kraj. szpitala powszechnego we Lwowie wynosiłyby na rok 1888. 182.993 zł. (w funduszu chorych 168.301 zł. a w funduszu położnic 14.692 zł.).

Poszczególnienie wydatków.

Rubr. I. poz. 1—14. „Płace i emolumenta etatowe“.

Wydział krajowy preliniuje 33.755 zł., o 436 zł. więcej niż uchwalono na rok 1887. To podwyższenie następuje z powodu przypadających pięcioletnich dodatków w łącznej kwocie 766 zł. Natomiast odpada kwota 300 zł. (pięcioletnie dodatki zmarłego oficyna Koestlicha) a koszt drzewa opałowego dla dyrektora i rządcy o 30 zł. niżej jest obliczony.

Nad petycją L. 356 oficyałów szpitala Gralewskiego i Bogusza o dodatek na pomieszkanie komisya budżetowa wnosi przejść do porządku dziennego.

Prymaryusz szpitala powszechnego lwowskiego Dr. Edward Sawicki w petycji l. 826 uprasza o udzieleniu mu zaliczki na płacę w wysokości 2.000 zł., spłacalnej w 60 miesięcznych ratach do kasy szpitalnej.

Ponieważ petent spłacił dawniejszą zaliczkę, udzieloną mu przez Wys. Sejm w porządku przypisanym i posiada asekurację dla ubezpieczenia zwrotu zaliczki potrzebną,

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy udzielić prymaryuszowi Dr. Edwardowi Sawickiemu zaliczkę na płacę w kwocie 2.000 zł., spłacalną w 60 ratach miesięcznych.

Komisya wnosi przeto wstawić w rubr. I. kwotę 35.755 zł. (33,058 zł. dla funduszu chorych, 2,697 zł. dla funduszu położnic), to jest o 2.000 zł. więcej niż preliniował Wydział krajowy.

Rubr. II. poz. 15—21 „Koszta utrzymania osób nieetatowych“.

Wydział krajowy preliniuje 26.765 zł. o 569 zł. więcej niż uchwalono na rok 1887. Podwyższenie to wnosi Wydział krajowy w przypuszczeniu, iż do dozoru w oddziałach syfilitycznych przyjęte zostaną 2 Siostry Miłosierdzia, stosownie do życzenia jakie Wysoki Sejm na posiedzeniu 21go Stycznia 1887. wyraził. Wydział krajowy starał się zadość uczynić temu życzeniu w warunkach jedynie możliwych, t. j. zamierzał wprowadzić Siostry Miłosierdzia na oba oddziały syfilitycznych chorych, oddając im nadzór nad bielizną, pościelą, porządkiem i czystością, tudzież dla udzielenia chorym pociech religijnych, pozostawiając na tych oddziałach nadzorcę i nadzorczynię służby dla osobistej obsługi chorych i dla wykonywania ordynacyi lekarskich.

Na zawiadomienie Wydziału krajowego z dnia 23 Kwietnia 1887. (L. 17.711) o swych postanowieniach wraz z uprzejmą prozbą o wyznaczenie dwóch Sióstr do pełnienia wskazanych czynności, przewielebna Matka przełożona Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Krakowie pismem z dnia 25. Czerwca r. b. odpowiedziała odmownie, godząc się na wprowadzenie Sióstr na rzezone oddziały tylko w razie oddania im prawa przyjmowania i oddalania służby. Ponieważ zaś Artykuł IIgi kontraktu zawartego w roku 1870. z Siostrami Miłosierdzia uwalnia tychże na oddziałach syfilitycznych od osobistego opatrywania i obsługi chorych t. j. od obecności przy wizycie lekarza, przeto wykonywanie ordynacyi lekarskich staje się dla Sióstr nader trudne a przyjmowanie i oddalanie służby przez osoby nie biorące udziału w właściwych czynnościach, byłoby wielce niewłaściwe. Komisya zatem wprowadzenia Sióstr Miłosierdzia na oddziały syfilityczne w warunkach przez przełożoną wymaganych doradzać nie może i wnosi wykreślić kwotę 560 zł. na przyjęcie dwóch Sióstr Miłosierdzia. Wszystkie inne pozycye rubryki II. komisya przyjmuje bez zmiany i wnosi wstawić kwotę 26.205 zł. (24.101 zł. dla funduszu chorych a 2.104 zł. dla funduszu położnic), o 560 zł. mniej niż preliniował Wydział krajowy.

Rubr. III. poz. 22—30 „Pensye i emerytury“.

Wydział krajowy preliniuje 3.657 zł., o 500 zł. mniej niż zeszłego roku z powodu odpadnięcia pensyi wdowiej Amalii Szeparowiczowej, która wyszła powtórnie za mąż i otrzymała trzy-letnią odprawę.

Nad petycją Albiny Śliwińskiej-Ówiklińskiej (L. 258) o pensyę wdowią komisya budżetowa wnosi przejść do porządku dziennego. Petycję Kornelii Neuhauser, wdowy po prymaryuszu (L. 409) odstępuje komisya Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

W skutek petycji Józefy Koestlich, wdowy po zmarłym 26 Października r. b. oficyale szpitala powszechnego Ferdynanda Koestlicha (L. 148) o dodatek na wychowanie 3 dzieci, Komisya wnosi udzielić petentce roczny dodatek na wychowanie dzieci w kwocie 100 zł.

Komisya wnosi przeto wstawić w rubr. III. 3.757 zł. o 100 zł. więcej niż preliniował Wydział krajowy.

Rubr. IV. poz. 31—34 „Zaopatrzeniu i dary z łaski“.

w kwocie 239 zł.

Rubr. V. poz. 35 „Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych“.

w kwocie 100 zł.

Rubr. VI. poz. 36—37 „Remuneracye i zapomogi“.

w kwocie 930 zł. Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. VII. poz. 38—47 „Koszta gospodarcze“

Wydział krajowy preliniuje 77.142 zł. o 665 zł. więcej niż uchwalono na rok 1887. mianowicie preliniował wyżej:

Poz. 38 a. Żywienie chorych, zwykła strawa i dodatki o 1.000 zł.

Poz. 38 h. Wino o 115 zł.

natomiast preliniował niżej:

Poz. 40. Opał sal o 400 zł.

Poz. 44. Utrzymanie ogrodu o 50 zł.

Podwyższenie nieznaczne wydatku na żywienie chorych z 42.000 zł. na 43.000 zł. jest zupełnie usprawiedliwione wynikiem ostatniego roku i przecięciem 3ch lat ostatnich, pierwszy bowiem wykazał przy 215.775 dniach leczenia 44.343 zł., drugi przy 210.002 dniach leczenia 43.119 zł., preliniowanie 43.000 zł. zatem nie jest wygórowaniem. Również wydatek na wino (1.700 zł.) cokolwiek większy odpowiada rzeczywistej potrzebie, ponieważ w leczeniu wielu chorób wino bardziej niż dawniej jest używane.

Inne pozycye tej rubryki zostały bez zmiany preliniowane jak w roku zeszłym.

Komisya budżetowa preliniuje przeto w rubr. VII, zgodnie z Wydziałem kraj. 77.142 zł.

Rubr. VIII. poz. 48—51. „Koszta sanitarne“.

Wydział krajowy preliniuje 14.975 zł., o 1.075 zł. więcej niż na rok 1887. Podwyższenie to spowodowane jest pozycyą 48. „Lekarstwa“ o 175 zł. wyżej preliniowanej i pozycyą 49. „Potrzeby sanitarne w ścisłym znaczeniu“ o 900 zł. wyższą. Przeciętny wydatek trzyletni tych 2 pozycyj wynosi 13.565 zł., więc tylko o 110 zł. mniej od preliniowanej łącznej sumy (13.675 zł.), którą ze względu na podrożenie pewnych lekarstw i coraz częstsze ordynowanie skutecznych aparatów i opatrunków chirurgicznych uważać można za umiarkowaną.

Komisya budżetowa przeto zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje w rubryce VIII. 14.975 zł.

Rubryka IX. Koszta kancelaryjne w kwocie 1050 zł. i

Rubryka X. Koszta kapliczne w kwocie 300 zł.

Komisya budżetowa preliniuje, jak w r. zeszłym, zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. XI. „Utrzymanie budynków“.

Wydział krajowy preliniuje 4.430 zł., z tej sumy przypada 3.800 zł. na poz., 54. konserwacye i reparacye gmachu, to jest kwota równa uchwalonej na rok zeszły. W r. 1886 ta pozycya wykazała według zamknięcia rachunków znaczne przekroczenie, o 2488 zł. spowodowane częścią rekonstrukcyą łazienek (1394 zł.) częścią wydatkami na budowę nowego skrzydła niepokrytymi pożyczką zaciągniętą na ten cel według kosztorysu.

W r. 1887 suma 3.800 zł. na utrzymanie i reparacye gmachu wystarczyła. W roku 1888. zaś komisya budżetowa według naocznego przekonania uważa za niezbędnę przerobienie sali operacyjnej na oddziale chirurgicznym mianowicie zastąpienie terażniejszej posadzki bez rynewki i z miękkiego drzewa posadzką betonową lub cegły cementem spojonej, dalej pokostowanie ścian i doprowadzenie rur wodociągu do tej sali. Na ten cel komisya budżetowa wnosi wstawić 1000 zł. i preliniuje zatem całą rubrykę XI. w kwocie 5.430 zł., o 1000 zł. wyżej od preliminarza Wydziału krajowego.

Rubryka XII. Odsetki od kapitałów dłużnych w kwocie 1.760 zł.

„ XIII. Podatki i daniny w kwocie 20 zł.

„ XIV. Rozmaite w kwocie 300 zł.

„ XV. Zapomogi dla położnic w kwocie 3.000 zł.

„ XVI. Koszta utrzymania dzieci na oddziale położnic, w kwocie 30 zł.

„ XVII. Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Zofii w kwocie 12.000 zł.

Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

B) DOCHODY.

Wydział krajowy preliniuje dochody szpitala lwowskiego na rok 1888. w kwocie 182.227 zł. (w funduszu chorych 171.452 zł., w funduszu położnic 10.775 zł.), o 2.174 zł. więcej niż uchwalono na rok 1887. (w funduszu chorych, o 874 zł. więcej, w funduszu położnic 1.300 zł. więcej).

Poszczególnienie dochodów.

Rubryka I. „Dodatki od c. k. Skarbu i kasy miejskiej“.

Komisya preliniuje jak na r. zeszły zgodnie z Wydziałem krajowym 23.527 zł.

Rubr. II. „Opłaty pośmiertne“.

Wydział krajowy preliniuje w kwocie 5.100 zł., o 174 zł., wyżej jak zeszłego roku. Wynikłość ostatniego roku 1886. (5.395 zł.) i przeciętna trzyletnia 1884—86. 5.146 zł. usprawiedliwiają to podwyższenie poparte przez komisję budżetową.

Rubr. III. „Zwroty kosztów leczenia“.

Wydział krajowy preliniuje 152.600 zł., o 2000 zł. więcej jak na r. 1887. mianowicie poz. 4. „Zwroty od funduszu krajowego“ wstawione są w kwocie 135.100 zł.

Wprawdzie wynikiłość r. 1886. wykazuje jeszcze 167.575 zł. Ta suma jednak za podstawę preliminowania na r. 1888. służyć nie może, gdy mieszczą się w niej znaczne spłaty zaległości a te zaległości tak szybko się zmniejszają, że z końcem r. 1882. wynosiły jeszcze 272.756 zł., a z końcem r. 1886. już tylko 82.768 zł. Właściwą podstawę obliczenia stanowić może jedynie ilość dni leczenia, która wynosiła w r. 1886. 215.775. Licząc dzień wedle taksy leczenia po 84 ct. i strąciwszy wpływy z opłat pośmiertnych i z kopytkowego pobierane tytłem zwrotu że leczenie ubogich lwowian, jakoteż zwroty od obcych funduszów i samoplacących, dochodzi się do sumy przez Wydział krajowy preliminowanej.

Równie usprawiedliwioną jest kwota 17.500 zł., preliminowana w poz. 5. „Zwroty od funduszów obcokrajowych i od płacących za siebie“.

Komisya przeto wnosi wstawić w rubryce III. bez zmiany 152.600 zł., zaś w rubryce IV. „Rozmaite“ preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym 1000 zł.

Sumaryczne zestawienie wydatków.

Rubr.	I.	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
	.	33.058 zł.	— 2.697 zł.	35.755 zł.
„	II.	24.101 „	— 2.104 „	26.205 „
„	III.	3.552 „	— 205 „	3.757 „
„	IV.	176 „	— 63 „	239 „
„	V.	90 „	— 10 „	100 „
„	VI.	841 „	— 89 „	930 „
„	VII.	72.501 „	— 4.641 „	77.142 „
„	VIII.	14.125 „	— 850 „	14.975 „
„	IX.	980 „	— 70 „	1.050 „
„	X.	300 „	— —	300 „
„	XI.	4.884 „	— 546 „	5.430 „
„	XII.	1.408 „	— 352 „	1.760 „
„	XIII.	15 „	— 5 „	20 „
„	XIV.	270 „	— 30 „	300 „
„	XV.	— „	— 3.000 „	3.000 „
„	XVI.	— „	— 30 „	30 „
„	XVII.	12.000 „	— —	12.000 „
Suma wydatków	.	168.301 zł.	— 14.692 zł.	182.993 zł.

Sumaryczne zestawienie dochodów.

Rubryka	I.	23.372 zł.	— 155 zł.	23.527 zł.
„	II.	5.100 „	— —	5.100 „
„	III.	142.000 „	— 10.600 „	152.600 „
„	IV.	980 „	— 20 „	1.000 „
Suma dochodów	.	171.452 zł.	— 10.775 zł.	182.227 zł.

Bilans funduszu chorych zatem tak się przedstawia :

Wydatki: 168.301 zł.

Dochody: 171 452 zł.

zatem nadwyżka 3.151 zł.

zaś fundusz położnic:

Wydatki: 14.692 zł.

Dochody: 10.775 zł.

zatem niedobór 3.917 zł.

Bilans całego krajowego szpitala powszechnego we Lwowie wykazuje :

Wydatki 182.993 zł.

Dochody 182.227 zł.

zatem niedobór 766 zł., podczas gdy Wydział krajowy preliminował nadwyżkę 1.774 zł.

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1888. i wstawić wykazany niedobór 766 zł. do pokrycia z rubryki XI. wydatków budżetu krajowego.

Lwów dnia 10. Grudnia 1887.

Smarzewski w. r.

Przewodniczący :

Otton Hausner w. r.

Sprawozdawca :

Lit. D.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

Wydatki tego funduszu Wydział krajowy prelininuje na r. 1888 w kwocie 645 zł., o 250 zł. więcej niż uchwalono na r. 1887.

Komisya budżetowa na podstawie wynikłości roku 1886 wnosi wstawić tylko 550 zł., o 95 zł. mniej.

Rubryka I Koszta kancelaryjne komisya prelininuje zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 10 zł.

Rubryka II. poz. 2. Remunercyja akuszerki, Wydział krajowy prelininuje 20 zł. W roku 1886 wydano zaś na ten cel tylko 6 zł., komisya wnosi wstawić 10 zł.

Rubryka II. poz. 3. Żywicielkom za gorliwe dozorowanie dzieci w pierwszym roku życia Wydział krajowy prelininuje 20 zł. Wydano zaś w r. 1886 tylko 4 zł. 20 ct. Komisya wnosi wstawić 10 zł.

Rubryka II. poz. 4. Żywicielkom za dozorowanie dorosłych dzieci i na potrzeby szkolne komisya prelininuje zgodnie z Wydziałem krajowym 100 zł.

Całą rubrykę II. komisya prelininuje przeto w kwocie 120 zł., o 20 zł. mniej niż Wydział krajowy.

Rubryka III. Koszta utrzymania dzieci.

Wydział krajowy prelininuje 425 zł. i opiera tę kwotę na przypuszczeniu że prawdopodobnie 4 dzieci z oddziału położnie przyjąć wypadnie, lecz w r. 1886 przyjęto tylko jedno dziecko a wydatek tej rubryki w rzeczonym roku wynosił tylko 343 zł. 27 ct. Komisya przeto prelininuje 350 zł., o 75 zł. mniej niż Wydział krajowy.

Rubryka IV. Koszta leczenia dzieci w kwocie 10 zł.

" V. poz 7. i 8. Koszta pogrzebowe i zwrot kosztów dzieci do gminy Lwowa należących, w kwocie 60 zł. Komisya prelininuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

Dochodów ten fundusz nie ma żadnych.

Wysoki Sejm raczy całą sumę wydatków funduszu podrzutków we Lwowie 550 zł. pokryć z funduszu krajowego w rubryce XI.

Lwów dnia 11. Grudnia 1887.

S m a r z e w s k i w. r.
Przewodniczący.

O t t o n H a u s n e r w. r.
Sprawozdawca.

Lit. E.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Sprawozdawca poseł Otton Hausner.

Preliminarz Wydziału krajowego na rok 1888. wykazuje wydatki w kwocie 137.641 zł. zaś dochody w kwocie 163.960 zł. Nadwyżka wynosi zatem 26.319 zł. Komisya budżetowa obniżywszy wydatki o 2.000 zł. na 135.641 zł., wnosi wstawić nadwyżkę w wysokości 28.319 zł.

A. Wydatki.

Kwota 137.641 zł. preliminowana na rok 1888. jest o 1.130 zł. wyższą od zeszłorocznej, a w porównaniu z wynikłością roku 1886. (= 139.353 zł.) okazuje się niższą o 1.712 zł.

Komisya budżetowa obniżywszy wydatek rubryki VII. o 2.000 zł. wnosi wstawić 135.641 zł. o 870 zł. mniej niż na rok 1887., a o 2.000 zł. mniej niż preliminował Wydział krajowy.

Poszczególnienie.

Rubr. I. poz. 1—11. Płace i emolumenta. Wydział krajowy preliminuje 19.094 zł. o 62 zł. więcej jak na rok 1887., z powodu dodatków pięcioletnich prymaryusza Dobińskiego, kapelana Panasińskiego, rządcy Fantiego i oficjała Kality, rozpoczynających się w Październiku, Listopadzie i Grudniu r. 1888.

Nad petycją rządcy Stanisława Fantiego (l 305) o udzielenie mu wiktów bezpłatnych, Komisya wnosi przejść do porządku dziennego.

Komisya budżetowa wnosi wstawić kwotę 19.094 zł. zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. II. poz. 12—16. Koszta utrzymania osób nieetatowych. Wydział krajowy preliminuje 26.283 zł., o 468 zł. więcej niż na rok 1887. Podwyższenie to nastąpiło w pozycji 15. a) służba oddziałowa, którą z powodu wzrastającej liczby chorych (w roku 1886. o 127 więcej niż w roku 1884.) powiększono o 2 głów (z 61 na 63)

Inne pozycje tej rubryki pozostały bez zmiany i Komisya budżetowa wnosi wstawić bez zmiany 26.283 zł.

Rubr. III.	Pensye i emerytury	290 zł.
„ IV.	Zaopatrzenia odstawnne i dary z łaski	14 „
„ V.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40 „
„ VI.	Remuneracye i zapomogi	640 „

Komisya prelininuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. VII. Koszta gospodarze. Wydział krajowy prelininuje 75.560 zł., o 1.050 zł. więcej jak na r. 1887. mianowicie podwyższono:

poz. 27. a.	Żywienie chorych, zwykła strawa i dodatki o 800 zł. (z 37.200 na 38 000).
„ 27. e.	Naczynia i sprzęty kuchenne o 100 zł. (z 700 na 800 zł.)
„ 31.	Utrzymanie 2 par koni i furmanów o 50 zł. (z 1.400 na 1.450 zł.)
„ 32.	Uprawa pól o 100 zł. (z 2.000 na 2.100 zł.)
„ 35.	Utrzymanie pralni o 100 zł. (z 4.480 na 4.580 zł.) razem wynoszą te podwyższenia 1.150 zł.

Natomiast obniżono poz. 33. Utrzymanie ogrodów o 100 zł. (z 700 na 600 zł.) Podwyższenie kwoty na żywienie chorych o 800 zł. Wydział kraj. opiera na przeciętnym wydatku 3 lat 1884—1886. 37.804 zł.

Ten przeciętny wydatek zaś za podstawę obliczenia na r. 1888., służyć nie powinien, ponieważ w latach ostatnich skutkiem obniżenia cen żywności, głównie zaś jako wynik lepszej gospodarki produkującej we własnym zarządzie wiele artykułów pożywienia, koszt żywienia chorych bez przerwy i bardzo znacznie się zmniejszył pomimo dość znacznego wzrostu dni leczenia i tak wydatek ten wynosił w roku 1884. jeszcze 40.805 zł., w roku 1885. już tylko 37.284 zł. o 3.521 zł. lub 8,8% mniej, w roku 1886. już tylko 35.324 zł. znowu o 1.960 zł. czyli 5,3% mniej niż w roku poprzednim. Przeciwnie dni leczenia wzrosły z 157.795 w roku 1884. na 167.320, w roku 1885. i na 174.740 w roku 1886., tak że koszt przeciętny jednego dnia leczenia wynosił w r. 1884. jeszcze 25 8 ct., w roku 1885 już tylko 22,3 ct., a w roku 1886. już tylko 20,2 ct., tak że stał się niższym od kosztu żywienia jednego dnia w szpitalu lwowskim (20,5 ct.)

W obec tak pomyślnego wyniku nie ma najmniejszego powodu wyższego prelininowania tego wydatku na r. 1888. Komisya budżetowa wnosi zatem na podstawie wynikłości r. 1886, z uwzględnieniem o 2% większej liczby dni leczenia, wstawić w poz. 27 a — 36.000 zł. o 2.000 zł. mniej niż prelininował Wydział krajowy.

Wynik kosztu żywienia chorych mógłby stać się jeszcze korzystniejszym, gdyby się udało zakontraktować w przyszłości mięso dla Zakładu taniej jak dotąd, gdy obecnie kilogram mięsa kosztuje w szpitalu lwowskim o 3½ ct. mniej niż w Kulparkowie (42½ ct. tam, 46 ct. tutaj) pomimo opłaty akeyzy, której mięso dowożone do Kulparkowa nie opłaca.

Małe podwyższenia wymienione w innych pozycjach tej rubryki Wydział krajowy dostatecznie uzasadnił i Komisya je bez zmiany przyjmuje, prelininuje przeto rubrykę VII w kwocie 73.560 zł., o 2.000 zł. niżej niż Wydział krajowy.

Rubr. VIII. Koszta sanitarne. Wydział krajowy prelininuje 4.160 zł. o 150 zł. więcej jak na rok 1887. Ponieważ ta kwota oparta jest na wynikłości 3 lat ostatnich, Komisya wnosi ją wstawić bez zmiany.

Rubr. IX. Koszta kancelaryjne — 450 zł.

- Rubr. X. Koszta kapłeczne — 200 zł.
 „ XI. Koszta utrzymania budynków, dróg i urzędzeń — 8.410 zł.
 „ XII. Podatki i daniny — 250 zł.
 „ XIII. Rozmaite — 2.100 zł.
 „ XIV. Wydatki z prawa patronatu — 50 zł.

Komisya preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

B. Dochody.

Wydział krajowy preliniuje takowe na . r. 1888. w kwocie 163.960 zł., o 7.204 zł. wyżej niż na rok 1887.

Komisya budżetowa wnosi wstawić tę kwotę bez zmiany.

Poszczególnienie.

- Rubr. I. Dodatki od c. k. Skarbu i kasy miejskiej w kwocie 660 zł.
 „ II. Dochody z dóbr w kwocie 4.700 zł.

Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym, ponieważ pierwsza z tych kwot jest równa zeszłorocznej, druga wyższa od zeszłorocznej o 324 zł., obie zaś oparte są na wynikłości r. 1886.

- Rubr. III. Zwroty kosztów leczenia. Wydział krajowy preliniuje 158.000 zł. o 7.000 zł. więcej jak na rok 1887., mianowicie poz. 6. Zwroty od funduszu krajowego preliniuje w kwocie 124.000 zł. o 7.000 zł. wyżej jak roku zeszłego. Kwota ta oparta jest na przeciętnej wynikłości 3 lat ostatnich (1884/86) (— 123.688 zł.) również kwota 34.000 zł. preliniowana w poz. 7. Zwroty od funduszy obokrajowych i od płacących za siebie odpowiada trzyletniej wynikłości.

Komisya przeto przyjmuje w Rubr. III. bez zmiany preliniowaną kwotę 158.000 zł. i wyraża życzenie, ażeby w preliniarzu zwrot kosztów od płacących za siebie był osobno wykazany, jakoteż

- Rubr. IV. Rozmaite dochody w kwocie 600 zł.

Zestawienie sumaryczne wydatków.

Rubr.	I.	.	.	.	.	.	.	.	19.094 zł.
„	II.	.	.	.	.	.	.	.	26.283 „
„	III.	.	.	.	.	.	.	.	290 „
„	IV.	.	.	.	.	.	.	.	14 „
„	V.	.	.	.	.	.	.	.	40 „
„	VI.	.	.	.	.	.	.	.	640 „
„	VII.	.	.	.	.	.	.	.	73.560 „
„	VIII.	.	.	.	.	.	.	.	4.260 „
„	IX.	.	.	.	.	.	.	.	450 „
„	X.	.	.	.	.	.	.	.	200 „
„	XI.	.	.	.	.	.	.	.	8.410 „
„	XII.	.	.	.	.	.	.	.	250 „
„	XIII.	.	.	.	.	.	.	.	2.100 „
„	XIV.	.	.	.	.	.	.	.	50 „
									<hr/>
									Suma wydatków 135.641 zł.

Sumaryczne zestawienie dochodów.

Rubr. I.	.	.	.	.	.	.	.	.	660 zł.
" II.	.	.	.	.	.	.	.	.	4.700 "
" III.	.	.	.	.	.	.	.	.	158.000 "
" IV.	.	.	.	.	.	.	.	.	600 "
								<u>Suma dochodów</u>	<u>163.960 "</u>

Potrąciwszy od dochodów w kwocie 163.960 zł.

Wydatki " " 135.641 "

Nadwyżka wynosi . . . 28.319 "

o 2.000 zł. większa od preliminowanej przez Wydział krajowy.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na r. 1888. i wykazaną nadwyżkę 28.319 zł. umieścić w rubr. IV. dochodów preliminarza funduszu krajowego.

Lwów, dnia 3. Stycznia 1888.

Zastępca Przewodniczącego:

Artur Potocki w. r.

Sprawozdawca:

Otton Hausner w. r.

Lit. F.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

(Sprawozdawca p. Stanisław Badeni).

Od lat kilku tak Wydział krajowy w sprawozdaniu z czynności jak i komisya budżetowa, przedkładając wnioski do preliminarza, zwraca uwagę Wysokiego Sejmu na ciągły wzrost dni leczenia, który jest powodem wzrostu wydatków na utrzymanie szpitala św. Łazarza.

Zamknięcie rachunkowe za rok 1886. jak i stan rzeczy w pierwszych dziesięciu miesiącach bież. roku potwierdzają w zupełności przewidywania Wydziału krajowego i komisji budżetowej. Do okoliczności, które dotąd stałe wpływały na wzrost ilości dni leczenia, przybywa w roku bież. jeszcze powód nowy, t. j. utworzenie nowego oddziału okulistycznego w myśl uchwały Wysokiego Sejmu w dniu 18. Stycznia 1887. powziętej.

W roku 1886. było w szpitalu św. Łazarza dni leczenia 179.655. t. j. o 47.500 więcej niż w roku 1876. Zestawienie poniżej umieszczone jest najlepszym obrazem wzrostu stanu chorych a zarazem uzasadnieniem dlaczego tak Wydział krajowy jak i komisya budżetowa pomimo, iż ceny żywności są w ostatnich latach znacznie niższe, nie może skutecznie wpłynąć na obniżenie ogólnych wydatków szpitala.

Rok	Ogólny koszt.	Ilość dni leczenia
1875	167.157 08	125.681
1876	147.722 05	132.151
1877	162.413 —	158.142
1878	182.928 83	178.279
1879	157.339 12	153.396
1880	146.653 46	149.941
1881	152.203 12	160.659
1882	146.484 23	154.689
1883	151.570 24	153.664
1884	148.155 46	159.845
1885	160.008 31	168.535
1886	167.267 44	179.655

Wydział krajowy preliminarzuje na rok 1888. **rozechody** w ogólnej kwocie **167.069 zł.** t. j. o 1.111 zł. **więcej** jak Wysoki Sejm na rok 1887. uchwalił a o 198 zł. **mniej** od wynikłości z roku 1886.

Dochody preliniuje Wydział krajowy na **174.168 zł.** t. j. o **3.233 zł. mniej** od budżetu na rok 1887. uchwalonego a o **10.863 zł. więcej** od wynikłości r. 1886.

Projekt do preliminarza Wydziału krajowego jest przeto mniej korzystny od preliminarza na rok 1887 o 4.344 zł. a korzystniejszy od wynikłości z roku 1886. o 11.060 zł.

Komisya budżetowa przedkłada Wysokiemu Sejmowi do uchwały preliminarz **dochodów** zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie **174.168 zł.**

Wydatki preliniuje komisya w rubr. II. mniej o 506 zł. a w rubr. VII. mniej o 1.137 zł.

W ogóle preliniuje komisya budżetowa **wydatki** w kwocie **165.426 zł.** czyli **mniej** od preliminarza Wydziału krajowego o **1.643 zł.,** **mniej** od wynikłości z r. 1886. o **1.841 zł.** a **więcej** od uchwalonego na r. 1887, budżetu o **532 zł.**

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

WYDATKI.

Rubr. I. poz. 1—16. „Płace i emolumenta etatowe“.

Komisya preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym 28.260 zł., t. j. o 495 zł. więcej jak w budżecie na r. 1887. a o 1.418 zł. więcej jak wydano w tej rubryce w r. 1886.

Różnica ta uzasadnioną jest tem, iż preliniowano po raz pierwszy na r. 1888, całoroczną płacę profesora okulistyki za pełnienie obowiązków prymaryusza w kwocie 650 zł. i jednego sekundaryusza 2. klasy dla oddziału okulistycznego w kwocie 500 zł., zmniejszoną zaś została pozycya 2. o 325 zł. wskutek przeniesionej na pół roku preliniowanej płacy profesora okulistyki do pozycyi 4., tudzież w poz. 13. i 14. o 150 zł. wskutek tego, iż nowomianowani pisarz i dozorca domu obłąkanych nie pobierają pięcioleć przyznanych ich poprzednikom.

Nad petycją L. 214. pet. 275. s. Wiktora Wojciechowskiego i Feliksa Lesieckiego, oficyałów przy szpitalu św. Łazarza o przyznanie dodatku aktywalnego, przechodzi się do porządku dziennego gdyż płaca oficyałów jako urzędników stałych jest etatem unormowaną a Wys. Sejm już 3krotnie nad petycją tej samej treści do porządku dziennego przeszedł.

Rubr. II. „Koszta utrzymania osób nieetatowych“ poz. 17—22.

Wydział krajowy preliniuje 21.014 zł. t. j. o 308 zł. **więcej** od budżetu na r. 1887. a o 663 zł. **więcej** od wynikłości z r. 1886.

Wydatek wyższy spowodowany został przez powiększenie służby o 1. palacza do maszyny parowej, gdyż po urządzeniu wodociągów w starym gmachu maszyna parowa dniem i nocą musi być w ruchu.

Wydział krajowy preliniuje wikt dla jednej siostry na 168 zł. a dla służby na 120 zł. rocznie, opierając się na przeciętnej kosztów w ostatnich latach trzech. Gdy jednak wikt siostry w r. 1886. kosztował 163 zł. a wikt służby 117 zł. 89 et., gdy nadto ceny żywności na r. 1888. zakontraktowane zostały niższe niż na r. 1887., przeto komisya przyjąć musi konsekwentnie za pewnik, iż wikt tak sióstr jak i służby kosztować będzie w r. 1888. mniej niż w r. 1886. a to tembardziej, iż na r. 1886. ceny żywności zakontraktowane były wyższe, jak na r. 1887. Komisya preliniuje przeto wikt Sióstr Miłosierdzia na 160 zł. a wikt służby na 115 zł.

Komisya zniża przeto preliminarz Wydziału krajowego w poz. 18. o 230 zł., w poz. 21. o 215 zł. i w poz. 22. o 60 zł.

W całej rubr. II. preliniuje komisya 20 508 zł. t. j. o 506 zł. **mniej** jak Wydział krajowy, o 198 zł. **mniej** od budżetu na r. 1887, a o 157 zł. **więcej** od wynikłości z r. 1886.

Rubr. III. „Pensye i emerytury“.

preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 250 zł.

Rubr. IV. „Zaopatrzenia i dary z łaski“.

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 223 zł.

Rubr. V. „Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych“.

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 50 zł.

Rubr. VI. „Remuneracye i zapomogi“.

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 900 zł.

Rubr. VII. „Koszta gospodarcze“

poz. 29. „Żywnienie chorych“.

a) zwykła strawa dla chorych i dodatki.

Wydział krajowy preliminuje 38.900 zł. t. j. o 1.900 zł. **więcej** niż preliminowano na r. 1887. a o 345 zł. **więcej** niż wydano w r. 1886.

Jakkolwiek niższe ceny żywności uzasadniają dostatecznie przypuszczenie, że koszt żywienia chorego będzie w r. 1888. niższy niż w r. 1886. to jednak z uwagi, że ilość dni leczenia już w roku bieżącym jest wyższą niż w r. 1886: i że przeto przypuszczać należy, że ilość dni leczenia w r. 1888. będzie wyższą albo przynajmniej równą jak w r. 1887., komisya budżetowa preliminuje w poz. 29. a) zgodnie z Wydziałem krajowym 38.900 zł. a to tem bardziej, że główna zniżka w cenach żywności na r. 1888. zakontraktowanych uzyskaną została przy wszelkich gatunkach mąki, co wpływa głównie na wysokość poz. 29. lit. g).

Gdy komisya już przy rubr. II. zniżyła koszta wiktów sióstr na 160 zł. a służby na 115 zł., przeto konsekwentnie zniża preliminarz Wydziału krajowego w poz. 29. c) o 40 zł., 29. d) o 45 zł. 34 o 5 zł. w poz. 36. b) o 16 zł., 36. c) o 60 zł. w 37. b) o 16 zł. w poz. 37. c) o 5 zł.

W poz. 29. g) „Pieczywo, mąka i drożdże“ preliminuje Wydział krajowy 5.200 zł. t. j. o 200 zł. **więcej** niż w budżecie na r. 1887, o 80 zł. **więcej** niż wynikłość z r. 1886.

Z uwagi, że różnica zakontraktowanych cen mąki między r. 1886. a 1888. wynosi 2 do 3 zł. przeto komisya preliminuje w poz. 29. g) 5.000 zł. t. j. o 200 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego.

W poz. 33. „Sprzęty gospodarcze, uprawa tychże i sprawienie nowych“ preliminuje Wydział krajowy 2.200 zł. t. j. o 711 zł. **więcej** niż wydano w r. 1886. z powodu potrzeby powiększenia łóżek dla oddziału ginekologicznego tudzież z powodu, iż może okazać się potrzeba sprawienia więcej sprzętów dla nowo utworzonego oddziału okulistycznego.

Z uwagi, że przeciętna wydatków w tej pozycji z ostatnich lat trzech wynosi 1.723 zł.

z uwagi, że w kwocie tej mieścił się corocznie wydatek na sprawienie pewnej ilości nowych łóżek żelaznych a tem samem i w r. 1888. wydatek na zakupno nowych łóżek dla oddziału ginekologicznego pokrytym być może, bez oddzielnego kredytu.

przedewszystkiem zaś z zasadniczej uwagi, że oddział okulistyczny uchwałą Wys. Sejmu wyraźnie tylko na łóżek czternaście utworzony został, a przeto bez uchwały Wys. Sejmu rozszerzonym być nie może,

komisya budżetowa preliminuje w poz. 33. 1.750 zł. t. j. o 450 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego a o 261 zł. **więcej** od wynikłości w r. 1886.

W poz. 37. a) „Reparacya i sprawienie nowej bielizny i pościeli“ preliminuje Wydział krajowy 7.500 zł. t. j. o 500 zł. **więcej** niż w budżecie na r. 1887. powołując się na powody przy poz. 33. przytoczone.

Komisya budżetowa preliniuje w poz. 37. a) 7.200 zł. t. j. o 300 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego z powodów dla których zmniejszyła preliniowaną przez Wydział krajowy kwotę w poz. 33.

W całej rubr. VII. preliniuje komisya 77.196 zł. t. j. mniej od preliminarza Wydziału krajowego o 1.137 zł., mniej od uchwalonego na r. 1887. budżetu o 193 zł, a więcej od wynikłości z r. 1886. o 2.383 zł.

Rubr. VIII. „Koszta sanitarne“.

preliniuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. i zgodnie z budżetem na r. 1887. . 8.420 zł.

Rubr. IX. „Koszta kancelaryjne“.

zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . 870 zł.

Rubr. X. „Koszta kapliczne“

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 250 zł.

Rubr. XI. „Utrzymanie budynków“.

W poz. 48. jako „nadzwyczajne“ preliniuje Wydział krajowy:

a) na zasypanie stawku na Blichu	200 zł.
b) na restaurację kościoła	5.200 „
c) na oparkanie ogrodu przy zakładzie obłąkanych i przy ogrodzie spacerowym	628 „
Razem	<u>6.028 zł.</u>

Zasypanie stawku na Blichu żądał Magistrat m. Krakowa ze względów zdrowotnych już od roku 1884., Zarząd szpitala co rok zamierzał wykonać robotę, odraczał ją jednak z powodu, iż koszta zwyczajne, na utrzymanie gmachu i obejścia preliniowane, nie wystarczały. Skoro tak nieznanym stosunkowo wydatkiem usuniętym być ma czynnik, który niepomysłnie wpływa na stan zdrowia w szpitalu, komisya uważa preliniowany przez Wydział krajowy w tej pozycji wydatek za uzasadniony.

Restauracya kościoła już od roku 1884. jako nagląca uznaną została; a dalsze odraczanie restauracyi naraziłoby tylko fundusz szpitala na coraz większe koszta. Gdy zresztą tak komisya budżetowa jak i Wysoki Sejm odraczając restaurację kościoła już w roku 1887. projektowaną na rok 1888. uznał w zasadzie potrzebę tego wydatku, przeto komisya preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym na koszta restauracyi kościoła św. Łazarza jako wydatek nadzwyczajny kwotę 5.200 zł.

Oparkanie ogrodu obłąkanych i ogrodu spacerowego, które w części zawaliło się, już ze względu na cel, do którego ogrody te służyć mają, odroczyć się nie da. Komisya preliniuje przeto wydatek nadzwyczajny na oparkanie ogrodów 628 zł.

W całej rubryce preliniuje się zgodnie z Wydziałem krajowym 11.683 zł. t. j. o 1.206 zł. mniej jak w budżecie na r. 1887. a o 4.997 zł. mniej niż wydano w r. 1886.

Rubr. XII. „Odsetki od kapitałów dłużnych“.

preliniuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 20 zł.

Rubr. XIII. „Podatki i daniny“.

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 1.186 zł.

Rubr. XIV. „Rozmaite“.

preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 600 zł.

Rubr. XV. „Zapomogi dla położnic“.

zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . 2.200 zł.

Rubr. XVI. „Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic“.

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 400 zł.

Rubr. XVII. „Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Ludwika w Krakowie“.

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 12.000 zł.

Rubr. XVIII. „Zapisy“.

zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . , . . . 105 zł.

Rubr. XIX. „Wydatki z prawa patronatu i konkurencji wynikiłe“

zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 150 zł.

Rubr. XX. „Dyety i koszta podróży“.

zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . . 150 zł.

DOCHODY.*Rubr. I. „Odsetki od kapitałów“.*

preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . , . . . 19.461 zł.
wedle rzeczywistego stanu odsetek papierów wartościowych i rzeczywistego dochodu od kapitałów fundacyjnych.

Rubr. II. „Dochody z realności i dóbr“.

preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . , . . . 11.407 zł.
t. j. o 400 zł. mniej niż na r. 1887. preliminowano. Różnica ta spowodowaną została przez zmniejszony dochód z ogrodu szpitalnego, który przyniósł przeciętnie w ostatnich latach trzech 1,606 zł. a w r. 1886. 1.351 zł., na r. 1888. preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym dochód z ogrodu w kwocie 1.606 zł.

Rubr. III. „Zwroty kosztów leczenia“.

poz. 11. „Zwroty z funduszu kraj. galicyjskiego“ preliminuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 123.000 zł. t. j. mniej o 2.000 zł. niż preliminowano w budżecie na rok 1887., a o 9.335 zł. więcej od wynikłości z r. 1886., a to na podstawie przeciętnej z ostatnich lat trzech, która wynosi 121.149 zł.

poz. 12. „Zwroty z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących“ preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 19.300 zł.
t. j. o 700 zł. mniej niż preliminowano na r. 1887. a o 1.381 zł. więcej od wynikłości z r. 1886.

Przeciętna z ostatnich lat trzech jest 19.641 zł. W całej rubryce III. preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym 142.300 zł.

Rubr. IV. „Dochody rozmaite“.

Komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym , ... , . . . 1.000 zł.

Sumaryczne zestawienie.

WYDATKI.

Rubr.			
I.	.	.	28.260 zł.
II.	.	.	20.508 "
III.	.	.	250 "
IV.	.	.	223 "
V.	.	.	50 "
VI.	.	.	900 "
VII.	.	.	77.196 "
VIII.	.	.	8.420 "
IX.	.	.	870 "
X.	.	.	250 "
XI.	zwyčajne	.	5.660 "
XI.	nadzwyczajne	.	6.028 "
XII.	.	.	20 "
XIII.	.	.	1.186 "
XIV.	.	.	600 "
XV.	i	.	2.200 "
XVI.	.	.	400 "
XVII.	.	.	12.000 "
XVIII.	.	.	105 "
XIX.	.	.	150 "
XX.	.	.	150 "
Razem	.	.	<u>165.426 zł.</u>

DOCHODY.

Rubr.			
I.	.	.	19.461 zł.
II.	.	.	11.407 "
III.	.	.	142.300 "
IV.	.	.	1.000 "
Razem	.	.	<u>174.168 zł.</u>

Odtrąciwszy od sumy dochodów w kwocie . . . . . 174.168 zł.
 sumę wydatków . . . . . 165.426 "
 Okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie . . . . . 8.742 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie na r. 1888. i wstawić wykazaną nadwyżkę w kwocie 8.742 jako dochód ogólnego funduszu krajowego.

Przewodniczący :
Smarzewski.

Sprawozdawca :
Stanisław Badeni.

Budżet krajowy na rok 1888.

Lit. N.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

(Sprawozdawca p. St. Badeni).

Rubr. I. „Płace urzędników i sług“	50 zł.
„ II. „Potrzeby kancelaryjne“	30 „
„ III. „Remuneracye i zapomogi“	30 „
„ IV. „Koszta utrzymania podrzutków“ prelinuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	1.446 zł.

to jest o 136 zł. mniej niż prelinowano na rok 1887., a to z powodu corocznie zmniejszającej się liczby podrzutków przed uchwałą Wysokiego Sejmu z 26. Stycznia 1886. przyjętych, których z końcem roku 1886. było sześciu — a gdy jeden z nich skończył wiek normalny, przeto na rok 1888. pozostaje ich pięciu, dla których komisya zgodnie z Wydziałem kraj. prelinuje 246 zł. Dla podrzutków przyjętych i przyjęć się mających na podstawie powyższej uchwały Wys. Sejmu prelinuje komisya zgodnie z Wydziałem kraj. . . . . 1.200 zł.
razem więc w rubr. IV. 1.446 zł.

Rubr. V. „Koszta leczenia dzieci“	10 „
„ VI. „Podatki i daniny“	155 „
„ VII. „Rozmaite“	30 „

Wydatki w ogóle prelinuje się zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 1.751 zł., to jest o 166 zł. mniej niż prelinowano na r. 1887. a o 108 zł. mniej od wynikłości z r. 1886.

D o c h o d y.

Rubr. I. „Odsetki od kapitałów“ prelinuje się zgodnie z Wydziałem krajowym na podstawie istotnego stanu rzeczy 1.197 zł. to jest o 15 zł. więcej niż na rok 1887. prelinowano a o 70 zł. więcej od wynikłości z r. 1886.

Rubr. II. „Dochody z realności i dóbr“ prelinuje się zgodnie z Wydziałem kraj. i budżetem na rok 1887. 907 zł.

Rubr. III. „Rozmaite“ . . . . . 5 zł.

Dochody w ogóle prelinuje się zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 2.109 zł.

W porównaniu z wydatkami prelinowanymi w kwocie 1.751 zł. okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie 358 zł., która do funduszu zarodowego przeniesioną być winna.

Z e s t a w i e n i e.

Wydatki:

Rubr.		
I.	. . . . .	50 zł.
II.	. . . . .	30 „
III.	. . . . .	30 „
IV.	. . . . .	1.446 „
V.	. . . . .	10 „
VI.	. . . . .	155 „
VII.	. . . . .	30 „
	Razem	<u>1.751 zł.</u>

Dochody:

Rubr.		
I.	. . . . .	1.197 zł.
II.	. . . . .	907 „
III.	. . . . .	5 „
	Razem	<u>2.109 zł.</u>

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przyjmuje się powyższy preliminarz funduszu podrzutków w Krakowie na r. 1888.

Przewodniczący:

S m a r z e w s k i.

Sprawozdawca:

Stanisław Badeni.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego L. W. kr. 54.452/87.
w przedmiocie nadzwyczajnego wydatku na osuszenie gruntów
dóbr Tropiszowa.

Wysoki Sejmie!

Komisja budżetowa zbadawszy akta dotyczące sprawy osuszenia 102 morgów roli w Tropiszowie, dobrach do szpitala św. Łazarza w Krakowie należących, przyszła do przekonania, opierając się na sprawozdaniach dwóch komisji z rzeczoznawców złożonych z ramienia Wydziału krajowego do Tropiszowa zesłanych, iż rzeczywiście osuszenie owych 102 morgów za pomocą drenowania przyniosłoby znaczne korzyści dla gospodarstwa w Tropiszowie. Zarazem Komisja budżetowa sądzi, iż wydatek poniesiony na powyższą meliorację nie obciążałby funduszu krajowego, ile że obecny dzierżawca p. Piepszak obowiązuje się opłacać od użytego na drenowanie kapitału 5% i amortyzację w stosunku 25 letnim L. W. kr. 41.107/87. Jednakowoż Komisja budżetowa ma wątpliwości co do ceny, za którą zdrenowanie dałoby się uskuteczyć.

Plan bowiem i kosztorys sporządzony przez byłego inżyniera biura melioracyjnego pana Karpuszkę z datą 21. Grudnia 1885. oblicza koszt melioracji w Tropiszowie na 7.310 zł. 60 ct. czyli w przecięciu na 71 zł. 57. ct. w. a. od morga, sprawozdanie zaś Wydziału krajowego, obecnie Wysokiemu Sejmowi przedłożone, redukuje sumę na ten cel użyć się mającą do wysokości 5.100 zł. czyli 50 zł. od morga.

Komisja budżetowa w braku bliższego uzasadnienia tej cyfry nie może doradzać Wysokiemu Sejmowi, by kwotę 2.550 zł. przez Wydział krajowy na rok 1888. żadaną uchwalił, ile że przy ponownem i bliższem zbadaniu suma potrzebna na meliorację gruntów dóbr Tropiszowa niższą się może okazać.

Komisja budżetowa przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by poddał ściślemu zbadaniu przez inżyniera kierującego ekspozyturą biura melioracyjnego w Krakowie plany i kosztorysy w roku 1885. przez pana Karpuszkę sporządzone i na podstawie ponownego zbadania wnioski swe na przyszłej sesyi Wysokiemu Sejmowi przedłożył.

Przewodniczący:
Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:
J. Stadnicki w. r.

Budżet krajowy na rok 1888.

Lit. G. Fundusz policji krajowej.

(Sprawozdawca poseł Goldman).

W kontrakcie zawartym w r. 1874, mocą którego sprzedano c. k. rządowi realność tak zwaną św. Maryi Magdaleny, własność funduszu policji krajowej stanowiącą, zastrzegł sobie Wydział krajowy, iż c. k. rząd obowiązany będzie przyjmować aż do czasu całkowitej spłaty ceny kupna to jest do 15. Maja 1886, do lwowskich zakładów karnych męskiego i żeńskiego, pewną tym kontraktem ściśle oznaczoną ilość korygendów i korygенок, zaś Wydział krajowy zobowiązał się pokrywać według rachunków przedkładanych przez zarządy zakładów karnych koszta utrzymania tych korygendów. Koszta te stanowiły wydatki „funduszu policji krajowej“. Ostatni z tego tytułu wydatek był w r 1875. Od tego czasu fundusz policji krajowej wprawdzie żadnych z tego tytułu nie ponosił wydatków, ponieważ żadnych korekcyonistów do zakładów karnych nie oddawano, jednakowoż Wydział krajowy corocznie preliminował, a wys. Sejm uchwalał pewne kwoty na pokrycie ewentualnych wydatków. Z dniem 15. Maja 1886 ustał obowiązek c. k. rządu przyjmowania korekcyonistów, nie zachodzi więc potrzeba preliminowania jakichkolwiek na ten cel kwot. Natomiast przybyły funduszowi policji krajowej nowe, jakkolwiek tej samej natury, jednak nieco odmienne wydatki, a mianowicie obowiązany jest fundusz policji krajowej płacić za więzione w domach poprawy w innych prowincjach indywidua przynależne do Galicyi. Na ten wydatek preliminuje komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym kwotę.

zgodnie z Wydziałem krajowym kwotę	300 zł.
zaś na rozmaite	5 „

Razem wydatki . . . . . 305 zł.

W dziale dochodów preliminuje komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym tytułem odsetków od efektów wedle rzeczywistego stanu tychże . . . . . 6.119 zł.
a nadwyżka dochodów w kwocie 5.814 zł. wpłynie do funduszu krajowego.

Przewodniczący:
Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:
Goldman w. r.

Fundusze samoistne.

(Sprawozdawca poseł Goldman).

H. Fundusz domestykalny.

Fundusz ten objęty w zarząd przez Wydział krajowy w roku 1866 miał na podstawie uchwały sejmowej z tegoż roku dotować fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego bezzwrotną kwotą rocznie 1.200 zł. na wydawnictwo aktów grodzkich, aż do czasu, póki ten ostatni fundusz nie odbierze własnego majątku z depozytu sądowego. Ponieważ z końcem roku 1886 fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego majątek swój z depozytu sądowego odebrał, przeto odpada potrzeba dalszego dotowania go z funduszu domestykalnego.

Zgodnie więc z Wydziałem krajowym komisya budżetowa preliniuje w dziale *wydatków* funduszu domestykalnego jedynie tylko „rozmaite przypadkowe“ . . . . . 5 zł.

W dziale *dochodów*, zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje komisya budżetowa: odsetki od kapitału wypożyczonego na budowę Zakładu kulparkowskiego, według planu umorzenia . . . . . 1.203 zł.
odsetki od efektów . . . . . 3.584 „
sprzedaż dzieła: „poczet szlachty galicyjskiej“ . . . . . 2 „
razem . . . . . 4.789 zł.

Nadwyżka dochodów w kwocie 4.784 zł. użytą zostanie na powiększenie majątku zarodowego.

J. Fundusz kultury krajowej.

Dochody tego funduszu preliniuje Wydział krajowy w tej samej jak w roku 1887 wysokości — 3.451 zł., zaś w wydatkach: na zwroty kar 12 zł. podług przecięcia z trzech lat, a nadwyżkę dochodów w kwocie 3.439 zł. na zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach, a to na podstawie Najwyższego postanowienia z dn. 3. Marca 1868.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa wnosi:

Dochody funduszu kultury krajowej . . . . . 3.451 zł.
Wydatki „ „ „
na zwroty kar . . . . . 12 „
a pozostająca nadwyżka dochodów . . . . . 3.439 zł.
na zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach.

K Fundusz stanowy sierociński.

Wydział krajowy preliniuje w wydatkach tego funduszu na utrzymanie 16 sierot, a mianowicie siedm miejsc w zakładzie św. Antoniego we Lwowie, cztery miejsca w szkole ogrodniczej przy ogrodzie botanicznym we Lwowie, cztery miejsca w zakładzie św. Józefa w Krakowie i jedno miejsce w zakładzie św. Wincentego we Lwowie — ogólną kwotę 1.687 zł., zaś na rozmaite 5 zł., razem więc 1.692 zł.

Komisya budżetowa wnosi zgodnie:

Wydatki funduszu sierocińskiego . . . . . 1.692 zł.

Dochody preliniuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym:

odsetki od papierów wartościowych . . . . . 1.714 „

Nadwyżka dochodów użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

L Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Testamentem z dn. 13. Sierpnia 1855 r. przeznaczył Aleksander hr. Stadnicki cały swój majątek (prócz legatów) na cele wydawnictwa aktów grodzkich, gdyby zaś wydawnictwo w oznaczonym terminie (4 lata po śmierci) nie przyszło do skutku, majątek legowany obrócony być miał na podwyższenie choć jednej wieży kościoła katedralnego we Lwowie. Fundator umarł w r. 1861. Ponieważ na majątku legowanym ciężyło dożywocie rodziny, rozpoczęto w r. 1865 wydawnictwo aktów grodzkich, na co wys. Sejm przeznaczył stałą roczną subwencyę z funduszu domestykalnego w kwocie 1.200 zł. Subwencye te albo w miarę potrzeby spotrzebowane zostały na wydawnictwo, albo w części kapitalizowano nadwyżki dochodów na cele dalszego wydawnictwa. Z końcem r. 1887 fundusz ten miał wynosić 5.500 zł. i stanowi własność majątku obrotowego, mający być użyty w najbliższych latach na wydawnictwo aktów. W skutek wymarcia dożywcotników odebrano w Październiku r. 1886 majątek fundacyi w zarząd własny i tym sposobem fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego przestał być funduszem dotowanym, a stał się samoistnym o majątku zarodowym, którego dochody służyć mają na wydawnictwo aktów grodzkich. Gdy jednak obecnie dochody tego majątku zarodowego mniejsze są aniżeli dotychczasowa dotacya z funduszu domestykalnego, przeto niedobory będą pokrywane z pozostałości majątku obrotowego.

W wydatkach tego funduszu Wydział krajowy preliniuje: na płace za czynności około wydawnictwa 800 zł., rabat księgarski 90 zł., koszta druku i oprawy 1.100 zł., rozmaite 5 zł.

Zgodnie z Wydziałem krajowym komisya budżetowa wnosi:

Wydatki funduszu Al. hr. Stadnickiego . . . . . 1.995 zł.

W dochodach zgodnie z Wydziałem kraj. wnosi komisya budżetowa:

sprzedaż aktów grodzkich . . . . . 300 „

odsetki od papierów wartościowych . . . . . 1.022 „

a niedobór w kwocie 673 zł. pokryty zostanie z zaoszczędzeń lat poprzednich, czyli z pozostałości majątku obrotowego.

M. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa wnosi:

W y d a t k i.

Rubr. I. poz. 1.	Umorzenie pożyczki przez losowanie	23.100 zł.
" II. "	2. Wypłata kuponów	28.722 "
" III. "	3. i 4. Koszta administracyjne	3.113 "
" " "	5. Potrzeby kancelaryjne	100 "
Razem wydatki		55.035 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1.	Zwrot kapitałów i	
" II. "	2. i 3. Odsetki — razem	5.000 zł.
" III. "	4. Zwrot zaliczek	200 "
Razem		5.200 zł.

Brakującą kwotę 49.835 zł. pokryje się w ten sposób, że kwota 23.100 zł. potrzebna na wykupno wylosować się mających obligacyj wziętą zostanie z pozostałości pożyczki krajowej z roku 1883, resztę zaś w kwocie 26.735 zł. pokryje fundusz krajowy (Rubr. XIV. wydatków funduszu krajowego).

O. Fundusz przemysłowy.

Preliminarz tego funduszu obejmuje tylko dział dochodów. Wydatków zaś tego funduszu na cele przemysłowe nie preliminuje się, ponieważ takowe zależą od zgłoszeń stron i z góry oznaczyć się nie dadzą.

Na podstawie uchwały sejmowej ustanawiającej ten fundusz, dochody jego płyną z trzech źródeł.

a) Zwroty pożyczek udzielanych z pozyeyi uchwalonej przez wys. Sejm w latach dawniejszych na podniesienie przemysłu i rękodziel. Począwszy od 1. Stycznia r. 1888 zwroty te bez względu na to czy one są zwroty rat bieżących, czy też rat zaległych wpływają do funduszu przemysłowego.

b) Dotacye z funduszu krajowego przez 10 lat po 30.000 zł.

c) Odsetki od lokacyi gotówki.

Dochody pierwszej kategorii rozpadają się na dwa rodzaje:

- zwrot pożyczek bezpośrednio z funduszu krajowego w dawniejszych latach udzielonych i
- zwrot pożyczek udzielonych z funduszu przemysłowego za pośrednictwem banku krajowego.

Pierwszą kategorię zwrotów preliminuje Wydział krajowy na podstawie planów umorzenia:

	w kapitale	18.763 zł.
	w odsetkach	2.464 "
druga kategoria zwrotów:	w kapitale	360 "
	w odsetkach	49 "
dotacya z funduszu krajowego, II. rata		30.000 "
odsetki od lokacyi kapitałów		1.814 "

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym preliminaruje:

<i>dochody funduszu przemysłowego na r. 1888</i>	. . . . .	53.450 zł.
<i>a gdy do sumy dochodów na r. 1888 dodamy</i>	. . . . .	19.649 „
<i>pozostała z r. 1887, otrzymamy kwotę</i>	. . . . .	<u>73.099 zł.</u>

którą fundusz przemysłowy w roku budżetowym 1888 będzie mógł dysponować oprócz ewentualnie wpłynąć mogących, a niedających się bliżej obliczyć zaległości z lat poprzednich.

Przewodniczący:

Smarzewski w. r.

Sprawozdawca:

Goldman w. r.